

Kommunedirektørens forord

Lillehammer kommunes årsberetning skal være en oppsummering av det foregående år, både når det gjelder kommunens virksomhet og økonomi.

Det presenteres gode resultater i årsmeldingen med betydelig grad av måloppnåelse innenfor mange områder. Det er likevel områder som krever økt oppmerksomhet og en tydeligere prioritering.

Grunnleggende utfordringer som må håndteres og krever prioriteringer

Lillehammer kommune har i likhet med landet for øvrig, noen grunnleggende utfordringer som har preget leveransene og resultatet i 2024. Dette er utfordringer som neppe er forbigående og som vi derfor må tilpasse tjenesteporteføljen etter. Punktvis oppsummert dreier det seg om:

- **Knappet på arbeidskraft:** Tilgang på kompetent arbeidskraft er blitt en knapphetsressurs innenfor flere og flere tjenestoområder.
- **Behov for klimatilpasninger:** Økt hyppighet av ekstremnedbør og flom gjør det nødvendig å sette av større økonomiske ressurser til klimatilpasning som en del av beredskapsarbeidet.
- **Strammere økonomiske rammer:** Det samlede behovet for investeringer i tjenestene er større enn det kommunens økonomi kan bære. Lillehammer er derfor blant kommunene som har innført langsiktig drifts- og investeringsplan (LDIP). Det er viktig at dette redskapet brukes aktivt gjennom årlig oppdatering slik at investeringene kan prioriteres i tråd med hvor behovene er størst og da basert på en realistisk vurdering av det økonomiske handlingsrommet fremover.

I sum krever utfordringene at kommunen må gjennomføre en betydelig omstilling av de kommunale tjenestene og prioriteringen mellom dem. Skal vi kunne møte innbyggernes samlede behov for kommunale tjenester, må dimensjoneringen av tjenestene demografertilpasses.

Økonomi

Lillehammer kommunes netto driftsresultat i 2024 er på minus 52,2 millioner kroner, som utgjør om lag - 1,3 prosent av driftsinntektene. Resultatet er ca. 40 millioner kroner dårligere enn opprinnelig budsjett, men noe bedre enn det reviderte budsjettet (13,1 millioner kroner). Kommunen har gjennom året 2024 rapportert på en kommuneøkonomi som er under press. Dette er begrunnet i følgende hovedårsaker; kommunen har fått større volumvekst på en rekke tjenester, spesielt innen helsesektoren. Prisveksten (KPI) dempet seg i 2024 (3,1 prosent) når vi sammenligner med 2023 (5,5 prosent) og 2022 (5,8 prosent). Den er likevel høyere enn målsettingen til Norges Bank som ligger på 2 prosent vekst, og kommunen merker fortsatt økningen på kjøp til sin tjenesteproduksjon. Skatteinngangen for 2024 er 21 millioner kroner lavere enn opprinnelig budsjett og 6,7 millioner kroner lavere enn justert budsjett. Dette påvirker naturlig nok netto driftsresultat i negativ retning. Det skal likevel nevnes at Lillehammer hadde en vekst i skatteinntektene fra 2023 til 2024 på 4,9 prosent. Det er betydelig høyere enn landsnittet for kommunene som endte på en vekst på 1,4 prosent.

Fra et organisasjonsmessig perspektiv er det verdt å merke seg at Lillehammer kommune i all hovedsak leverer både tjenester og økonomiske resultater på et godt nivå. I en skiftende og uforutsigbar tid må det påpekes at endringsevnen er god og krav til hurtige omstillinger høy. Det er gjort - og gjøres - omfattende omstillingsarbeid gjennom hele året.

Det jobbes aktivt med optimalisering av kommunens gjeldsportefølje. Dette har også i år gitt gode resultater. Gjennom aktiv forvaltning og ekstra utbytte viser netto finansområdet samlet et resultat som er ca. 23,8 millioner kroner bedre enn budsjettet. Dette til tross for et fortsatt høyt rentenivå.

Grunnet kommunens negative netto driftsresultat har kommunens samlede disposisjonsfond blitt redusert med ca. 61 millioner kroner, fra 352,6 millioner kroner til 291,8 millioner kroner. Av dette utgjør 230 millioner kroner det ordinære disposisjonsfondet. Dette året viser nødvendigheten av at en kommune har en tilstrekkelig buffer på sine fond. Lillehammer kommune er i stand til å bære et år med underskudd grunnet tidligere års avsetninger, men resultatet viser at kommunens arbeid med omstilling er helt nødvendig ut fra utviklingen i kommuneøkonomien. Utredningsarbeidet som har pågått gjennom 2023 og 2024, som handler om dimensjonering av tjenestene våre, viser et tydelig behov for disponible fond framover.

Lillehammer kommune har identifisert tre mål som kommunen må nå for å ha en rimelig grad av økonomisk handlefrihet framover:

- Netto driftsresultat må utgjøre minst 1,75 prosent av driftsinntektene per år.
- Disposisjonsfond må utgjøre minst 10 prosent av driftsinntektene.
- Netto lånegjeld må være mindre enn 90 prosent av driftsinntektene.

Resultatet fra 2024 innfrir ikke de økonomiske målene som kommunen har vedtatt. Det er ingen tvil om at det må gjøres store endringer i driften de kommende årene for å snu dette. Igangsett omstillingsarbeid gjennom dimensjoneringsaken for framtidens tjenester forventes å bidra til å finne løsninger for å fortsatt levere gode tjenester på en mer bærekraftig måte.

Netto lånegjeld (konserntall) utgjorde ved årets slutt 3,9 milliarder kroner, dette tilsvarer 111,1 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er en forbedring mot året før, der andelen lå på 117,0 prosent. Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er noe lavere enn prognosene i styringsdokumentet for 2024 - 2027, men mer enn målet på 90 prosent av driftsinntektene. Lillehammer kommune har fortsatt behov for nye investeringer og oppgraderinger, blant annet knyttet til dimensjoneringsaken som utfordrer gjeldsgraden. De store investeringene medfører et ytterligere press på driftsøkonomien gjennom økt rente og avdragskostnader.

Gjennom 2024 har Norges Bank holdt styringsrenten fast på 4,5 prosent. Årsakene til manglende rentenedsettelse er flere, men en prisstigning som fortsatt ligger godt over målet på 2 prosent er blant de viktigste. I 2025 var det ved årets begynnelse en forventning på en rentenedsettelse i mars. På grunn av en fortsatt høyere prisstigning enn forventet, ble styringsrenta holdt fast på 4,5 prosent. Det er usikkerhet om den videre økonomiske utviklingen, men slik Norges Bank nå vurderer utsiktene, vil styringsrenten sannsynlig settes ned i løpet av året. Fortsatt høy styringsrente vil påvirke kommunens drift selv om kommunen også er godt sikret gjennom godt arbeid med gjeldsporteføljen. I tillegg forutsettes det at kommunen går kritisk gjennom investeringsbehovene for årene framover. Det er ingen tvil om at dimensjoneringsaken vil utfordre kommunens gjeldsgrad.

Innbyggerne våre

Innbyggertallet i Lillehammer kommune har økt med 0,84 prosent i løpet av 2024. Dette er omtrent likt med utviklingen i landet som helhet (0,8 prosent). Folketallsveksten i Lillehammer har siden tusenårsskiftet, ligget på ca. 0,7 prosent årlig i snitt.

Det jobbes bredt med tiltak som kan bidra til en økt folketallsvekst i Lillehammer. Våre folkevalgte vil i 2025 bli orientert nærmere om det pågående arbeidet.

Etter en turbulent periode under koronapandemien har arbeidsledigheten i Lillehammer nå stabilisert seg på 1,7 prosent ved utgangen av 2024 tilsvarende som ved utgangen av 2023. En relativt lav arbeidsledighet er et gode både for den enkelte og for samfunnet. Samtidig har knapphet på arbeidskraft også konsekvenser for rekruttering av medarbeidere til kommunens tjenesteområder. Over tid må vi derfor evne å organisere tjenestene slik at kvaliteten kan videreføres basert på en bemanning som fremover øker saktere enn veksten i antall innbyggere. Lykkes vi ikke i dette, vil innbyggerne med behov for kommunale tjenester oppleve lavere kvalitet på tjenestene og/eller høyere terskler for tilgang på tjenestene.

Ekstremvær og beredskap

Lillehammer har heldigvis unngått store skader i 2024 grunnet ekstremvær, slik "Hans" gjorde det i 2023. Kommunen har gjennom flere år sikret utsatte områder gjennom prisbelønte "Prosjekt vassdrag", og har fortsatt med det også i 2024.

Basert på analysene til SFI Klima 2050, må kommunene forvente mer ekstremvær i tiårene fremover. Dette gjør det nødvendig å sette av større midler til klimatilpasning som en del av Lillehammer kommunes forebyggende beredskapsarbeid. Det er særlig økt nedbør og flom med følgeskader Lillehammer-samfunnet må være rustet for å kunne møte. Vi kommer til å måtte øke de økonomiske avsetningene til å gjøre infrastrukturen vår som veier, strøm og telekommunikasjoner, tilstrekkelig robust til å tåle ekstremnedbør og flommer.

Likestilling, inkludering og mangfold

Et godt Lillehammersamfunn er et Lillehammer der våre innbyggere opplever seg som inkludert og en del av sitt lokalsamfunn. Kommunen er en viktig aktør i lokalsamfunnet og også i kommuneorganisasjonen må det derfor jobbes kontinuerlig med inkludering, likestilling og mangfold. En kommuneorganisasjon der medarbeiderne spiller mangfoldigheten i sitt lokalsamfunn, vil oppleves som nærere av innbyggerne. Kommunen må også aksle ambisjonen om mangfold og likestilling utenfor egen tjenesteportefølje. Det omfatter arrangementer vi bidrar til og foretak vi har eierinteresser i.

Russlands angrep på Ukraina er fremdeles ikke avsluttet. Som andre kommuner har Lillehammer kommune i 2024 stilt opp for å ta imot flyktninger. Dette presser kapasiteten både i flyktningetjenesten og i det lokale boligmarkedet. De nye innbyggerne er samtidig verdifulle i den videre utviklingen av Lillehammersamfunnet. Vi må lykkes i å integrere dem godt i grendene, bydelene, frivilligheten, næringslivet og vår egen organisasjon.

Ansatte og rekruttering

Det er kjent fra tidligere årsmeldinger at Lillehammer kommune som andre kommuner, har utfordringer med å rekruttere kvalifisert personell innen helse og velferd. Vi ser at det nå omfatter et økende antall tjenesteområder. Vi står i et konkurranseforhold om attraktiv arbeidskraft med nabokommuner, regionale offentlige arbeidsplasser og det private næringslivet. Dette vil ventelig tilta fremover.

I tillegg til det systematiske markedsarbeidet og kompetansehevende tiltak blant egne medarbeidere, må vi lykkes i oppfølgingen av de politiske vedtakene om å jobbe med reduksjon av ufrivillig deltid samt å redusere sykefravær.

Organisatorisk må vi løpende jobbe med å endre særlig i de direkte brukerrettede tjenestene slik at medarbeiderne våre kan bruke mer av sin tid og kompetanse med brukerne og mindre til eksempelvis administrasjon og transport. Dette innebærer også å demografertilpasse kapasiteten i tjenestene gjennom å frigjøre medarbeidere der vi har overkapasitet og å tilføre flere ressurser til tjenester som er preget av underkapasitet.

Administrasjonen jobber aktivt med innovasjon i de kommunale tjenestene blant annet ved at vi ser nærmere på hvordan vi kan forenkle arbeidsoperasjonene som inngår i tjenestene våre. I hvilken grad vi lykkes med den nødvendige omstillingen er også et spørsmål om tilstrekkelig vilje på politisk side.

Økonomiske og finansielle nøkkeltall

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Ett av kommunens økonomiske mål er netto driftsresultat målt i prosent av brutto driftsinntekter. Målet til Lillehammer kommune sier at netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør over tid ligge på minimum 1,75 prosent for å skape en robust økonomi og skaffe handlingsrom for framtidige investeringer.

Tabellen under (konserntall) viser utviklingen av netto driftsresultat fra 2021 til 2024 samt sammenligning med noen utvalgte kommuner og kommunegrupperinger. Alle tall er foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrå per 17. mars 2025:

Netto driftsresultat

	Lillehammer 2021	Lillehammer 2022	Lillehammer 2023	Lillehammer 2024	Hamar 2024	Gjøvik 2024	Ringsaker 2024	Kostragruppe 09 2024
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,8 %	2,2 %	1,2 %	-1,3 %	0,7 %	2,1 %	-3,1 %	-1,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Lillehammer kommune hadde i 2024 et netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter på -1,3 prosent. Til sammenligning er -1,7 prosent snittet i kommunegruppe 09, og -0,9 prosent er snittet i innlandet. Snittet for landet utenom Oslo er -0,3 prosent.

Lillehammers resultat for 2024 er redusert sammenlignet med resultatet i 2023 som lå på 1,2 prosent. Denne trenden er gjennomgående i svært mange av landets kommuner for 2024. I følge Kommunesektorens organisasjon sin regnskapsundersøkelse endte 6 av 10 kommuner med et negativt resultat for 2024.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomisk mål nummer to for Lillehammer kommune er at disposisjonsfond må utgjøre minst ti prosent av driftsinntektene. Målsettingen er satt for at kommunen over tid skal ha en reserve som kan fange opp svingninger i kommunens regnskapsresultat. Videre skal disposisjonsfondet være:

- Buffer mot uforutsette hendelser
- Sikkerhet mot plutselige renteøkninger
- Handlefrihet til å gripe de muligheter som byr seg
- Egenkapital i framtidige investeringer

Tabellen under (konserntall) viser utviklingen for Lillehammer kommunes disposisjonsfond de siste årene. Utviklingen siste år har vært negativ og viser at for 2024 er disposisjonsfondet på 8,9 prosent. Dette er laveste verdi siste 4 år.

Lillehammer kommune ligger omtrent på nivå med kostragruppe 09 (8,6 prosent), lavere enn landet uten Oslo (11,6 prosent) og lavere enn Innlandet (13,1 prosent). Det er grunn til å merke seg kommunens behov for disponible fond når en ser på de utfordringer som ligger i tiden framover. Utredningsarbeidet som har pågått gjennom 2023 og 2024, som handler om dimensjonering av tjenestene våre, viser tydelig behov for disponible fond.

Disposisjonsfond

	Lillehammer 2021	Lillehammer 2022	Lillehammer 2023	Lillehammer 2024	Hamar 2024	Gjøvik 2024	Ringsaker 2024	Kostragruppe 09 2024
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	9,4 %	11,9 %	11,6 %	8,9 %	18,4 %	15,9 %	16,9 %	8,6 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Kommunens økonomiske målsetting nummer tre er at netto lånegjeld må være mindre enn 90 prosent av driftsinntektene. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) og er fratrullet totale utlån og ubrukte lånemidler. Lillehammer kommune har de siste årene flatet ut veksten av netto lånegjeld (gjeldsgraden). For 2024 (konserntall) ligger netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på 111,1 prosent. Nedgangen i netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skyldes hovedsaklig at brutto driftsinntekter økte med 4,5 prosent i 2024. Tabellen under viser at kommunens gjeldsgrad ligger over nivået til Kostragruppe 9, landet uten Oslo og Innlandet.

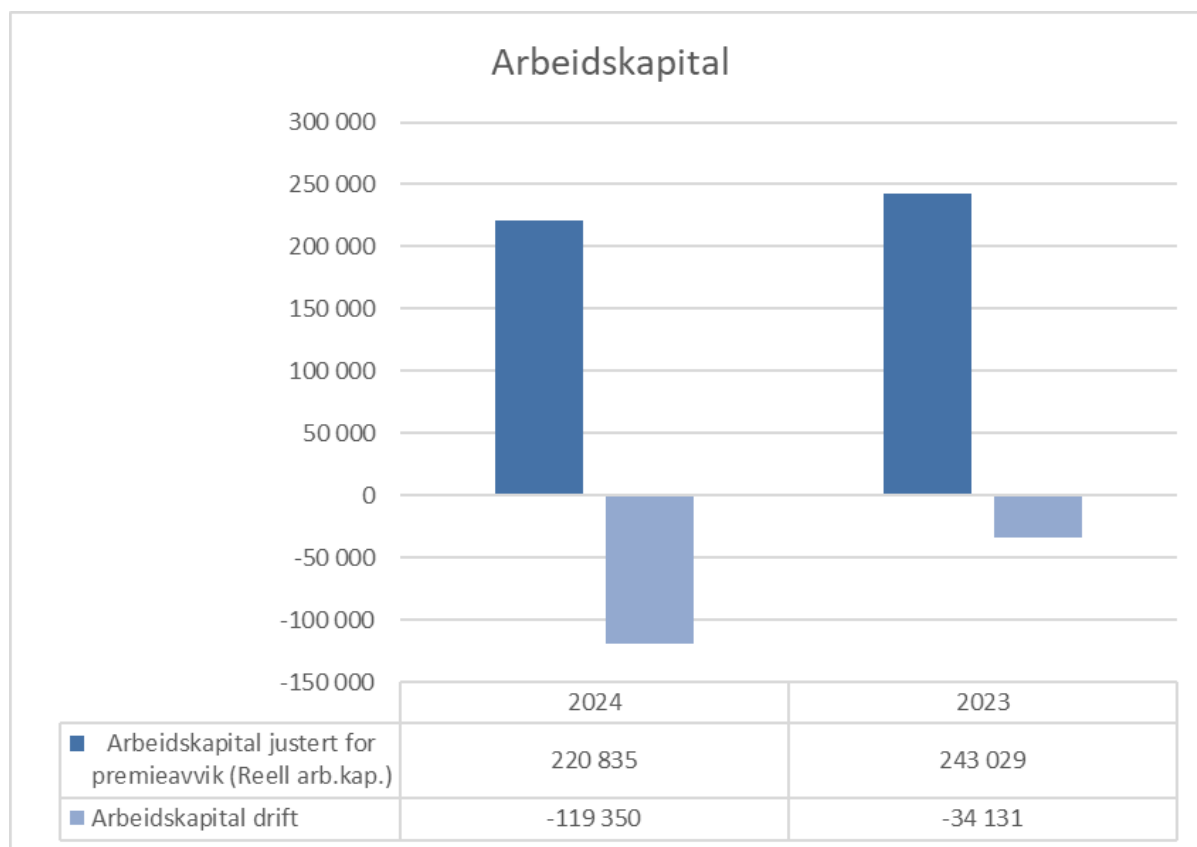
Netto lånegjeld

	Lillehammer 2021	Lillehammer 2022	Lillehammer 2023	Lillehammer 2024	Hamar 2024	Gjøvik 2024	Ringsaker 2024	Kostragrupp 09 20
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	120,7 %	119,1 %	117,0 %	111,1 %	85,5 %	85,5 %	90,3 %	100,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Likviditet og soliditet

Kommunens arbeidskapital, beregnet som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld korrigert for premieavvik, er ved utgangen av 2024 på 220 millioner kroner. Dette er en nedgang sammenlignet med 2023 på om lag 22,1 millioner kroner.

Utvikling av arbeidskapitalen

Driftsdelen av arbeidskapitalen, beregnet som arbeidskapitalen fratrasket ubrukte lånemidler, kapitalfond, premieavvik og bundne driftsfond er ved utgangen av 2024 på -119 millioner kroner. Tilsvarende tall ved utgangen av 2023 er -34 millioner kroner. Dette viser en forverring i likviditeten. Forrige gang kommunen hadde sammenlignbare nivåer av så negativ arbeidskapital var i perioden 2018-2019. Arbeidskapitalen bør være positiv, da negativ arbeidskapital kan være et tegn på svak likviditet. I tillegg til arbeidskapitalen har kommunen en kassekreditt på 200 millioner kroner som er med på å sikre en tilfredsstillende likviditet.

Likviditetsgrader

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles likviditetsgraden. Nøkkeltallene viser kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser med utgangspunkt i alle eller de mest likvide omløpsmidlene. Likviditetsgrad

1 tar utgangspunkt i alle. Nøkkeltallet bør være større enn 2, fordi noen av omløpsmidlene kan være mindre likvide.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter. Kommunen har fokus på god likviditetsstyring gjennom året, spesielt med hensyn til investeringsprosjekter. Ubrukte lånemidler øker nivået på omløpsmidler ved årsskiftet og gir et positivt bidrag til arbeidskapital og nøkkeltall for likviditet. Kommunen hadde ved årsskiftet en ubrukt kassekreditt på 200 millioner kroner.

	2024	2023	2022	2021
Likviditetsgrad 1	2,22	2,34	2,36	2,67
Likvidtetsgrad 2	0,69	0,93	1,09	1,35

Soliditet (egenkapitalprosent og gjeldsgrad)

Soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle tap. Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre er soliditeten.

	2024	2023	2022	2021
Egenkapitalandel	19,6 %	20,8 %	21,0 %	20,6 %

Beregnet egenkapitalprosent per 31. desember 2024 viser at Lillehammer kommune har en noe begrenset evne til å tåle tap/dekke merforbruk, men har vist en viss stabilitet de siste fire årene. Gjeldsgrad viser forholdet mellom gjeld og egenkapital, og er et nøkkeltall som synliggjør kommunens økonomiske handlefrihet.

	2024	2023	2022	2021
Gjeldsgrad	4,1	3,8	3,8	3,9

Gjeldsgraden bør være under 5. I de kommunale regnskapsforskriftene er det ikke fastsatt noen anbefaling til hvor høy egenkapitalprosenten, likviditetsgraden eller hva gjeldsgraden bør være. Man bør imidlertid være observant på utviklingen i disse indikatorene. Et betydelig høyt investeringsnivå, med tilhørende høyt låneopptak, kan over tid føre til svekket soliditet.

Fondsmidler

Størrelsen på kommunens frie fondsmidler gir uttrykk for kommunens handlingsrom til å finansiere investeringer samt dekke opp uforutsette utgifter eller eventuelle svikt i inntektene.

Fondsoversikt (tall i mill kr)	01.01.2024	Endring	31.12.2024
Driftsfond			
Frie driftsfond	352,6	-60,8	291,8
Disposisjonsfond	280,3	-50,3	230,0
Kompetanse og rekrutteringsfond	17,2	-4,1	13,1
Fremtidige pensjonsforpliktelser (premieavvik)	12,9	0	12,9
Kraftfond (Eiendom)	6,5	0	6,5
Kommunalt utviklingsfond	1,3	0	1,3
Forsikringsfond	1,1	0	1,1
Sum andre ubundne driftsfond	33,3	-6,4	26,9
Bundne driftsfond	78,2	1,9	80,1
Næringsfond	2,1	0	2,1
Vannfond	2,9	1,3	4,3
Avløpsfond	0	0	0
Kulturfond	3,1	-0,8	2,3
Sum andre bundne driftsfond	70,1	1,4	71,4
Investeringsfond			
Frie investeringsfond	44,5	-13,9	30,6
Kapitalfond	40,1	-13,5	26,6
Utviklingsfond kraftfusjon	4	0	4
Sum andre ubundne investeringsfond	0,4	-0,4	0

Bundne investeringsfond	56,4	9,1	65,5
Tilfluktsromsmidler	1,6	0,3	1,9
Frikjøpsfond	4,3	0	4,3
Forvaltningslånefond	45,2	2,2	47,4
Idrettsfond	2,5	1,8	4,3
Sum andre bundne investeringsfond	2,8	4,8	7,6
Sum fond	531,7	-63,7	468

Økonomisk sammendrag

Driftsresultat

Driftsregnskapet består av kommunens løpende inntekter og utgifter. Løpende inntekter består av skatteinntekter, rammetilskudd, andre generelle tilskudd eller driftstilskudd fra staten eller andre, gaver, inntekter fra salg av tjenester, gebyrer, brukerbetalinger og finansinntekter. Løpende utgifter omfatter lønnsutgifter, utgifter til kjøp av varer og tjenester, tilskudd til andre og finansutgifter.

Lillehammer kommunes regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat på 52,2 millioner kroner, eller - 1,3 prosent i forhold til brutto driftsinntekter mot 2 prosent i regulert budsjett.

Disposisjonsfondet er redusert i 2024 med 60,8 millioner kroner. I revidert budsjett var det budsjettet en netto reduksjon på 58,4 millioner kroner. Det er strøket bruk av disposisjonsfond på 8,5 millioner kroner i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.m.§ 4.2.

Tabellen under (Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd) gir en hovedoversikt over kommunens driftsinntekter, netto driftsutgifter, netto finanskostnader og netto driftsresultat.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000 kr

Rad	Rad (tekst)	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Sum generelle driftsinntekter	Rammetilskudd	-922 767	-958 535	-944 950	-13 585
Sum generelle driftsinntekter	Inntekts- og formuesskatt	-1 048 959	-	-	-6 705
Sum generelle driftsinntekter	Eiendomsskatt	-140 000	-140 000	-142 800	2 800
Sum generelle driftsinntekter	Andre generelle driftsinntekter	-92 129	-128 304	-133 921	5 617
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 021 617	2 131 270	2 129 909	1 361

Rad	Rad (tekst)	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Avskrivninger	Avskrivninger	182 945	196 204	188 698	7 506
Netto finansutgifter	Renteinntekter	-44 551	-94 442	-142 853	48 410
Netto finansutgifter	Utbytter	-74 516	-74 516	-89 690	15 174
Netto finansutgifter	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	-6 456	6 456
Netto finansutgifter	Renteutgifter	149 608	199 499	240 041	-40 542
Netto finansutgifter	Avdrag på lån	164 426	164 426	170 166	-5 740
Motpost avskrivninger	Motpost avskrivninger	-183 389	-196 327	-188 698	-7 628
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Overføring til investering	25	6 409	6 670	-261
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Avsetninger til bundne driftsfond	402	2 887	20 620	-17 733
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Bruk av bundne driftsfond	-9 712	-16 209	-18 697	2 489
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Avsetninger til disposisjonsfond	11 500	17 901	10 916	6 985
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Bruk av disposisjonsfond	-14 500	-76 304	-71 700	-4 604
Totalsum		0	0	0	0

Netto driftsresultat er avhengig av en rekke faktorer. Her er noen av de viktigste tall og hendelser:

- **Skatteinntekter.** Lillehammer kommune fikk i 2024 inn skatteinntekter på totalt 1,027 milliarder kroner. Dette er en økning fra året før, der inntekten lå på 978,9 millioner kroner. Opprinnelig budsjett for 2024 var på 1,049 milliarder kroner. Gjennom året har anslaget på skatteinntekter fra KS sine prognoser blitt redusert og vi har fulgt opp med å redusere revidert budsjett til 1,034 milliarder kroner, en reduksjon på 15 millioner kroner. For 2024 er skatteinntektene 6,7 millioner lavere enn det reviderte budsjettet.
- **Terminering av rentebytteavtaler.** I løpet av 2024 ble en rentebytteavtale terminert til en gevinst på ca 26,2 millioner kroner. Dette er engangs renteinntekter for 2024.

- **Refusjoner tilknyttet ekstremværet "Hans".** Lillehammer kommune mottok i 9,71 millioner kroner i ekstra skjønnsmidler fra statsforvalter knyttet til oppryddingen etter ekstremværet Hans. Lillehammer kommune har også bevilget en egenandel til prosjektet. Prosjektet er ferdigstilt og det er sendt rapport på bruk av midlene til statsforvalter.
- **Underskudd på selvkostområdet.** Fra 2023 hadde selvkostområdet avløp med seg et fremførbart underskudd på 28,9 millioner kroner. Årets resultat er positivt for avløp, men fremførbart underskudd øker på grunn av kalkulert rentekostnad. Totalt fremførbart underskudd på området er etter dette på 29,6 millioner kroner.
- **Pris- og lønnsvekst.** I statsbudsjettet for 2024 ble det angitt en forventet lønns- og prisvekst (kommunal deflator) for det kommende budsjettåret på 3,4 prosent. Dette ble økt i revidert nasjonalbudsjett (RNB) til 4,3 prosent. Den kommunale deflatoren som benyttes har direkte innvirkning på nivået for rammetilskuddet til kommunene som reguleres i henhold til forventet deflator. Beregninger fra Statistisk sentralbyrå viser en prisvekst (KPI) på 3,1 prosent mens det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) sin foreløpige rapport for årslønnsvekst for kommuneansatte endte på 5,3 prosent. Når reell pris- og lønnsvekst blir forskjellig fra det som legges til grunn i statsbudsjettet, så betyr dette at kommunen selv må dekke inn deler av pris- og lønnsvekst gjennom kostnadsreduksjoner og/eller et dårligere netto driftsresultat.

Sektorenes regnskap

Netto driftsresultat påvirkes også av sektorenes regnskap og for 2024 har det vært krevende for sektorene å holde vedtatt budsjetttramme.

Ved andre tertial meldte sektorene om et overforbruk etter budsjettendringer på følgende:

- Sektor by- og samfunnsutvikling: -3 millioner kroner på ordinær drift. Dette er da eksklusiv selvkost-området for vann og avløp.
- Sektor helse og velferd: -31 millioner kroner på ordinær drift.
- Sektor oppvekst, utdanning og kultur: -10 millioner kroner på ordinær drift.

I kommunestyret i desember ble det i egen sak gjort følgende korrigeringer i rammene til sektorene:

- Sektor by- og samfunnsutvikling: +1,5 millioner kroner.
- Sektor helse og velferd: + 28 millioner kroner.
- Sektor oppvekst, utdanning og kultur: + 7 millioner kroner.

I tillegg ble det gjort endringer for fagenheter og sentrale ansvar, som f.eks. IT og skatteinntekter.

Det endelige årsresultatet for sektorene ble:

- Sektor By- og samfunnsutvikling fikk et positivt resultat for ordinær drift på 11,3 millioner kroner for ordinær drift (uten selvkost).
- Sektor Helse og velferd fikk et negativt resultat for ordinær drift på 13,1 millioner kroner.
- Sektor Oppvekst, utdanning og kultur fikk et negativt resultat for ordinær drift på 7,6 millioner kroner.

Se for øvrig avviksforklaringene under kapitlene for kommunens sektorer.

Resultatet for de tre store sektorene er samlet negativt i størrelsesorden 9,4 millioner kroner. Dette påvirker netto driftsresultat samlet for kommunen.

Tabellen under viser sektorenes regnskap sammenlignet med opprinnelig og revidert budsjett. I kapitlene for sektorene redegjøres det for avvikene tilknyttet ordinær drift.

Bevilgningsoversikt drift for sektorene

Beløp i 1000 kr

Sektor/Enhet	Org nivå 3	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap
		0	1 905	1 914
Sektor By- og samfunnsutvikling	Byggesak	3 747	3 985	3 679
Sektor By- og samfunnsutvikling	Eiendom	157 781	162 991	154 805
Sektor By- og samfunnsutvikling	Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	4 625	18 963	18 892
Sektor By- og samfunnsutvikling	Lillehammer kirkelige fellesråd	14 200	14 310	14 310
Sektor By- og samfunnsutvikling	Park og idrett	28 601	28 894	27 587
Sektor By- og samfunnsutvikling	Plan	15 215	15 596	13 645
Sektor By- og samfunnsutvikling	Vann og avløp	-71 970	-63 722	-64 497
Sektor By- og samfunnsutvikling	Veg og trafikk	37 117	39 719	40 236
Sektor Helse og velferd	Aktiv aldring	21 307	25 795	26 010
Sektor Helse og velferd	Fagavdelingen Helse og velferd	26 920	27 764	26 470
Sektor Helse og velferd	Hjemmetjenesten	204 518	207 684	209 949
Sektor Helse og velferd	Legehelsestjenester	72 984	87 650	88 955
Sektor Helse og velferd	Lillehammer helsehus	195 069	199 610	197 628
Sektor Helse og velferd	Lillehammer rehabiliteringssenter	21 667	24 875	24 609
Sektor Helse og velferd	Psykisk helse og rus	53 734	53 791	49 356
Sektor Helse og velferd	Tildelingsenheten	62 199	65 909	70 439
Sektor Helse og velferd	Tilrettelagte tjenester	241 044	264 944	277 681

Sektor/Enhet	Org nivå 3	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Barnehager	276 201	280 499	278 587
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Barneverntjenesten	72 019	80 649	80 875
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	14 222	15 266	12 740
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Grunnskole	328 709	341 744	349 989
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Kultur	36 600	41 175	42 445
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Lillehammer helsestasjon	27 217	28 427	28 821
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Lillehammer læringscenter	63 684	92 677	92 072
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	NAV	59 520	66 598	69 659
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	Trygg oppvekst	10 127	10 489	9 920
Fagenheter og andre	Digitalisering og IT	66 472	85 744	87 134
Fagenheter og andre	Dokumentasjon og service	14 199	14 531	13 129
Fagenheter og andre	Fellesenhet økonomi	2 364	2 417	2 526
Fagenheter og andre	Fellesområdet	-134 048	-211 530	-200 127
Fagenheter og andre	HR og organisasjonsenheten	25 093	24 954	21 646
Fagenheter og andre	Innkjøp	5 374	5 545	5 020
Fagenheter og andre	Kommuneadvokat	6 622	6 825	6 106
Fagenheter og andre	Kommunedirektørfunksjonen	11 404	11 489	12 145
Fagenheter og andre	Lillehammer Region Brannvesen	0	0	-497
Fagenheter og andre	Næringsutvikling	5 312	5 523	5 244
Fagenheter og andre	Politisk virksomhet	7 750	8 156	9 285
Fagenheter og andre	Strategisk utvikling og kommunikasjon	11 116	12 652	13 005
Fagenheter og andre	Økonomisk planlegging og analyse	7 157	6 973	6 827
Bevilgningsområde	Bevilgningsområde	0	0	-64
Totalsum		2 005 872	2 111 464	2 128 154

Driftsinntekter

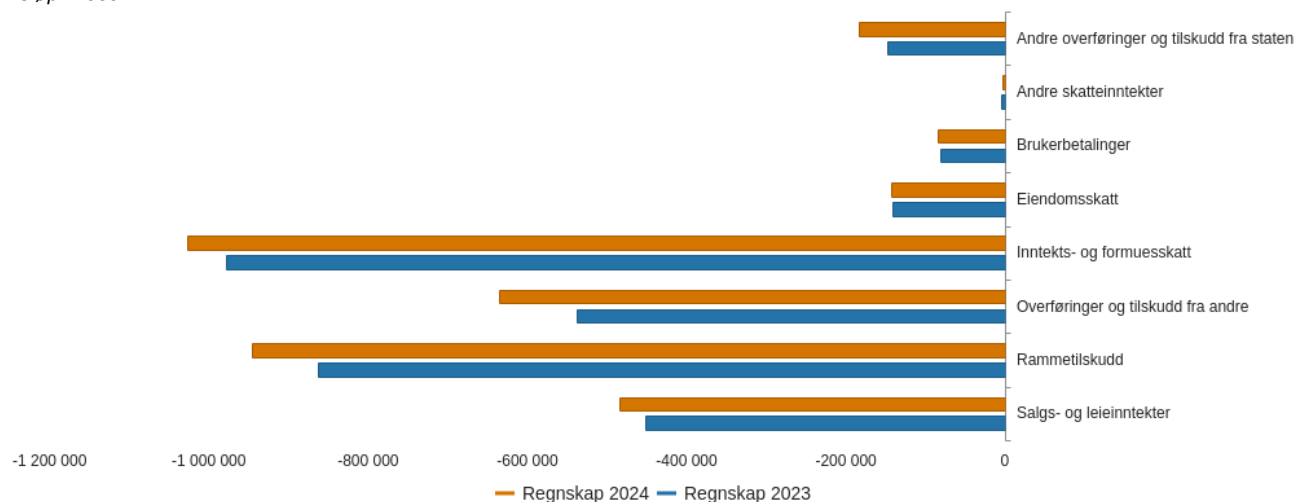
Stolpediagrammet og tabellen under viser kommunens samlede driftsinntekter for 2023 og 2024. Totalt ligger brutto driftsinntekter nå på 3,5 milliarder kroner. De største inntektene kommer fra inntekts- og formuesskatten. Skatteinntektene utgjør i 2024 1.027,2 millioner kroner, rammetilskuddet er på 944,9 millioner kroner. Samlet utgjør rammetilskudd fra staten, samt inntekts- og formuesskatt om lag 56 prosent av de totale driftsinntektene i 2024. Skatteinntekter og rammetilskudd utgjør i sum 1,97 milliarder kroner og er kommunens frie inntekter. Det vil si at inntektene kan disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Dette er en økning på 6,6 prosent, tilsvarende 130 mill. kroner, fra 2023.

Totalt var det fra 2023 til 2024 en økning for driftsinntektene på 299,1 millioner kroner eller 9,3 prosent.

For mer detaljert omtale av kommunens driftsinntekter, se kapittel for Økonomirapportering drift.

Driftsinntekter

Beløp i 1000 kr

Driftsinntekter - tabell

Beløp i 1000 kr

Rad	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-944 950	-863 032
Inntekts- og formuesskatt	1 027 254	-978 806
Eiendomsskatt	-142 800	-141 965
Andre skatteinntekter	-2 563	-4 233
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-183 885	-147 423
Overføringer og tilskudd fra andre	-635 493	-537 120
Brukerbetalinger	-83 981	-81 696

Rad	Regnskap	
	2024	2023
Salgs- og leieinntekter	-484 868	-452 378
Totalsum	3 505 794	3 206 652

Driftsutgifter

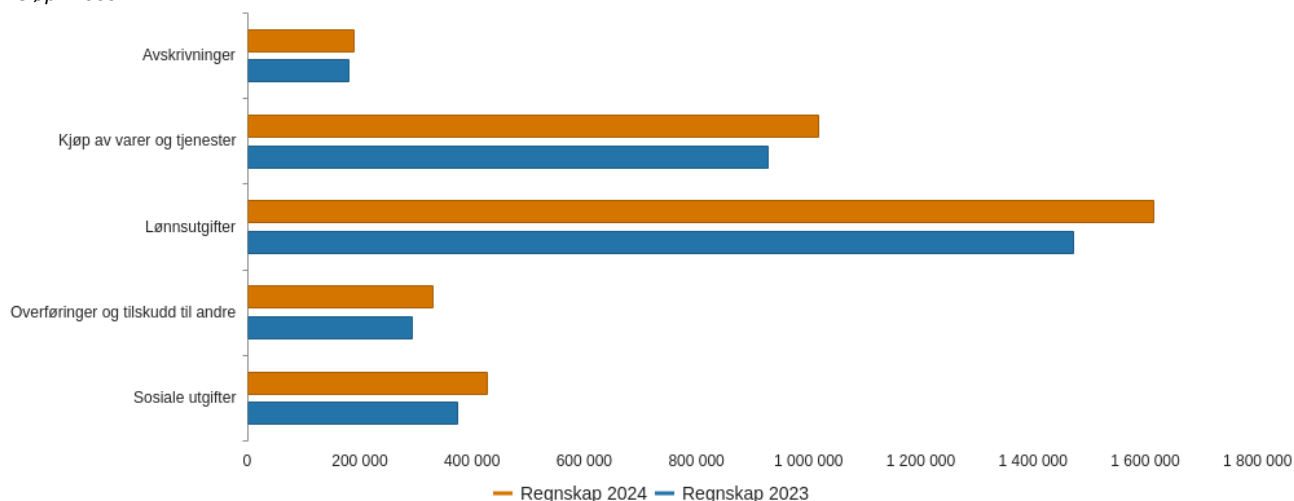
Kommunens samlede driftsutgifter eksklusive finansutgifter utgjør 3,57 milliarder kroner. Dette er en økning fra 2023 på 330,5 millioner kroner, prosentvis ca. 10,2 prosent. Det er kommunens lønnskostnader som utgjør den største andelen, 2,04 milliarder kroner i 2024 (lønn og sosiale kostnader). Dette er en andel på 57 prosent av de totale utgiftene, omtrent samme andel som for 2023. De totale lønnskostnadene steg med ca. 10,5 prosent fra 2023 til 2024. En viktig faktor som påvirker denne veksten er kostnadsøkningen på pensjon.

Kjøp av varer og tjenester i 2024 endte på 1,02 milliarder kroner. Dette er en økning fra 2023 på 89,5 millioner kroner eller 9,66 prosent.

Stolpediagrammet og tabellen under viser kommunens driftsutgifter i 2023 og 2024.

Driftsutgifter

Beløp i 1000 kr

Driftsutgifter - tabell

Beløp i 1000 kr

Rad	Regnskap	
	2024	2023
Lønnsutgifter	1 613 889	1 471 769
Sosiale utgifter	425 736	373 624
Kjøp av varer og tjenester	1 017 148	927 552
Overføringer og tilskudd til andre	330 006	291 852
Avskrivninger	188 698	180 110
Totalsum	3 575 477	3 244 906

Avvik fra kommunestyrets premisser

Kommuneloven krever at det i årsberetningen skal gjøres rede for «vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene». Dette er svart opp i årsberetningen under «status oppdrag» for den enkelte sektor / tjenestoområde. Det er her gjort rede for de avvik som er tilknyttet de oppdrag som skal gjennomføres for å oppnå kommunens målsettinger for tjenesteproduksjon.

Kommunestyret har lagt klare premisser for dette arbeidet med å styrke kommunens økonomi gjennom vedtak for omstillingsarbeidet tilknyttet programmet for Balanse '24 og vedtak tilknyttet de økonomiske målsettingene. Kommunen har fulgt opp disse premissene blant annet gjennom opprettelsen av et Porteføljestyre som har som oppgave å følge opp den samlede framdriften på kommunens investeringsprosjekter samt en videreføring av programmet for Balanse '24.

I budsjettet for 2024 ble det gjort endringer og tilpasninger i budsjettet som skulle bidra til å vri tjenesteproduksjonen. Dette er vist gjennom endringer i budsjettet ut fra ulike endringskategorier, som for eksempel innsparingstiltak, videreføring av tiltak og nye tiltak. Årsresultatet viser at alle kravene i budsjettet ikke er innfridd, tempo i driften er høyere enn den langsiktige økonomiske bæreevnen. Dette er fulgt opp videre i neste økonomiplanperiode. Kravene til omstilling, nedskjæring og endring er store. Det er rapportert jevnlig til formannskapet og kommunestyret gjennom året og gitt tydelige prognoser for forventet økonomisk resultat.

Kommunedirektøren har gjennom 2024 fulgt opp budsjettpremissene i henhold til vedtak.

Kommunestyrets premisser for 2024 er så langt kommunedirektøren kan se etterfulgt.

Oppsummering

Status på driftstørrelser, likvider og fond viser at Lillehammer kommunes økonomi er svekket i 2024. Fond som buffere for framtidige utfordringer er fortsatt viktig, men vi har redusert fondene våre i 2024. Kommunens disposisjonsfond utgjør nå 8,9 prosent, det er under målsettingen på 10 prosent. Målsettingen om 10 prosent er et minimum av hva kommunen bør ha av disponible fond. Utredningsarbeidet som har pågått fra 2022 og gjennom 2024 som handler om framtidige investeringsbehov og dimensjonering av tjenestene våre viser tydelig behov for disponible fond.

Lillehammer kommune må tilpasse driften til de inntektene kommunen har til rådighet. Framover må vi fortsatt påregne renteutgifter som vil ligge på et høyere nivå enn det den var gjennom 2010 -tallet. Inflasjonen har siste år gått noe ned, men er fortsatt høyere enn Norges Bank sitt mål på 2 prosent. Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) fastholder en prognose på 5,3 prosent prisstigning i 2024.

Kommunen har en høy netto lånegjeld. Selv om kommunen har redusert veksten i gjelden i henhold til økonomiplan, så er den fortsatt høy (ca. 111 prosent av brutto driftsinntekter) sammenlignet både med andre kommuner og kommunens mål for gjeldsgrad (90 prosent). Dimensjoneringsaken som omhandler blant annet behov for framtidige investeringer innenfor helse, skole og barnehage har tydeliggjort at det er stor risiko for ytterligere vekst i gjeldsgraden.

Summert betyr dette at det fortsatt må være et sterkt fokus på kommunens økonomistyring. Dette arbeidet gjøres gjennom kommunens styringsdokumenter, arbeidet med effektivisering av kommunens tjenesteproduksjon og gjennom kommunens arbeid med langsiktig drifts- og investeringsplan.

Tiltak som har løpende fokus framover er:

- Tett oppfølging av mål og handlingsregler innenfor driftsbudsjett, fondsoppbygging og opptak lån/investeringsbegrensinger – jamfør økonomi og handlingsplan.

- Tilpasning av drift for å tilpasse kostnadene til inntekter for deretter å kunne bygge opp driftsfond i henhold til kommunes målsetting (10 prosent av kommunens brutto driftsinntekter).
- Tilrettelagt kompetanseoppbygging med fokus på å holde kostnadene innenfor tildelt budsjetttramme for ledere som har budsjettansvar.
- Ekstra administrativt fokus på og oppfølging av tjenester som av forskjellige årsaker anses å ha risiko knyttet til sitt budsjett.

For omtale av kommunens finansinntekter og kostnader, se kapittel "Sentrale inntekter og finans" samt kapittel "Finansrapportering".

For omtale av kommunes lånegjeld, se kapittel "Sentrale inntekter og finans" samt kapittel "Finansrapportering".

For omtale av kommunens fond, se kapittel "Økonomiske og finansielle nøkkeltall - Fondsmidler".

Investeringer

Investeringsutgifter

Error: Insert Custom Node Failed. Node Id - 5b7f6322-b429-40f5-85f5-f967b97c9670 Avviksforklaring for tjenesteområdene

Under kapittelet til hver sektor kan du lese avvikforklaring for tjenesteområdene som forklarer avviket for investeringsutgifter. Avviksforklaringen inneholder forklaring for alle enheter med over en million kroner brutto i regnskap og/eller budsjett i 2024. Tabellene i sektorkapitlene og avvikene som forklares er sektorenes og tjenesteområdenes totale investeringsregnskap for 2024. Dette skiller seg fra bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd (2B) som bare viser investeringer i varige driftsmidler. Vær oppmerksom på at man i budsjettprosessen og i budsjettjusteringer i løpet av året har forsøkt å fordele budsjettet på de ulike radene, mens tjenesteområdene kun forholder seg til sin totalt investeringsramme. Forklaringene finner du under hver sektor sitt kapittel:

[Lenke til By- og samfunnsutvikling](#)

[Lenke til Helse og velferd](#)

[Lenke til Oppvekst, utdanning og kultur](#)

[Lenke til Fagenheter og andre](#)

Større investeringsprosjekter

Investeringsprosjekter med over 10 millioner i budsjett

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Eiende tjenesteområde	Regnskap	Revidert årsbudsjett	Avvik	Status framdrift	Økonomistatus
Diverse investeringer i kommunal eiendom	Eiendom	17 097	14 604	-2 493	Iht. plan	Ihht plan
Helsehuset - Modulbygg	Eiendom	31 414	32 068	654	Mindre avvik	Merforbruk
Investering i boliger (Boligsosialt arbeid)	Eiendom	17 840	17 008	-832	Store avvik	Mindreforbruk
Rehabilitering/utbedring tekniske anlegg	Vann og avløp	18 670	50 000	31 330	Iht. plan	Merforbruk
Sanering ledningsnett	Vann og avløp	132 496	65 000	-67 496	Store avvik	Merforbruk
Veiutbedringer	Veg og trafikk	31 886	29 682	-2 204	Iht. plan	Ihht plan
Ansvarlig lån - LiKE	Kommunedirektørfunksjonen	0	20 313	20 313	Iht. plan	Ihht plan
Kjøp av næringseiendom	Kommunedirektørfunksjonen	0	40 949	40 949	Iht. plan	Mindreforbruk
Digitaliseringsprosjekter	Digitalisering og IT	11 915	12 600	685		Ikke vurdert
Totalsum		261 319	282 224	20 905		

En statusbeskrivelse per prosjekt kan leses ved å trykke på investeringsnavnet i tabellen.

Investeringsinntekter

Investeringsinntekter per rad

Beløp i 1000 kr

Rad	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 245	-33 677	-30 733	-2 944
Tilskudd fra andre	0	-21 077	-44 498	23 421
Salg av varige driftsmidler	0	-1 028	-3 047	2 019
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	-2 750	-2 990	240
Bruk av lån	-360 580	-361 410	-316 895	-44 514
Totalsum	-394 825	-419 942	-398 164	-21 778

Ettersom det har vært et mindreforbruk på investeringer i varige driftsmidler får kommunen også mindre kompensasjon for merverdiavgift. Avviket var på 3 millioner i 2024.

Anleggsbidrag mellom tjenesteområdene i kommunen har ikke vært budsjettert fullt ut og utgjør mesteparten av avviket for tilskudd fra andre. Resten av avviket skyldes i hovedsak at kommunen har mottatt mer spillemidler enn budsjettert i 2024. Til sammen har tilskudd fra andre et avvik på 23 millioner.

Salg av varige driftsmidler har i 2023 vært på 3 millioner kroner, hvor 2 millioner ikke har vært budsjettert. Det største salget har vært salget av en eiendom. Dette salget bidrar til å finansiere kjøp av andre boliger i kommunen.

Kommunen har mottatte avdrag på utlån av egne midler på 3 millioner kroner i 2024. 240 tusen har ikke vært budsjettert, og vises derfor som et avvik. Kommunens utlån eks. startlån per 31.12.24 er nå på 18,6 millioner kroner, mot 7,1 millioner kroner per 31. desember 2023. Utlånene fordeler seg på Lillehammer Olympiapark med 15,8 millioner kroner, Vingar grendehus på 1,8 millioner

kroner, Birkebeineren på 0,2 millioner kroner, Lillehammer parkering på 0,07 millioner kroner og sosiallån på 0,738 millioner kroner.

Mindreforbruket på investeringer i varige driftsmidler fører til lavere bruk av lån. Låneopptaket har vært 45 millioner mindre enn budsjettet i 2024.

Kommunens totale lånegjeld ved utløpet av 2024 var på 4940,7 millioner kroner. Dette er en økning på 245,3 millioner kroner mot 2022. Gjeldsporteføljen er fordelt med 52 prosent flytende rente og 48 prosent fast rente. Det vises for øvrig til rapportering av finansforvaltning per 31. desember 2024.

Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld i prosent av kommunens samlede driftsinntekter (konserntall) er ved utgangen av 2024 på 111,1 prosent, det er en nedgang fra 2023 som lå på 117 prosent. En av kommunens hovedmålsettinger er at dette måltallet ikke skal overstige 90 prosent. Videre er netto lånegjeld per innbygger 136.589 kroner i 2024, en økning fra 2023 hvor netto lånegjeld per innbygger var 132.959 kroner.

Videreutlån

Investeringer per rad

Beløp i 1000 kr

Rad	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Videreutlån	90 000	144 300	87 150	57 150
Bruk av lån til videreutlån	-90 000	-144 300	-87 150	-57 150
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	54 671	-54 671
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	-56 835	56 835
Totalsum	0	0	-2 163	2 163

Det ble i 1. tertial gjennomført låneopptak i Husbanken i tråd med vedtatt budsjett på 90 millioner kroner til formidlings lån (Startlån). I tillegg ble det senere vedtatt å øke innlånet med 30 millioner kroner. Med ubenyttede og overførte midler fra 2023 på 24,2 mill. kroner var totale midler tilgjengelig for videreutlån på 144,2 mill. kroner. Omkring 119,3 millioner kroner har blitt anvendt i 2024. Tabellen nedenfor viser status på startlån ved 31.12.24.

Status Startlån 01.01-31.12.24	Antall	Beløp
Utbetalt i perioden 01.01-31.12.24	37	87 150 468

Innvilget konkret bolig, per 31.12.24		5 023 000
Aktive finansieringsbevis per 31.12.24		27 149 000
Sum utbetalt per 31.12.24	40	87 150 468
Sum anvendt per 31.12.24		119 322 468
Midler overført fra 2023		24 271 775
Bevilget ramme fra Husbanken 2024		120 000 000
Sum anvendt per. 31.12.24 (jmf. ovenfor)		119 322 468
Ikke-disponerte midler per 31.12.24		24 949 307
Antall avslag per 31.12.24	66	
Status Tilskudd 01.01.- 31.12.24		
Budsjettert beløp 2024		1 500 000
Utbetalt per 31.12.24	7	1 200 428
Innvilget konkret bolig, ikke utbetalt per 31.12.24		
Aktivt finansieringsbevis per 31.12.24		
Ikke disponerte midler per 31.12.24		299 572

Overføring fra drift og netto avsetninger

Investeringer per rad

Beløp i 1000 kr

Rad	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra drift	0	-6 409	-6 670	261

Rad	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Avsetninger til bundne investeringsfond	549	2 299	54 740	-52 441
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	-45 708	45 708
Avsetninger til ubundet investeringsfond	-549	451	1 000	-549
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-14 885	-14 885	0
Totalsum	0	-18 544	-11 522	-7 022

Overføring fra drift har et avvik på 261 tusen kroner i 2024. Dette skyldes kostnader som må føres i investeringsregnskapet, men som tjenestekområdene har budsjettet i sitt driftsbudsjett.

Bruk og avsetning til bundne fond har i liten grad blitt budsjettet, og det som er regnskapsført fører derfor til et avvik.

Avsetninger til ubundne fond har et avvik 549 tusen kroner.

Organisasjon

Etikk og verdier

Lillehammer kommune har etiske retningslinjer og verdier for ansatte nedfelt i personalhåndbok, og for folkevalgte nedfelt i Etiske retningslinjer for folkevalgte på kommunens nettsider.

Formålet med kommunens etiske retningslinjer er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder i kommunen. Ansatte og folkevalgte skal møte innbyggere og brukere med respekt for det enkelte menneskes egenart.

Kommunens etiske retningslinjer for ansatte ble sist revidert tidlig 2000-tallet, vedtatt i partssammensatt utvalg. Etiske retningslinjer for folkevalgte ble vedtatt i kommunestyret i sak 67/2015. De generelle retningslinjene legges til grunn i utarbeidelse av kommunens øvrige reglementer og retningslinjer.

Kommunens verdier er forenklet og nedfelt i tre verdiord; tillit, respekt og profesjonalitet. Verdiene skal være en rettesnor for beslutninger og handlinger internt og eksternt.

Det er gjort tilgjengelig ulike verktøy til etisk refleksjon på ulike digitale plattformer for bruk i tjenestene. Enkelte tjenester har satt etisk refleksjon i system gjennom etablerte arenaer for deling og dialog. Ved Lillehammer helsehus er det etablert et tverrfaglig etisk råd. Verdiene og de etiske retningslinjene er tema i kommunens nyansattkurs, personal- og ledersamlinger.

Sykefravær

Sykefraværet i Lillehammer kommune viser en nedgang fra 2023 til 2024.

Fravær	Samlet fravær	Korttid	Langtid
Årlig sykefravær 2024	7,90	1,61	6,29
Årlig sykefravær 2023	8,02	1,85	6,17
Årlig sykefravær 2022	8,10	2,16	5,94
Årlig sykefravær 2021	8,60	1,91	6,69
Årlig sykefravær 2020	8,80	1,96	6,84

Tabell: Egenmeldt og legemeldt sykefravær. Tall fra Lillehammer kommune for årene 2020 til 2024. Egne data: agresso/framsikt

Gjennomsnittlig sykefravær i 2024 var på 7,9 prosent mot 8,0 prosent i 2023. Det er en nedgang på 0,1 prosentpoeng. Måltallet for kommunen er på 7,5 prosent i gjennomsnitt på årsbasis.

Nedgangen fra 2023 til 2024 er marginal, men det har vært en jevn nedgang de senere årene. Resultatet i Lillehammer kommune vurderes å være et resultat av mer målrettet arbeid i organisasjonen og generell utvikling. Det jobbes godt med systematisk sykefraværsoppfølging, kombinert med forebyggende arbeid knyttet til organisering og ledelse av virksomhetene. Dette innebærer også mer vekt på å få på plass velfungerende HMS-grupper med leder, verneombud og tillitsvalgte, på den enkelte arbeidsplass.

Fraværet i sektorene fordeler seg slik:

Sykefravær per sektor

Tjenesteområde	Korttid i %	Fravær i %
Sektor By- og samfunnsutvikling	1,68 %	1,68 %
Sektor Helse og velferd	2,02 %	2,02 %
Sektor Oppvekst, utdanning og kultur	1,25 %	1,25 %
Fagenheter og andre	1,28 %	1,28 %
Sum tjenesteområder	1,61 %	1,61 %

Tabell: Tall fra Lillehammer kommune for årene 2023 til 2024. Egen data, Agresso/framsikt

Sektor for Helse og velferd, og sektor for Oppvekst, utdanning og kultur viser en nedgang. Dette er også sektorene med flest antall årsverk. Størst nedgang er det i sektor for Oppvekst, utdanning og kultur.

For hele kommunen er det korttidsfraværet som er redusert. Langtidsfraværet har hatt en økning.

KS utgir sykefraværstatistikk for kommunesektoren, med utgangspunkt i data fra SSB. I 2024 meldes det om økende sykefravær de første kvartalene, men avtagende siste kvartal ([Avtakende sykefravær mot slutten av 2024 - KS](#)). På nasjonalt nivå har det vært en økning fra 2021 til 2024 i legemeldt fravær fra 7,6 prosent til 7,9 prosent.

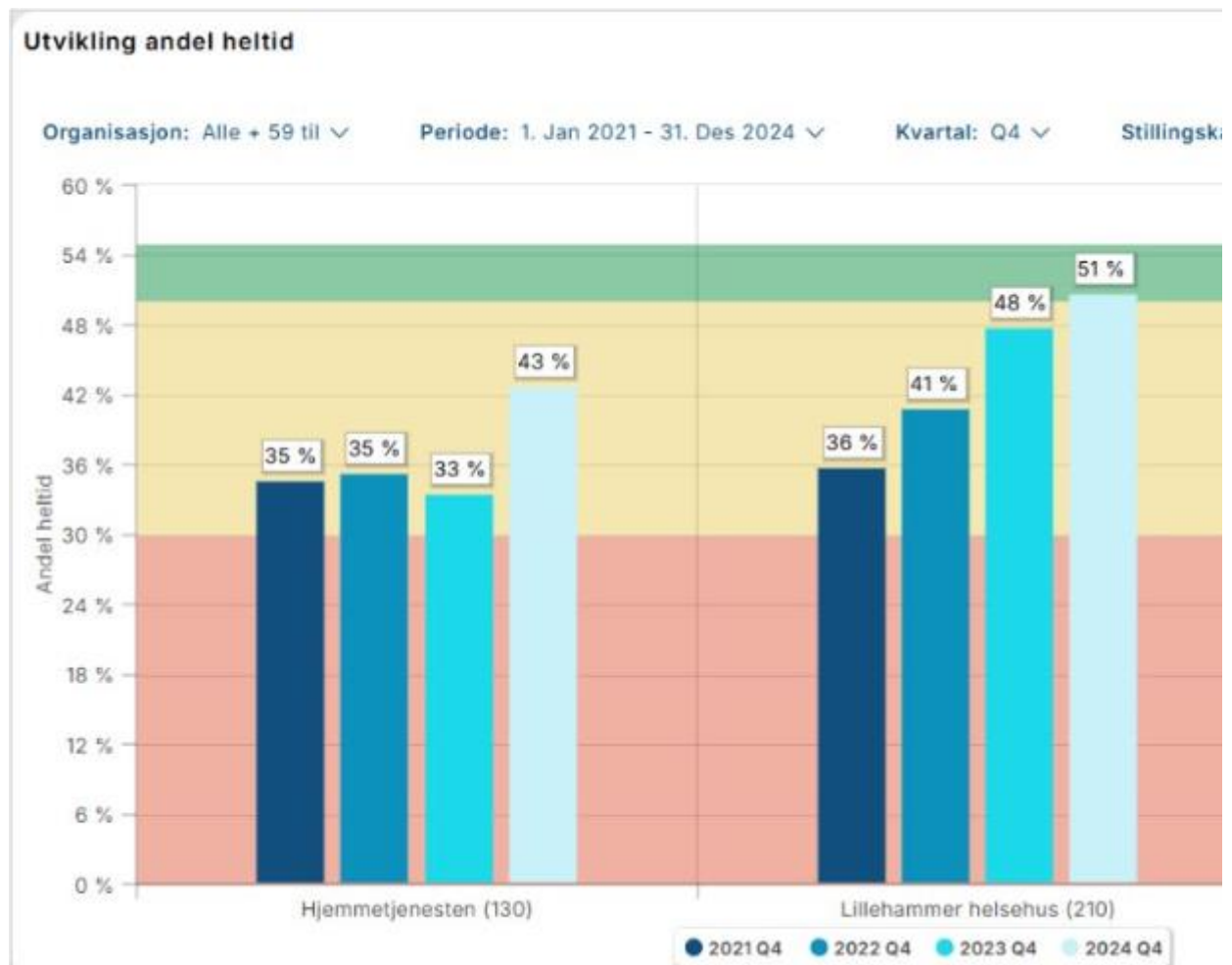
Nivået på fravær i Lillehammer kommune er fortsatt over målet om 7,5 prosent i årsgjennomsnitt. Det er tilfredsstillende at det er nedgang fra 2020 fram til i dag. Samtidig er nærværarbeid et kontinuerlig arbeid, som trenger løpende oppmerksomhet. Det handler om organisering av arbeidshverdagen, helse- miljø- og sikkerhetsarbeid, rammer og kultur. Økt krav til omstilling vil utfordre både leder- og medarbeiderskapet for å ivareta arbeidsmiljømessige forhold i en tid med knappe ressurser.

Heltidskultur

Lillehammer kommune har jobbet med heltidskultur i ulike former siden 2005. Arbeidet har vist en svak positiv utvikling.

Arbeidet har i hovedsak vært innenfor tjenesteområdene Lillehammer helsehus, Hjemmetjenesten og Tilrettelagte tjenester.

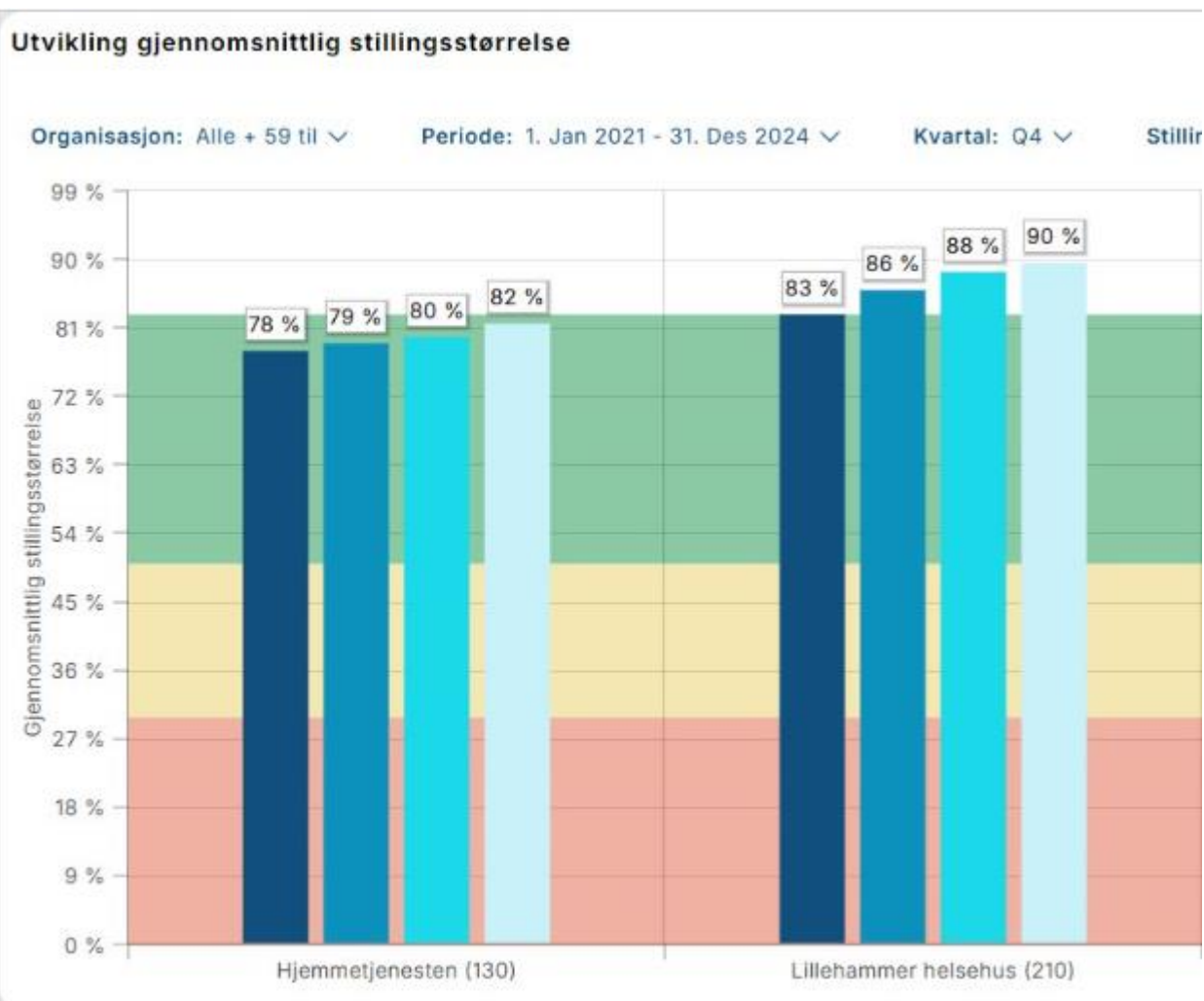
I løpet av 2024 har det vært en økning i andel hele stillinger ved alle de tre store tjenesteområdene Lillehammer helsehus, Hjemmetjenesten og Tilrettelagte tjenester. Særlig har Hjemmetjenesten og Tilrettelagte tjenester hatt en vekst, etter små endringer de tre foregående årene.

Figur: Utvikling andel heltid i tjenesteområdene hjemmetjenesten, Lillehammer helsehus og tilrettelagte tjenester. Tall fra Lillehammer kommune fjerde kvartal 2024, uttrekk faste ansatte.

Ser vi på utviklingen i gjennomsnittlig stillingsstørrelse i de samme tjenesteområdene, så er det også en økning.

Figur: Utvikling av gjennomsnittlig stillingsstørrelse i tjenesteområdene hjemmetjenesten, Lillehammer helsehus og tilrettelagte tjenester. Tall fra Lillehammer kommune fjerde kvartal 2024, uttrekk faste ansatte.

Ser vi samlet for gruppen Helse/pleie/omsorg, på nasjonalt nivå, er andelen heltidsansatte og gjennomsnittlig stillingsstørrelse høyere enn i Lillehammer kommune. Samtidig ser vi at andelen heltidsansatte i Lillehammer kommune har økt med mer enn 13 prosent, mot omlag 2,8 prosent nasjonalt. Det viser at det er gjennomført vesentlige tiltak i 2024.

	Andel heltidsansatte	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Årsverk
Helse/pleie/omsorg			167 614
- alle kommuner	47,7% (46,4)	77,1% (76,7)	164 915
Helse/pleie/omsorg	44,7% (39,4)	73,1% (71,3)	1 032

- Lillehammer kommune			(978)
Alle sektorer			381 819
- alle kommuner	60,2% (59,4)	83,4% (83,2)	(379 261)
Alle sektorer			2 140
- Lillehammer kommuner	56,4% (52,6)	80,2% (79,0)	(2 058)

Tabell: Tall fra PAI-registeret (KS' register for lønns- og personalopplysninger), tall fra 1. desember 2024 og 1. desember 2023. Tall i parentes er tall fra 1. desember 2023.

På nasjonalt nivå samlet for alle sektorer ligger kommunen under nivået på andel hele stillinger og stillingsstørrelse samlet sett. Men også her viser tallene at veksten er større i Lillehammer kommune enn samlet for alle kommuner.

Utvikling av heltidskultur er et langsiktig arbeid som krever mye av både den enkelte leder og medarbeider. Utvikling av heltidskultur handler i stor grad om organisasjonskultur og organisering av morgendagens tjenester i tråd med prinsippene i heltidskultur. Mye av dette er pågående arbeid i tjenestene i dag, og struktureres med mål om økt andel heltid. Utvikling av heltidskultur krever et langsiktig arbeid med flere organisatoriske faktorer før det gir synlige statistiske resultater.

Tjenesteområdene arbeider ulikt med å utvikle heltidskultur. Prosessene og tiltakene må tilpasses de lokale forholdene og ansatte, tillitsvalgte og verneombud skal involveres godt i arbeidet. Flere virksomheter har i 2024 deltatt i KS-prosjektet «Tørn – Sammen om fremtidens helse og omsorg». Tørn-prosjektet handler om bemanningsledelse, og gjør forsøk med organisering av oppgavene i kommunenes omsorgstjenester. Dette handler om å skape gode brukeropplevelser gjennom riktig kompetanse til riktig tid – og med heltidskultur i bunn (KS.no).

Endringer i arbeidstid og helgefrequens er nødvendige tiltak for å redusere andel små stillinger og oppnå de store økningene av andel heltid, men det er også tiltak som er krevende å innføre.

Partene lokalt må fortsatt rette stort fokus mot den enkelte ansattes muligheter for å arbeide i alternative arbeidstidsordninger og andre tiltak som bidrar til heltidskultur. Flere av tiltakene krever avtale på lokalt og sentralt nivå i arbeidstakerorganisasjonene, og det legges vekt på frivillighet blant medlemmene.

Det er gjennomført undersøkelse om ufrivillig deltid på slutten av 2024. Mer om denne undersøkelsen kan leses i kapittelet Likestilling.

Likestilling

Likestillingsredegjørelse Lillehammer kommune 2024

(Illustrasjon: Bufdir. FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.)

Lillehammer kommune jobber for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene.

Offentlige arbeidsgivere skal årlig redegjøre for aktivitetsplikten i henhold til likestilling- og diskrimineringsloven § 26 bokstav a – d. Under følger først tilstand for kjønnslikestilling etterfulgt av redegjørelse for kommunens arbeid for likestilling og mot diskriminering. Avslutningsvis synliggjøres relevante lønnsdata.

Tilstand for kjønnslikestilling

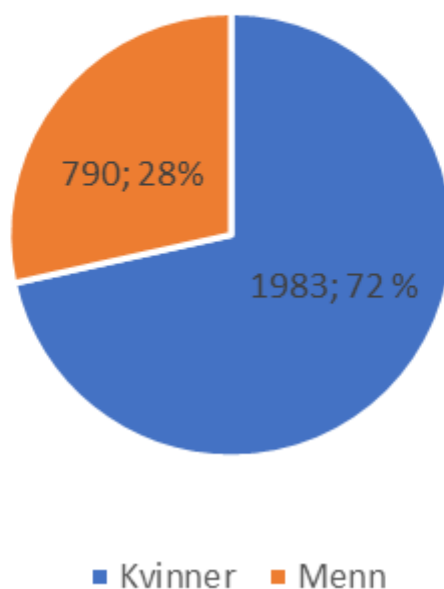
Kjønnsbalanse

Lillehammer kommune har en stor overvekt av kvinnelige ansatte.

Figurene under viser ulike data med fordeling på kjønn.

Antall stillinger fordelt på kjønn:

Antall stillinger fordelt på kjønn, per 31.12.2024 Totalt 2773 stillinger

Figur: Viser kjønnsbalanse i Lillehammer kommune. Dataene viser alle ansatte (personer) som mottar lønn i definert stillingsstørrelse. Tall fra Lillehammer kommune pr. 31.12.2024, oppgitt i antall og prosent.

Antall stillinger er økt med 54 fra 2023 til 2024. Fordelingen mellom kvinner og menn er tilnærmet uendret.

Tabellen under viser andel kvinner og menn i ulike sektorer, etter inndeling i KS' PAI-register. Sektorer i disse tabellene tilsvarer ikke fullt ut sektorinndeling i kommunens administrative organisering. Andelen kvinner er redusert fra 72% til 71% fra 2023 til 2024. Det er økning i andelen menn i flere sektorer, herunder helse/sosial og oppvekst.

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Lillehammer kommune

Pr. 1.12.2024 basert på PAI-registeret. Tabellen inneholder bare hovedstillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	1.853	755	71	29
Sentraladministrasjonen	84	34	71	29
Oppvekst	583	170	77	23
Skoleadministrasjon	8	4	67	33
PP-tjeneste	11	3	79	21
Grunnskole	279	107	72	28
Barnehager	182	16	92	8
Fritidshj/skolefritidsordn	30	8	79	21
Barnehj/andre inst bu	0	2	0	100
Øvrig oppvekst	73	30	71	29
Helse/sosial	1.023	332	75	25
Administrasjon	78	22	78	22
Alm helsevern	61	6	91	9
Somatiske sykehjem	148	26	85	15
Alders- og sykehjem	118	26	82	18
PU	295	140	68	32
Hjemmehjelp/-sykepleie	137	53	72	28
Sosialhjelp	82	26	76	24
Andre virksomheter	104	33	76	24
Kultur	47	21	69	31
Teknisk sektor	110	193	36	64
Uoppgitt	6	5	55	45

Kjønnsfordeling i lederstillinger

	Kvinne	Mann
Kommunedirektør og kommunedirektørens ledergruppe	17 %	83 %
Kommunedirektør, kommunalsjefer og assisterende kommunalsjefer	38 %	62 %

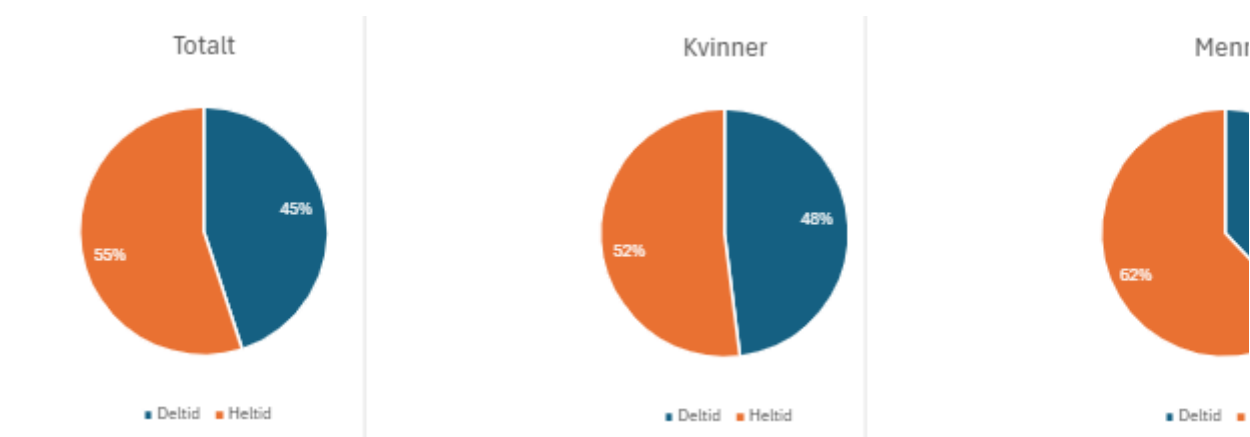
Tjenesteområde- og fagenhetsledere	60 %	40%

Tabell: Tabellen viser prosentvis fordeling mellom kjønn i lederstillinger pr. 31.12.2024 Tall fra Lillehammer kommune 2024.

Samlet sett er det relativt liten endring i kjønnsbalansen i ulike forhold i Lillehammer kommune.

Heltid- og deltidsandel

Lillehammer kommune har en andel deltidsansatte på totalt 45 %. Dette er reduksjon på 4 prosentpoeng fra 2023 til 2024. Ser vi på kjønnsfordelingen har flertallet av kvinner en deltidsstilling.

Figur: Andelen av ansatte med heltids- og deltidsstillinger total, og fordelt på kjønn. PAI-tall per 1. desember 2024. Oppgitt i prosent.

Andelen heltid har økt fra 51 til 55 % fra 2023 til 2024. Det tilsvarer en prosentvis økning på vel 7,8%. For kvinner er andelen økt fra 49 % til 52 %, og for menn fra 58 % til 62 %. Menn har økt andelen noe mere enn kvinner.

Arbeidet med heltidskultur er et viktig område i likestillingsarbeidet i kommunen, kombinert med et kompetanse- og kvalitetsarbeid. I 2024 er det igangsatt en undersøkelse om ufrivillig deltid, blant deltidsansatte. Dette arbeidet videreføres inn i 2025. Alle deltidsansatte har samtale med leder, i tillegg til anbefaling om å svare på en spørreundersøkelse. Dette arbeidet bidrar til å få bedre innsikt i frivillig og ufrivillig deltid, slik at tiltak og utvikling kan gjennomføres og følges opp mer målrettet. Denne arbeidsmetodikken forplikter også i større grad både leder og medarbeider til å finne hensiktsmessige løsninger. Det er ikke bare et mål om hele stillinger, men også at medarbeidere som av ulike årsaker ikke

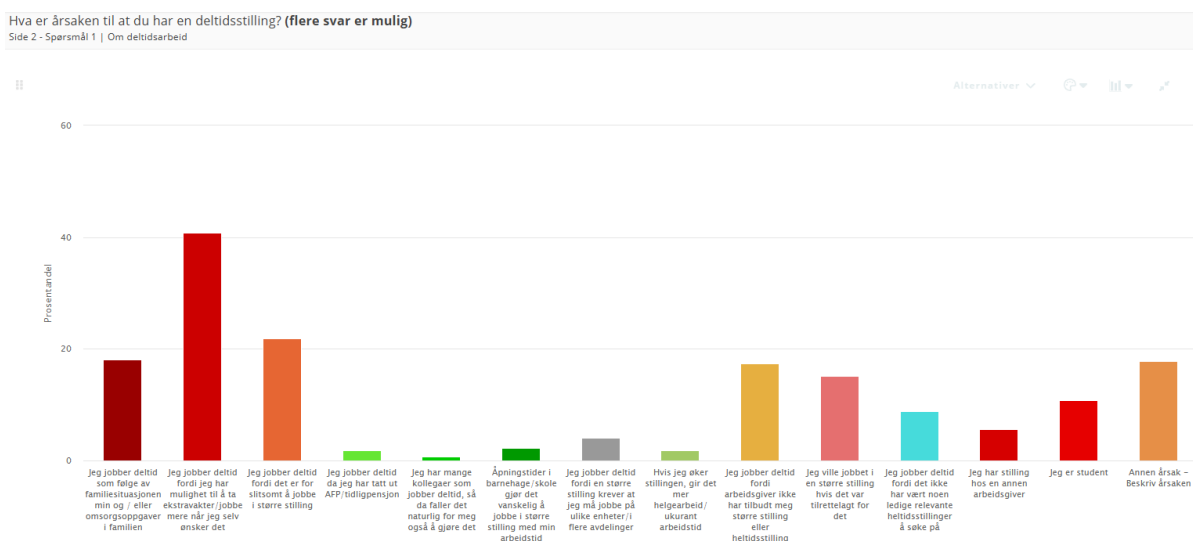
kan jobbe 100% kanskje kan øke stillingsstørrelsen noe. Mere informasjon om arbeidet med heltidskultur kan leses i eget kapittel om heltidskultur.

Undersøkelse om ufrivillig deltid

Før årsskiftet ble det igangsatt en ny undersøkelse om ufrivillig deltid, jf. § 26 andre ledd bokstav a. Undersøkelsen bygger på Likestillingsombudets og Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratets anbefalinger. Lillehammer kommune har valgt kun å sende ut undersøkelsen til deltidsansatte.

Undersøkelsen gjennomføres for å kartlegge bruken av ufrivillig deltid, og for å gi bedre kunnskap for å kunne iverksette mulige tiltak. Av totalt drøyt 2700 ansatte er det omlag 1200 som har deltidsstillinger. Undersøkelsen er fortsatt åpen, og hittil med en svarprosent på omlag 23%. Svarprosenten er fordelt med 80% kvinner og 20% menn.

Figurene under illustrerer et utvalg funn fra undersøkelsen:

Figur: Årsaker til deltidsstilling uavhengig av kjønn. Tall fra Lillehammer kommune. Oppgitt i prosent.

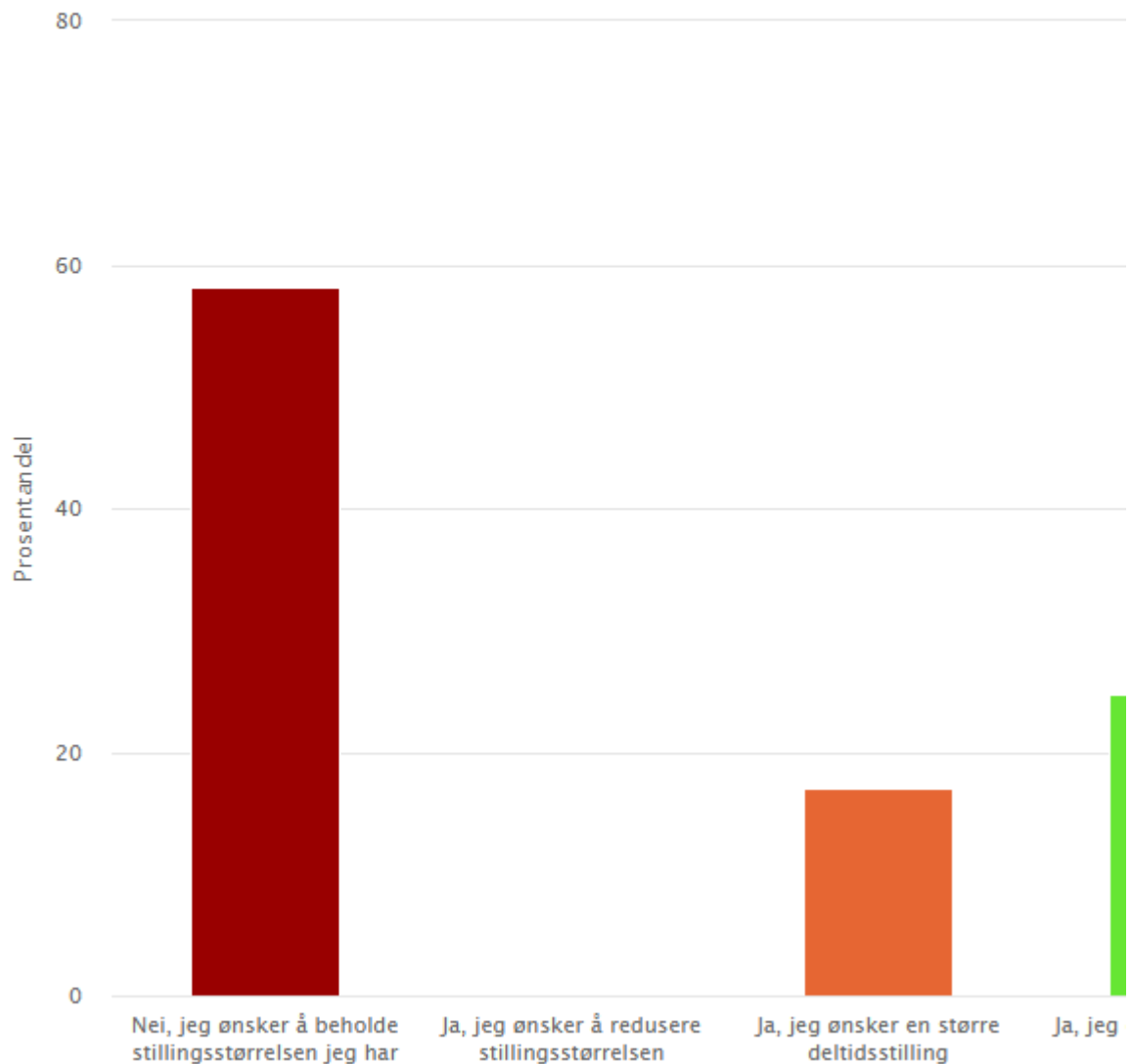
Årsakene til deltidsstilling varierer, men flest svarer at de jobber deltid for selv å kunne ta ekstravakter etter eget ønske. I tillegg er det flere som oppgir familiesituasjon, tilbud og tilrettelegging fra arbeidsgiver, og at det oppleves for slitsomt å jobbe 100%. Kategorien “annen årsak” har ulike tekstsvar. Størstedelen av svarene er at ansatte har tatt ut delvis AFP, har en uføregrad, eller generell helsesituasjon, samt noe sammenfallende med øvrige svarkategorier.

Ville du ideelt sett hatt en annen stillingsprosent?

Side 2 - Spørsmål 3 | Om deltidsarbeid

800
800

Alternativer ▾

Figur: Svar på spørsmål om annen stillingsprosent uavhengige av kjønn. Tall fra Lillehammer kommune. Oppgitt i prosent.

58 % sier at de ønsker beholde den stillingen de har. 25% ønsker seg full stilling, mens 17 prosent ønsker deg større deltidsstilling.

Svarene denne undersøkelsen gir er tildels sammenfallende med flere rapporter publisert av FAFO, som omhandler deltids- og heltidsvalget. Lillehammer kommune har en høyere deltidsandel sammenlignet

med gjennomsnittet for alle kommuner. Samtidig har utvikling fra 2023 til 2024 vært prosentvis større. Dette viser en positiv utvikling.

Arbeidsforhold; foreldrepermisjon og midlertidige stillinger

Tabellen viser uttak av fødselspermisjon fordelt på kvinner og menn.

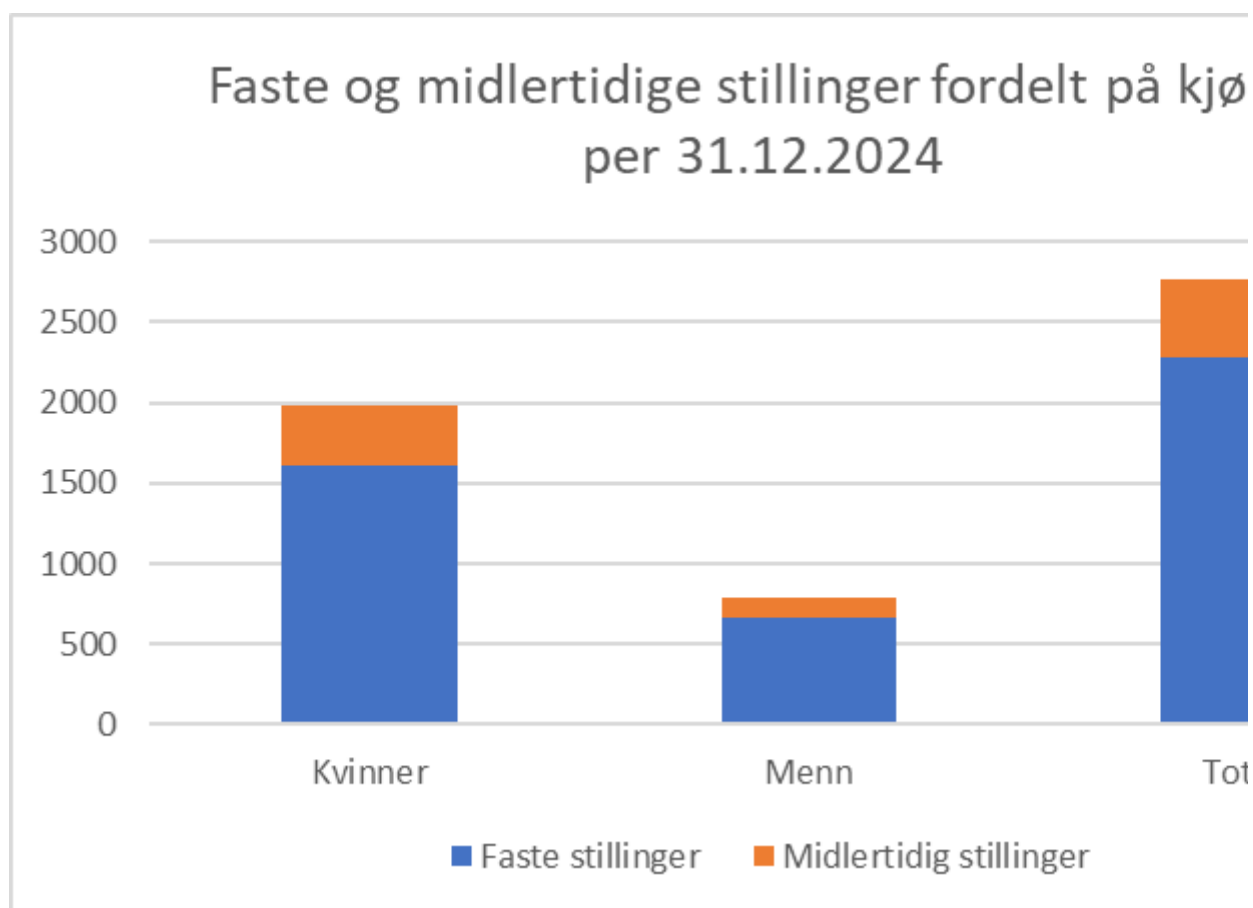
Uttak av fødselspermisjon				
	Totalt antall	Gjennomsnitt uker	100 % permisjon	80 % permisjon
Kvinner	81 (88) (88)	16,3 (14,3) (15,3)	52 (60) (62)	29 (27) (26)
Menn	18 (28) (28)	7,4 (11,9) (10,3)	13 (23) (21)	5 (6) (7)
Totalt	99 (116) (116)	14,7 (13,7) (14,1)	64 (83) (83)	34 (33) (33)

Tabell: Tall i parentes er data fra henholdsvis 2023 og 2022, hvor tall i midten er fra 2023. Det er kun regnet antall uker i perioden 1. januar til 31. desember. Tall fra Lillehammer kommune.

Antall ansatte i permisjon er redusert. Det er størst reduksjon i antall menn. Kvinner har redusert andelen 100% permisjon til fordel for en liten økning i 80% permisjon. Menn har redusert andelen permisjon i både 80% og 100%. Antall uker permisjon har økt. Det vil påvirkes av når på året permisjonene starter og slutter.

Det har ikke vært spesielle tiltak knyttet til uttak av foreldrepermisjoner i 2024, og det er ikke planlagt tiltak i 2025.

Antall faste og midlertidige stillinger fordelt på kjønn:

Figur: Antall besatte faste og midlertidige stillinger med definert stillingsstørrelse pr. 31.12.2024. Tallene viser ikke om samme arbeidstaker har flere stillinger. Tall fra Lillehammer kommune, oppgitt i antall.

Andelen midlertidige stillinger har økt fra 14% til 18%. Andelen midlertidige ansatte kvinner har økt mere enn menn.

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Likestillings- og diskrimineringslovens § 26 og 26 a) framhever områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og fritid.

Lønns- og arbeidsvilkår

Gjennom vedtatt lokal lønnspolitikk er det fastslått at lønnspolitikken skal fremme likestilling og likebehandling. Dette er fast tema gjennom tariffestede drøftinger og årlige lønnsforhandlinger sammen med tillitsvalgte. Drøftingene baseres på data fra kommunen, både egenutviklede og statistikk fra kommunesektorens personaladministrative system (PAI). I forkant av årets lønnsforhandlinger ble lønnsnivå for mellomledere mellom ulike sektorer drøftet, basert på konkurranse om kompetanse i arbeidsmarkedet og kjønn.

Lønnsvilkår er også et særskilt tema som vurderes under løpende lønnsforhandlinger gjennom året for å redusere risiko for kjønnsforskjeller i lønnsfastsetting. Lønnsforhandlinger er lagt til sentralt nivå, for å sikre helhetlige vurderinger.

Arbeidsvilkår følger av tariffbestemmelser og lokale retningslinjer, og er tuftet på likebehandling. Tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv ut over lov og avtaleverk ivaretas gjennom lokalt permisjonsreglement. Lillehammer kommune har retningslinjer for hjemmekontor. Helse- og sosiale forhold er grunnlag for ordning med hjemmekontor. Hjemmekontor benyttes også som tilretteleggingstiltak for å forebygge og/eller redusere sykefravær. Flere ansatte benytter seg av ordningen, men det foreligger ikke data på antall og årsak. I tillegg etterstrebes et lokalt handlingsrom i den praktiske hverdagen knyttet til forhold omtalt i likestillings- og diskrimineringslovens § 25. Det er ikke gjort endringer i lokale retningslinjer og reglement i 2024.

Heltidskultur

Under kapitlet om tilstand for kjønnslikestilling og heltidskultur framgår det at Lillehammer kommune har en større deltidskultur enn kommuner totalt sett. I løpet av 2024 er det gjennomført flere prosesser og tiltak som har økt andelen vesentlig. Økningen i prosent er større enn økningen for alle kommuner.

Kjønnsbalanse

Lillehammer kommune er med i prosjektet “Menn i helse”, i regi av Nav og KS, og dette videreføres i 2025. Tiltaket er positivt mottatt, og er et bidrag til å bedre kjønnsbalansen innenfor helsetjenestene, som i hovedsak er kvinneorienterte. Kjønnsbalanse er det også fokus på i rekruttering av lærlinger generelt. Det rekrutteres mannlige deltagere både i helsetjenestene og i barnehager. I pågående voksenopplæring innenfor helsetjenestene rekrutteres det menn til videreutdanning innenfor helse- og sosialfaglig utdanning. I rekruttering vurderes kjønnsbalansen forutsatt at det ikke er i strid med kvalifikasjonsprinsippet.

Rekruttering

Kommunens rekrutteringsrutiner gjennomgås årlig, som et ledd i kontinuerlig forbedring. I rutinen er det innarbeidet et eget avsnitt om rekrutteringsetikk, hvor det også vises konkret til likestillings- og diskrimineringslovens kapittel 5. Kommunen følger kvalifikasjonsprinsippet, og ansetter kandidaten med ønskede kvalifikasjoner. Eventuelle forfremmelser forekommer gjennom ordinære rekrutteringsprosesser med bakgrunn i det offentlige krav til kvalifikasjonsprinsippet ved alle ansettelser. Kontinuerlig er det fokus på likebehandling og positiv særbehandling. Det er nok et noe større potensiale i å benytte positiv særbehandling enn det som praktiseres i dag. Det er ikke iverksatt konkrete tiltak i 2024, etter at KS i 2023 fikk gjennomslag for begrensede unntak fra kvalifikasjonsprinsippet (KS.no). Dette vil vurderes i løpet av 2025.

Kompetanse og utviklingsmuligheter

Kommunestyret har i vedtatt lærlingstrategi besluttet totalt to lærlinger per innbygger; 56. Utdanning som lære kandidat, «modulstrukturert opplæring» og «fagbrev på jobb» ses i sammenheng med vedtatt strategi. Målsettingen om to lærlinger per innbygger er fortsatt ikke nådd. Det skyldes i stor grad at det er nedgang i videregående elever som velger yrkesfag som er aktuelle for kommunene. Kapasiteten er større enn tilgangen på lærlinger.

Sentralt kompetansefond er øremerkede midler for å ivareta organisasjonens behov for kompetanseheving, og for å gi ansatte utviklingsmuligheter. Det er også i 2025 øremerket midler til utdanning av flere egne ansatte til graden fagarbeider. Det er i tillegg satt av midler til kompetanseheving av ufaglærte medarbeidere som ikke er fullt fagbrev men eksempelvis kursbevis. Midler tildeles etter sentralt fastsatte rammer, og bidrar til likebehandling.

Høsten 2021 ble det iverksatt norskopplæring for egne ansatte i samarbeid med Lillehammer læringssenter, for å styrke utviklingsmuligheten for ansatte som ikke har norsk som morsmål. Dette er et svært vellykket tiltak som pågår og videreføres i 2025. Videre bidrar kommunen med arbeidspraksisplasser for personer som har behov for utprøving av arbeids- og funksjonsevne. Studenter har praksisplass i kommunen og i en del tjenester tilbud om student-/deltidsstillinger. Det tilbys arbeidstrening og språkopplæring på arbeidsplasser for innvandrere og flyktninger, i samarbeid med Nav, Lillehammer læringssenter og kommunens tjenesteområder.

Systematisk arbeid med likestilling

Arbeidet er integrert i flere av de eksisterende prosessene i forvaltningen, også i det daglige arbeidet. Det å oppfylle kravene i likestillings- og diskrimineringsloven er et arbeidsgiveransvar som er delegert til den enkelte leder. Det er lederne i organisasjonen som har det daglige ansvaret for å se til at det ikke foregår diskriminering innenfor noen av diskrimineringsgrunnlagene.

Tilstanden vurderes tilfredsstillende, samtidig er det krevende å få en god nok oversikt da ikke alle forhold kan hentes ut ifra kvantitative data.

Det jobbes kontinuerlig i daglig drift for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Samtidig vurderes det at det generelt sett er behov for å sette temaet på dagsorden, blant annet gjennom opplæring. Forankring av likestillingsarbeidet skal styrkes, og det må jobbes mer systematisk og gjennomgående i alle deler av forvaltningen.

Handlingsplan for 2025:

- videreutvikle analyseverktøy internt, for bedre å kunne undersøke og kartlegge forhold med risiko for diskriminering
- oppdatere undersøkelsen om ufrivillig deltid med oppstart i 2024
- ny arbeidsgiverstrategi
- likestillings- og diskrimineringsprinsipper ved revidering av retningslinjer og reglement (løpende)
- vurdere tiltak for arbeidsinkludering, etter at KS har fått gjennomslag for begrensede unntak fra kvalifikasjons prinsippet (KS.no)

Handlingsplanen bygger på drøftinger og handlingsplanen for 2024, og andre pågående prosesser.

Lønnsdata

Dette avsnittet viser tabeller med diverse lønndata fordelt på kvinner og menn.

Omlag 85 prosent av alle ansatte i Lillehammer kommune får sin lønn fastsatt gjennom årlige sentrale lønnsforhandlinger. I tillegg er det lokale ordninger som bidrar til høyere lønn, gjennom høyere garantilønn for enkelte grupper av ansatte og/eller ulike ulempetillegg. Høyere lokal garantilønn er innført av rekrutteringsmessige årsaker, og de omfatter i stor grad yrkesgrupper hvor det er stor andel kvinner. Det er også ulike lokale tillegg for ubekvem arbeidstid. Det vil i tillegg forekomme lønnsglidning ved rekruttering gjennom året. De resterende ca15 prosent ansatte får lønn kun fastsatt gjennom årlige lokale forhandlinger. For disse gruppene er det ofte stor etterspørsel etter kompetanse i arbeidsmarkedet, både privat og offentlig, og lønnsnivået er konkurranseutsatt.

Gjennomsnittslønn for heltids- og deltidsstillinger fordelt på aldersgruppe og kjønn

Aldersgruppe	Kjønn	Gjennomsnitt lønnstrinn heltid 2024	Gjennomsnitt lønnstrinn heltid 2023	Gjennomsnitt reallønn* deltid 2024	Gjennomsnitt reallønn* deltid 2023	Gjennomsnitt lønnstrinn deltid* 2024	Gjennomsnitt lønnstrinn deltid* 2023
	Kvinner			77 156	88 294	382 500	351 200
	Menn	382 500	-	63 304	146 668	382 500	351 200
0-19	Gjennomsnitt	382 500	-	74 078	104 509	382 500	351 200
	Kvinner	520 348	493 104	190 754	187 004	431 138	411 078
	Menn	519 046	471 872	161 799	143 048	417 774	390 722
20-29	Gjennomsnitt	519 928	486 510	180 599	174 280	431 138	405 185
	Kvinner	622 526	589 168	305 876	303 877	497 799	481 773
	Menn	576 434	550 425	244 208	215 637	534 375	470 741
30-39	Gjennomsnitt	606 867	576 097	287 801	277 361	497 799	478 458
	Kvinner	656 320	636 496	331 023	316 857	593 402	555 855
	Menn	642 192	627 725	245 149	222 083	500 479	467 719
40-49	Gjennomsnitt	651 487	633 835	311 664	295 091	593 402	535 613
	Kvinner	661 760	619 687	363 816	339 131	603 792	540 733

	Menn	689 686	650 494	245 552	233 222	628 303	554 120
50-59	Gjennomsnitt	670 198	629 367	344 507	324 689	603 792	542 559
	Kvinner	641 671	617 089	338 440	329 254	559 653	526 717
	Menn	678 048	641 021	338 548	289 639	649 204	561 075
60-69	Gjennomsnitt	651 491	623 846	338 462	320 914	559 653	533 950
	Kvinner			60 518	-	452 300	-
	Menn						
70+	Gjennomsnitt			60 518	-	452 300	-
Gjennomsnitt kommune		632 064	603 231	285 225	274 497	532 559	496 151

Tabell: *Reallønn: Reell gjennomsnittlig utbetalt lønn avhengig av stillingsstørrelse. Heltid er 100 %-stillinger. Deltid er alle stillinger < 100 %. Tall fra Lillehammer kommune.

Det er variasjon i lønnsnivået i de ulike aldersgruppene, men kvinner i aldersgruppene 50-59 år og 60-69 år, tjener mindre enn menn med unntak for reallønn. Reallønn innehar utbetaling av alle typer tillegg utenom lønnstrinn. Det er stor andel av kvinner i turnusyrker, og de har tillegg for arbeid på kveld, natt og helg.

Gjennomsnittslønn for heltid og deltid fordelt på utdanningsgrupper og kjønn.

Stillingskategori	Kjønn	Gjennomsnitt lønnstrinn heltid 2024	Gjennomsnitt reallønn* deltid 2024	Gjennomsnitt lønnstrinn deltid 2024
	Kvinner	452 939	192 246	417 580
	Menn	445 531	193 048	409 506
1. Stillinger uten særskilt krav til utdanning	Gjennomsnitt	448 720	192 501	415 009
	Kvinner	500 637	316 998	487 546
	Menn	504 632	213 019	479 825

2. Fagarbeiderstillinger/tilsv. fagarbeiderstillinger og lærere uten godkjent utdanning	Gjennomsnitt	501 980	293 619	485 810
	Kvinner	521 483	362 932	505 524
	Menn	518 186	-	-
3. Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	Gjennomsnitt	520 713	369 224	507 593
	Kvinner	597 832	381 584	594 570
	Menn	600 484	308 737	577 019
4. Lærer og stillinger med krav om 3-årig universitets/høgskole utdanning	Gjennomsnitt	598 393	372 842	592 464
	Kvinner	621 405	384 885	627 982
	Menn	607 207	374 104	645 371
5. Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig universitets/høgskole utdanning	Gjennomsnitt	617 514	383 561	630 118
	Kvinner	657 700	446 240	661 937
	Menn	653 332	323 503	674 380
6. Adjunkt med tilleggsutdanning og stillinger med krav om 5-årig universitets/høgskole utdanning	Gjennomsnitt	656 356	435 473	663 028
	Kvinner	641 802	415 559	699 467
	Menn	673 038	-	-
7. Lektor og stillinger med krav om mastergrad	Gjennomsnitt	646 800	382 286	677 180
	Kvinner	718 135	427 380	744 970
	Menn	676 972	465 515	672 667
8. Lektor med tilleggsutdanning	Gjennomsnitt	708 874	441 680	717 856
	Kvinner	787 889	380 856	1 111 620
	Menn	796 194	326 345	1 765 844

9. Rådgivere / akademikere	Gjennomsnitt	791 276	372 397	1 213 138
	Kvinner	785 563	410 120	636 543
	Menn	770 447	123 419	620 220
10. Ledere	Gjennomsnitt	779 853	197 749	624 452
Gjennomsnitt kommune		618 173	279 670	513 706

Tabell: Viser gjennomsnittslønn for heltid og deltid fordelt på utdanningsnivå, slik det er definert i hovedtariffavtalen. Punkt 1-8 omhandler ansatte som lønnes inn under bestemmelsene i kapittel 4, hvor lønn i hovedsak fastsettes etter sentrale forhandlinger. Punkt 9 omhandler ansatte tilhørende i kapittel 5, og punkt 10 ansatte i kapittel 3. Ansatte i kapittel 5 og 3 får sin lønn utelukkende fastsatt ved lokale forhandlinger. Tall fra Lillehammer kommune.

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger, kvinner og menn

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger i Lillehammer kommune. Tall pr. 1.12.2023 og 1.12.2024 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedsfortjeneste 2024	Grunnlønn 2024	Endring i månedsfortjeneste 2023-2024	Endring i grunnlønn 2023-2024	Ansatte 2024	Årsverk 2024	Endring i årsverk 2023-2024
Kvinner og menn	53.203	49.772	5,5%	5,7%	2.667	2.139	3,9%
Kvinner	53.022	49.841	5,7%	5,9%	1.886	1.517	1,9%
Menn	53.643	49.605	5,0%	5,4%	781	623	9,1%

Kvinner har en noe høyere grunnlønn enn menn per 1.12.2024. Per 1.12.2023 lå kvinner og menn likt. Samtidig er det fortsatt slik at månedfortjenesten er høyere for menn. Kvinner har hatt en høyere endring i månedsfortjeneste og grunnlønn enn menn det siste året, noe som har bidratt til noe utjevning.

Ser vi på lønnsutviklingen justert for ulike faktorer finner vi at kvinners grunnlønn i prosent av menns, har utviklet seg i positiv retning knyttet til flere faktorer. Bildet er noe mer nyansert når det gjelder utviklingen i kvinners månedsfortjeneste i prosent av menns. Det er innenfor faktorene utdanning at bildet varierer.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Lillehammer kommune.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2022, 1.12.2023 og 1.12.2024.

Justert for	Årstall					
	2022		2023		2024	
	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	97,7	99,2	98,2	100,0	98,8	100,5
Alder	97,7	99,2	98,2	100,0	98,8	100,5
Stillingsgruppe	97,9	99,6	97,8	100,1	98,3	100,3
Stillingskode	97,3	98,9	97,7	99,7	97,8	99,5
Utdanning	97,2	99,5	96,3	99,3	96,9	99,5

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

Samlet sett er det en positiv utvikling, men det er behov for bedre lokal statistikk for i større grad kunne iverksette målrettede tiltak.

Året som gikk

Januar

Via ulike kanaler ber Lillehammer kommune om innspill fra innbyggere og andre om hva som skal være morgendagens Lillehammer. Høringen skal belyse hvordan kommunen bør planlegge framtidens tjenester for barnehage, skole og helse.

Arbeidet med ny E6 forbi Lillehammer fortsetter. Den første sprengingssalven for Fåbergstunellen i prosjektet Storhove-Øyer fyres av.

Februar

30 år siden OL på Lillehammer. Lillehammer bibliotek har paneldebatt og lokalsamfunnet engasjerer seg i en markering av Lillehammer-OL.

Mars

Det pågår folkemøter og intensivt arbeid for å involvere innbyggere i dimensjoneringsaken.

Arbeidet mot stortingsvalget høsten 2025 starter.

April

Kommunen legger store næringseiendommer i Industrigata og Storgata ut i leiemarkedet.

Nye sikkerhetstiltak innføres ved Familiens hus, som huser barnevern, barnehage- og skoleadministrasjon samt helsestasjon.

Mai

Helse- og omsorgsdepartementet besøker lillehammer kommune og får en innføring i prosjektet Bo trygt hjemme. Prosjektet skal gi eldre hjemmeboende gode og sammenhengende tjenester slik at de kan bo lengre hjemme.

Bygginga av modulbygget med 20 sykehjemsplasser ved Lillehammer helsehus starter. Et topp moderne bygg med innebygget bruforbindelse over til helsehuset slik at ansatte enkelt kan komme seg mellom byggene.

Juni

Kommunen lanserer nye, mer brukervennlige og moderne nettsider.

Utkast til ny planstrategi leges ut på høring og offentlig ettersyn.

Kikhoste øker i Norge, og Lillehammer kommune advarer og informerer om hvordan innbyggerne skal forholde seg.

Juli

I hele sommerhalvåret pågår oppussing av fasaden på det blå bygget ved Horsters Minde bo- og servicesenter.

Blågrønnalger påvises i Mjøsa. Det frarådes bading for både mennesker og dyr.

August

Planlagt og systematisk spyling av kommunens vannledningsnett gjennomføres for å sikre godt drikkevann.

Rutinemessig beskjæring av trærne i gågata.

September

Tekstilverkstedet på Marihøna flyttes til Dugandes, opplæringscenteret for voksne med nedsatt funksjonsevne.

Det ventes mye nedbør i Lillehammer, med fare for flom. Kommunen er i beredskap.

Oktober

Lillehammers største legesenter åpner. Det nye, kommunale legesenteret får navnet «Legetorget».

Ungdomshuset Plan B arrangerer høstferiefestival for ungdom sammen med Framtiden i våre hender.

Handlings- og økonomiplanen for 2025 -2028 legges ut til offentlig ettersyn.

Lillehammer kommune inviterer til åpent møte for lag og foreninger. Det diskuteres blant annet hvordan vi best kan ta imot nye innbyggere på en god måte.

November

«Lillehammer lufthavn», som er en ny arena for samtale og debatt, inviterer innbyggerne til idedugnad om Lillehammers muligheter i årene som kommer. Mange engasjerer seg i små og store tiltak langs Mesnaelva og Mjøsfronten.

Byjubileum 2027: koordinator for byjubileet kommer på plass og kan starte sitt arbeid.

Desember

Kommunen arrangerer folkemøte for å presentere svarene fra en spørreundersøkelse om hva som skal til for å ha et aldersvennlig samfunn. Spørreundersøkelsen ble sendt ut til alle innbyggere over 50 år.

Sammen med flere andre aktører bidrar Lillehammer kommune til å arrangere en rusfri julekveld.

Kommunestyret oppfordrer privatpersoner i Lillehammer til å la være å skyte opp fyrverkeri på nyttårsaften, eller eventuelt benytte såkalt støysvakt fyrverkeri.

Sentrale inntekter og finans

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev.bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-863 032	-922 767	-958 535	-944 950	-13 585	-1,4 %
Inntekts- og formuesskatt	-978 806	-1 048 959	-1 033 959	-1 027 254	-6 705	-0,6 %
Eiendomsskatt	-141 965	-140 000	-140 000	-142 800	2 800	2,0 %
Andre generelle driftsinntekter	-105 065	-92 129	-128 304	-133 921	5 617	4,4 %
Sum Frie disponible inntekter	-2 088 868	-2 203 855	-2 260 798	-2 248 924	-11 874	-0,5 %

Rammetilskudd

Rammetilskudd (inkludert skjønnsmidler og inntektsutjevning) er 13,5 millioner kroner lavere enn justert budsjett. Budsjettet er gjennom året økt med 35,8 millioner kroner, økningen i budsjettet skyldes i hovedsak nysalderingen (22,281 millioner kroner) og skjønnsmidler knyttet til "Hans" (9,71 millioner kroner). Budsjettet legges ut fra KS sin prognosemodell og avviket mellom regnskap og budsjett er i sin helhet knyttet til at det er mottatt lavere inntektsutjevningstilskudd enn budsjettet.

Inntekts- og formuesskatt

Inntekts- og formuesskatt ble 6,7 millioner kroner lavere enn justert årsbudsjett. I løpet av året er budsjettet redusert med 15 millioner kroner.

KS sin prognosemodell for kommunens skatteinngang har gradvis blitt redusert gjennom 2024. Faktisk skatteinngang ble likevel om lag 1 prosent lavere det siste anslaget fra november 2024 (Tillegg nr. 1 til statsbudsjettet for 2025) for kommunesektoren samlet. Dette skyldes både at veksten i løpende innbetalinger av forskuddstrekk og forskuddsskatt for 2024 ble mindre enn forventet og at avregningsoppgjørene for foregående skatteår (korreksjonsoppgjør og marginoppgjør) ble svakere enn i tidligere år.

Lillehammer kommune har en økning på 4,9 prosent i skatteinntekter fra 2023 til 2024, noe som er høyere enn kommunesektorens samlede økning på 1,4 prosent.

Eiendomsskatt

Totale inntekter fra eiendomsskatt for 2024 er 2,8 millioner kroner høyere enn budsjett. Budsjettet er uendret fra 2023 til 2024. Det er inntektene fra annen eiendom (næring, verk og bruk) som øker fra 2023 til 2024 med ca. 1,3 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig økte inntekter fra taksering av nye/endrede næringseiendommer, samt økte inntekter fra eiendomsskatt på energianlegg. Eiendomsskatt fra boliger og fritidseiendommer viser en svak nedgang fra 2023 til 2024 på ca. 0,5 millioner kroner. Nedgangen i inntekter som følge av økt bunnfradrag dempes av inntekter fra taksering av nye/endrede bolig/fritidseiendommer. Avviket mot budsjett for 2024 er på om lag 2 prosent og skyldes i hovedsak merinntektene fra taksering av nye/endrede eiendommer, samt økte inntekter fra energianlegg.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av integreringstilskudd, naturressursskatt og tilskudd for statlig rentekompensasjon. I 2024 er disse inntektene 5,6 millioner kroner høyere enn justert budsjett.

Integreringstilskudd: I opprinnelig budsjett for 2024 ble det budsjettert med 88,2 millioner kroner i integreringstilskudd. Budsjettet for 2024 ble lagt med utgangspunkt i bosetting av 40 flyktninger. Lillehammer kommune vedtok senere i tråd med anmodning fra IMDi å bosette 200 flyktninger. Med bakgrunn i vedtaket og økt bosetting, så ble budsjettet for integreringstilskudd justert til 124,4 millioner kroner gjennom tertialrapporteringene. Berørte tjenestoområder fikk styrket sine budsjетtrammer tilsvarende.

Lillehammer kommune bosatte 172 flyktninger inkludert enslige mindreårige for 2024, samt 9 familiegjenforente. Av disse var ca 80 prosent fra Ukraina. Til tross for noe lavere bosetting enn budsjettert så ble integreringstilskuddet 1,3 millioner kroner høyere enn årsbudsjettet. Dette skyldes blant annet sammensetningen av flyktninger, da det er bosatt en større andel enslige flyktninger enn forutsatt i budsjettet.

Statlig rentekompensasjon: Rentekompensasjon fra Husbanken ble på 6 millioner kroner i 2024, noe som er 2 millioner kroner bedre enn budsjett. Avviket henger sammen med rentenivået.

Naturressursskatt: Lillehammer kommune mottok 2,3 millioner kroner i naturressursskatt for 2024. Naturressursskatten inngår i skatteutjevningen i inntektssystemet og vil derfor variere.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev.bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-78 053	-44 551	-94 442	-142 826	48 384	51,2 %
Utbytter	-149 864	-74 500	-74 500	-89 643	15 143	20,3 %
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-11 939	0	0	-6 456	6 456	0,0 %
Renteutgifter	189 006	149 608	199 499	239 994	-40 495	-20,3 %
Avdrag på lån	155 166	164 426	164 426	170 166	-5 740	-3,5 %
Sum Finansinntekter/-utgifter	104 315	194 983	194 983	171 234	23 749	-12,2 %

Renteinntekter

For Lillehammer kommune havnet renteinntekter for 2024 på 142 826 006 kr. Det er betydelig over budsjettet, men det skyldes inntekter fra sikrings-instrumentene (rentebytteavtalene) og terminering av en rentebytteavtale. Renteinntekter fra rentebytteavtaler inkludert terminering endte på 100 290 804 kroner. Renteinntekter fra videreutlån (startlån) ble 26 935 017 kroner for 2024. Renteinntekter fra øvrige områder, som er hovedsaklig renter på likviditeten, endte på 15 600 185 kroner.

Utbytter

Utbytte for 2024 endte på 89 643 338 kroner som var betydelig høyere enn det som lå i budsjettet, utbyttet i år kom kun fra Eidsiva Energi.

Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler

Det ble et godt år for avkastningen på finansinvesteringene til kommunen. For året ble avkastningen 6 456 231 kroner, som tilsvarer en avkastning på 11,86 prosent. Det var i hovedsak god avkastning i utenlandske aksjer og kronesvekkelse som bidro til den gode avkastningen.

Renteutgifter

Renteutgifter for 2024 endte på 239 497 869 kroner. 41 156 528 kroner er renteutgifter tilknyttet lån fra Husbanken som kommunen videreutlåner (startlån). Resterende 198 341 341 kroner er renteutgifter på alle andre lån kommunen har. Renteutgifter for Lillehammer kommune ble høyere enn budsjett, men inntekter fra sikringsinstrumentene til kommunen dempet mye av økningen.

Netto finanskostnader for Lillehammer kommune ble ca. 23,7 millioner kroner bedre enn budsjett og kan forklares hovedsaklig ved terminering av en rentebytteavtale, et høyt utbytte og god avkastning på finansporteføljen.

Avdrag på lån

Avdrag på lån til egne investeringer endte på 170,1 millioner kroner for 2024.

Oppfølging av politiske vedtak

Verbalvedtak er handlingspunkter fremmet som politiske vedtak, som en del av den endelige årlige behandlingen av handlings- og økonomiplanen (styringsdokumentet). Av rapporteringen under framgår status for oppfølgingen av det enkelte verbalvedtaket både på framdrift samt en kommentar på status der det er behov for utdyping/forklaring av denne. Det rapporteres også på tilsvarende vis på løpende politiske vedtak som fattes gjennom året.

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Arlien bru	Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre de nødvendige tiltak for å iverksette arbeid sammen med Innlandet fylkeskommune med mål om å reetablere Arlien bru.	Ferdig	Kommunedirektøren har oversendt henvendelse til Innlandet fylkeskommune som understreker viktigheten av å gjenoppbygge brua etter ekstremværet Hans og at dette arbeidet må prioriteres. Brua skal bygges opp igjen og det er avsatt midler til dette ref. tilbakemelding fra fylkeskommunen.
Avskrivinger i henhold til forventet levetid	Kommunedirektøren bes snarest framlegge sak hvor investeringer i selvkostområdet for VA som er gjennomført i 2023 og senere år avskrives i	Iht. plan	Det vil nå komme endringer i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for

Oppdrag	Beskrivelse	Status Statusbeskrivelse
	henhold til forventet levetid. Dette er i samsvar med det grunnleggende generasjonsprinsippet som er ment å ligge til grunn for selvkostberegningene og vil medføre lavere årlige VA-gebyrer fra 2024 av	kommuner og fylkeskommuner vedrørende V/A anlegg, ref. vedtak Dokument 8:21 S (2024-2025), Innst. 127 S (2024-2025). Stortinget har i saken bedt regjeringen om å forlenge maksimal avskrivningstid på renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett til 80 år i tråd med SØF-rapport nr. 06/24 Selvkost i kommunene – avskrivningstid, kalkylerente og framføringsperiode. Kommunedirektøren følger opp endringer i henhold til de nye forskriftene ved beregning av selvkost og gebyrer for V/A i budsjett og regnskap. I tillegg har Stortinget i samme sak bedt regjeringen revidere forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften) med mål om å forlenge perioden for når fremtidig overskudd må tilbakeføres eller underskudd kan fremføres. Dette følges også opp av Kommunedirektøren i arbeidet med selvkostberegningene.
Bemanning og arbeidstidsordninger i helsesektoren	Kommunestyret ber kommunedirektøren intensivere drøftelsene om arbeidstidsordninger med mål om å øke antallet heltidsstillinger i helsesektoren	Iht. plan Det er igangsatt 7 piloter i sektoren.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Bemanningssituasjon legevakt og trygghetspatrolje	og redusere sykefraværet. Arbeidets må prioriteres innenfor eksisterende ramme og igangsettes så raskt administrasjonen og organisasjonene finner det mulig. Belastningen på hjemmetjenesten kommer til å øke i årene som kommer. Tiltakene bør derfor ha spesielt fokus på heltidskultur i hjemmetjenesten, i tillegg til helsehuset og helsetjenestene generelt. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre de nødvendige prioriteringer innenfor eksisterende ramme slik at bemanningssituasjonen på legevakt, legevaktbil og trygghetspatrolje er stabil og forutsigbar.	Ferdig	Det er fremforhandlet avtaler for vaktordninger for legevaktsleger og det er i gang satt opplæring på prosedyrer.
Ekstra avkjørsel fra ny E6	Kommunedirektøren bes avklare muligheten for en ekstra avkjørsel på E6 på vestsiden av Lågen. Hensikten er å kunne tilgjengeliggjøre nye næringsarealer.	på vent	Tiltaket vil være i konflikt med vedtatt reguleringsplan for E6 Roterud - Storhove
Ferdigstille sikring av Åretta	Kommunestyret ber kommunedirektøren ferdigstille flomsikring i Åretta og sikringsgjerdet ut mot Åretta.	på vent	Deler av prioriterte tiltak er gjennomført iht. vedtatt tiltaksplan som eks. Røyslimoen og nedenfor Skogli. Gjennomføring av ytterligere tiltak iht tiltaksplanen medfører investeringer og sak til politisk behandling (bevilgningssak)
Flomsikring av dyrket mark	Kommunen bør arbeide for etablering av flomsikring av dyrket mark, spesielt ved Jørstadvollene og Gausavollene. Det bør tilrettelegges for grusuttak i Gausautløpet og i Lågen for å redusere flomfaren.	på vent	Samferdselsdepartementet har i brev datert den 11. januar 2024 gitt i oppdrag til Nye Veier å opprette en gruppe med formål å få utarbeidet en plan for gjennomføring og vern og fullskala restaurering av

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Kommunedirektøren bes utrede og legge fram en sak i 2024 om revidering av forskriften for egenbetaling i barnehage og SFO, slik at ordningen med søskenmoderasjon fra og med barn nummer to og gratis barnehage/SFO fra og med barn nummer tre, videreutvikles med følgende endringer:		Gausadeltaet, elveslette og elveløp med tilbaketrukket flomvoll. Dette i samarbeid med berørte fagmyndigheter som miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet. Lokale planmyndigheter som Lillehammer kommune, grunneiere og andre rettighetshavere skal også involveres i arbeidet.
Foreldrebetaling for barnehage og SFO	1) Ordningen med gratis barnehage/SFO fra og med barn nummer tre gjelder uavhengig av om barna er samtidig eller ikke, i barnehage og/eller SFO. Ordningen skal gjelde uavhengig av plassstørrelse i SFO/barnehage for hvert enkelt barn. 2) Ordningen skal gjelde for barn i familier med tre barn, eller flere, under 18 år. 3) Ordningen med søskenmoderasjon for barn nummer to skal gjelde for familier med to barn i barnehage/SFO, uavhengig av antall år mellom barna.	Ferdig	Orienteringssak 63/2024 behandlet i Kommunestyret 26. september 2024.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	4) Ordningen skal gjelde uavhengig av foreldres samboerstatus. Kommunedirektøren bes vurdere økonomiske konsekvenser og tidspunkt for ikrafttredelse av de enkelte forskriftsendringene.		
Frelsesarmeen	Kommunedirektøren best etablere kontakt med Frelsesarmeen med hensikt å vurdere et fast samarbeid i forhold til Frelsesarmeens brukergrupper.	Iht. plan	Dette ses i sammenheng med budsjettprosessen. Kommunedirektøren jobber kontinuerlig med å generelt holde selvkostgebyrene inkludert renovasjon nede gjennom streng kostnadskontroll og krav til effektivisering på selvkostområdene. Gebyrene til renovasjon fastsettes på hovedgrunnlag av driftskostnadene til GLØR inkludert rentenivået for 5 års Swap-rente.
Gebyrer renovasjon	Kommunedirektøren bes sørge for at samlet gebyr-økning innenfor renovasjon til abonnenter ikke overstiger kommunal deflator i løpet av planperioden, sett under ett. Dette må hensyntas i utarbeidelsen av fremtidige budsjett / økonomi- og handlingsplan.	Iht. plan	Kommunen har ingen påvirkningsmulighet for nivået på markedsrenten til 5 års swap-rente, men rentenivået har stor innvirkning på hvordan den lovpålagte beregningen av gebyret skal være i henhold til selvkostprinsippet. Oppfølgingen av vedtaket vil derfor være avhengig både av kommunedirektørens

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Gjenåpning av Vesle-Gausa	Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette arbeid for renaturering av Gausaosan. Det tas initiativ ovenfor Innlandet fylkeskommune med tanke på finansiering og arbeid i forbindelse med restaurering av fylkesveg 255. Ved å gjenåpne Vesle-Gausa gjenskapes leveområder for fisk og amfibier, samtidig som faren for flom reduseres.	På vent	arbeid med å holde kostnadsnivået så lavt som mulig, menn også av utviklingen på rentenivået i perioden. Samferdselsdepartementet har i brev datert den 11. januar 2024 gitt i oppdrag til Nye Veier å opprette en gruppe med formål å få utarbeidet en plan for gjennomføring og vern og fullskala restaurering av Gausadeltaet, elveslette og elveløp med tilbaketrukket flomvoll. Dette i samarbeid med berørte fagmyndigheter som miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet. Lokale planmyndigheter som Lillehammer kommune, grunneiere og andre rettighetshavere skal også involveres i arbeidet. Følges opp som del av Balanse 24, prosjektnummer 4.1 Drift og forvaltning av biler og bilgodtgjørelse. Prosjektet inkluderer bilpool og bilkontor, prosjektet er satt på vent.
Grønn mobilitet		På vent	
Havang	Kommunedirektør bes tar kontakt med Øyer kommune og Gausdal kommune med siktemål medfinansiering av tilskuddsordningen til Havang. Kommunedirektøren bes etablere en intern finansieringsløsning for grønn omstilling av kommunens virksomhet, der tiltak prioriteres strengt etter netto effekt på energibruk og miljø.	Ferdig	
Intern finansieringsløsning for grønn omstilling		Iht. plan	Er under utprøving gjennom klima- og energieffektiviseringstiltak knyttet til kommunale bygg.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Løpende barnehageopptak	Lillehammer kommune har for tiden ledig kapasitet i sine barnehager. Lillehammer kommunestyre ber derfor kommunedirektøren vurdere muligheten for flere eller løpende barnehageopptak i løpet av et kalenderår. Tiltaket må kunne gjennomføres innenfor vedtatt budsjettramme. Kommunestyret ber kommunedirektøren om ikke å gjennomføre flytting av verksted og systue hos Marihøna før bemanningssituasjonen på Dugandes er løst, og at flyttingen er trygt og godt forankret hos ansatte og medarbeidere i Marihøna.	Ferdig	Kommunedirektøren la frem sak PS 79/2024. Saken ble behandlet i Kommunestyret 28. november 2024.
Markedsføre kommunens lavterskeltilbud	Kommunedirektøren bes sørge for god kommunikasjon og markedsføring, både internt og til brukere og pårørende, om de mange gode lavterskeltilbudene kommunen tilbyr. For eksempel bør det nye tjenesteområdet Aktiv aldring, som jobber forebyggende med aktivisering av hjemmeboende eldre, bli løftet fram slik at så mange som mulig kan dra nytte av tilbudet gjennom bedre kjennskap og kunnskap.	Ferdig	Lillehammer kommune har mange såkalte "lavterskeltilbud" og det er mye samarbeid på tvers, også mot frivilligheten. Det er et kontinuerlig arbeid å gjøre tilbudene kjent for berørte og potensielt berørte parter, samt for allmennheten. Sektorene selv sørger for at informasjonen blir spredt, med eventuell bistand fra kommunikasjon. Ett eksempel er det nevnte Aktiv aldring, som er et nyopprettet tjenesteområde. For å nevne noe, så deles det her ut informasjon om tilbud til alle 80-åringer når det blir foretatt forebyggende hjemmebesøk, alle

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			nyinnflyttede på bo- og servicesentrene mottar informasjon, aktuelle skjermer i kommunens lokaler oppdateres, Facebook benyttes, pårørendegrupper informeres, det er laget et eget aktivitetshefte som skal ligge tilgjengelig ved flere treffpunkt (samt på nettsidene), ukeplaner for aktiviteter kommer i ny drakt og i løpet av 2024 kommer det også et eget kulturprogram for målgruppa som det skal informeres om. Ellers benyttes kommunens nettsider, media og andre høvelige kanaler der det er mulig. Arbeidet igangsatt i samarbeid med Kirkevergen og sees i sammenheng med påbegynt prosjekt(2023) med endret adkomst og utvidet parkeringskapasitet ved Fåberg kirke. Lillehammer kommune bidrar med prosjektledelse.
Møterom og toalettfasiliteter Fåberg kirke	Kommunedirektøren bes igangsette utredning av løsning og kostnadskalkyle for toalett og møterom i, eller i tilknytning til, Fåberg kirke. Dette skal gi bedre arbeidsvilkår for ansatte og besøkende i kirken.	Iht. plan	
Offentlig avløpsanlegg	Det vises til Kommunestyrets vedtak fra 2018 om utvikling av Rudsbygd. Kommunedirektøren bes utrede videre utbygging av offentlig VA i øvre del av Rudsbygd.	Iht. plan	Vil inngå i arbeidet med hovedrevisjon av hovedplan for vann og avløp som skal slutføres ila 2025.
Offentlig transport	Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede ytterligere behov for kollektivtilbud mellom grend og sentrum i Lillehammer, og jobbe mot fylkeskommunen for å styrke busstilbudet der det er	Iht. plan	Arbeidet er påbegynt, gjennomført innledende møte med Innlandstrafikk vinter/vår 2024 for gjennomgang av konkrete tiltak. Prioritert tiltak for gjennomføring 2024 er

Oppdrag	Beskrivelse	Status Statusbeskrivelse
	behov utover dagens tilbud, slik at alle kommunens innbyggere har like muligheter for å delta i aktiviteter innad i kommunen.	konkretisering/planlegging av pendelrute og etablering av holdeplass Skogen sør. Prosjektering gjennomført i samarbeid med Innlandstrafikk, tiltaket er utført/etablert av Lillehammer kommune, kostnadene dekkes av fylkeskommunen. Ferdigstilt iht planlagt framdrift, åpnet for bruk medio august 2024. Budsjettvedtaket fra desember 2023 er fulgt opp/ferdig med orientering i Plan- og miljøutvalget og sak til kommunestyret 18. april 2024 som fattet slikt vedtak: 1. Kommunestyret tar saken om tilskudd til utbedring av private avløpsanlegg til orientering. 2. Kommunedirektøren bes utrede alternativet om behovsprøvd tilskuddsordning nærmere for politisk behandling innen utgangen av september 2024. 3. Om, og eventuelt hvordan, en tilskuddsordning kan innarbeides i handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 skal avgjøres etter kommunedirektørens oppfølging av vedtakspunkt 2.
Private avløpsanlegg	Mange husstander i spredt boligbebyggelse får pålegg om utskifting av sitt private avløpsanlegg med kostnader rundt 2-300 000. Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede en ordning der det gis tilskudd til eiere av private anlegg som får pålegg om å imøtekomme krav om miljøtiltak.	Ferdig

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			Vedtaks punkt 2. er videre fulgt opp og ny sak fremmet til kommunestyret den 26.09.24 som fattet slikt vedtak : 1. Kommunestyret tar utredningen om behovsprøvd tilskuddsordning for vann og avløpsoppgraderinger med retningslinjer, som beskrevet i vedlegg 1, til orientering. 2. Kommunestyret vedtar tidspunkt for eventuell ikrafttredelse av tilskuddsordningen og endelige tilskuddsrammer som del av budsjett og økonomi og handlingsplan
Sikre kulturminneverdier	Kommunedirektøren bes kartfeste og sikre kulturminneverdiene i den gamle ferdselsåren fra Øyresvika til Øyer grense på vestsiden. På sikt bør denne tilgjengeliggjøres som turveg og mulige tiltak identifiseres.	På vent	Ressurskrevende tiltak, ikke prioritert for gjennomføring i 2024
Sosialhjelp	Kommunedirektøren bes legge fram en sak ila våren med ulike innretninger for en økning i netto utbetalt sosialhjelp.	Ferdig	Kommunedirektøren la frem sak 63/24 "Ulike innretninger for en økning i netto utbetalt sosialhjelp". Saken ble behandlet i Kommunestyret 26. september 2024.
Tilrettelegge for jernbane	Kommunestyret ber om at areal- og trafikkplaner for Lillehammer utformes slik at det ikke igangsettes tiltak som hindrer en fremtidig, moderne	Ferdig	Skal ivaretas i arealplanarbeid, framgår av kommuneplanens arealdel og Byplanen

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Vannmåler	jernbaneforbindelse mellom Oslo og Trondheim. For å ikke øke gebyrene på vann og avløp ytterligere for innbyggere i Lillehammer, utsettes innføring av vannmålere til 2030.	Ferdig	Innføring av vannmålere er utsatt til 2030 iht KS vedtak

Politiske vedtak.

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Interpellasjon fra Geir Bjørke (Ap) - Bolig for alle		Ferdig	Sak lagt frem til orientering. Denne utgjør samtidig et av underlagene for den igangsatte revideringen av helhetlig boligpolitisk plan.
	Interpellasjon fra Øystein Lauen (SV) – offensiv boligpolitikk del av dimensjoneringssaken: Boligpolitisk plan		Iht. plan	I planstrategien for perioden 2024-2027 er helhetlig boligpolitisk plan vedtatt revidert med igangsettelse i 2025. Planprosessen er i ruten.
	Interpellasjon fra Øystein Lauen (SV) – offensiv boligpolitikk del av dimensjoneringssaken: Ramme startlån husbanken		Ferdig	
FS 05/2023	PARKERING I FJELL - MULIGHETSSTUDIE	2. Mulighet for realisering av konsepter med parkering i fjell under bysentrum skal ivaretas i videre kommunalt planarbeid der det er relevant innen planområdet for «Kommunedelplan Lillehammer by – Byplanen 2020-2023 (2030)». 3. Kommunedirektøren ber Parkering Lillehammer AS i samarbeid med planavdelingen om innen utgangen av første kvartal 2024 å utarbeide en konseptutredning som detaljerer en realiserbar løsning for konseptet parkering i fjell under Lillehammer by. Konseptutredningen forventes å inkludere finansieringsplan, plan for eierskapsløsning og plan for driftsorganisering. 4. Kommunedirektøren bes fremme kandidater til styret i Parkering Lillehammer AS som kan bidra til at styret får en sammensetning med tilstrekkelig kompetanse innen utarbeidelse av konsepter med vekt på operasjonell detaljering, finansiering og økonomistyring. 5. I forbindelse	Mindre avvik	Vedtakspunkt Pkt. 2 er ivaretatt Vedtakspunkt Pkt 3: Diskusjoner/avklaringer vedrørende konseptutredning er påbegynt

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		med Områdeprogram sentrum vest, utarbeides det en særskilt analyse av mulighetene for å kombinere inn- og utkjøring til parkering i fjell med aktiviteten på skystasjonen.		
FS 36/2023	HØRING AV FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM FOLKEVALGTES ARBEIDSVILKÅR I LILLEHAMMER KOMMUNE	Kommunedirektøren bes sende vedlagte endringsforskrift til forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår i Lillehammer kommune på høring og legge ut til offentlig ettersyn med frist 01.09.23.	Ferdig	
FS 38/2023	FOTBALLHALL - VALG AV KONSEPT FOR DETALJERING	Formannskapet ber kommunedirektøren gå videre med detaljering av fotballhall basert på Håkons hall-alternativet (alternativ B), samt alternativ C og H. Detaljering skal omfatte alternativene 11-er hall. Detaljerte alternativer innarbeides i forslag til Langsiktig drifts- og investeringsplan for perioden 2024-2040 som en del av beslutningsgrunnlaget. Det fremmes sak til kommunestyret omhandlerende beslutning om eventuell etablering av fotballhall, størrelse av denne, beliggenhet og finansiering innen utgangen av første halvår 2024.	På vent	Avventes slik at det kan avveies i sammenheng med investeringsbehovene i langsiktig drifts- og investeringsplan knyttet til dimensjonering av tjenestene.
FS 39/2024, 11.06.2024	Oppfølging av helhetlig boligpolitisk plan for Lillehammer kommune 2021-2030		Mindre avvik	En sak med redegjørelse i tråd med vedtaket vil bli utarbeidet og lagt frem. Utrednings- og analyseressursene er prioritert til oppfølging av sak KS 40/2024 og leveransen på vedtaket er derfor forsinket. Arrangementsstøtteordningen ble gjennomgått og behandlet i IPR i juni 2024. IPR fattet vedtak om å videreføre formålet med dagens ordning. Kriteriene for ordningen justeres med følgende: • Det skal etterstrebes god kjønnsbalanse og mangfold i vid forstand i de deler av arrangementet som arrangøren kan påvirke (styrer, artister, arrangørstab ol.). Søknaden skal redegjøre for hvordan dette ivaretas. •
IPR 9/2024, 05.04.2024	REGIONRÅDETS ARRANGEMENTSSTØTTE / UTVIKLINGSMIDLER		Ferdig	

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				Arrangementer som mottar støtte fra ordningen, skal gjennomføre en bærekraftsgjennomgang i tråd med justerte retningslinjer. Denne skal dokumenteres i et eget kartleggingsskjema og skal følge søknaden om støtte. Når utviklingsprosjektet sluttrapporteres skal det også rapporteres på de forbedringspunkter som kom fram i kartleggingen. • Akkvisisjonsarbeid ifm. store, internasjonale arrangementer holdes utenfor tilskuddsordningen. Arbeidet med akkvisisjon av prioriterte arrangementer kan imidlertid støttes gjennom tildelinger fra den udisponerte rammen IPR har til rådighet.
KS 02/2024, 25.01.2024	KONSEPTUTREDNING FOR DIMENSJONERING AV DEN KOMMUNALE BARNEHAGESEKTOREN, GRUNNSKOLESEKTOREN OG OMSORGSTJENESTENE	Kommunestyret ber kommunedirektøren om å utarbeide en bredere og mer dyptgående behovsanalyse som grunnlag for endelig behandling av konseptutredningen i kommunestyret 23. mai. Analysen skal framgå som eget vedlegg til saken. Arbeidet skal gjøres i samarbeid med Sektor for by og samfunnsutvikling. Protokoll fra kommunestyret 25.01.2024 2. Kommunestyret ber om at det iverksettes en anskaffelsesprosess for eventuelt få på plass en ny politikerløsning for gjennomføring av digitale møter. Ny løsning forutsettes å være på plass innen ny kommunestyreperiode fra 2023. 3. Eventuelle merkostnader utover allerede vedtatt ramme for politikerløsning i 2023, må legges fram for kommunestyret i egen sak, før eventuelt valg av ny politikerløsning blir gjort.	Ferdig	Følger konseptvalgsaken som er lagt til behandling i kommunestyrets møte i mai 2024.
KS 04/2023	EVALUERING AV POLITIKERLØSNING: anskaffelse - digitale møter		Ferdig	
KS 15/2024, 22.02.2024	INTERPELLASJON - FRA ANDERS BRABRAND (AP) - FREMTIDIG FORVALTNING AV OL-ARVEN		Ferdig	Kommunestyret fattet vedtak om framtidig forvaltning av OL-arven i sak 81/24. Det tas sikte på å inngå avtale mellom

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS 24.10.2024	Interpellasjon: Lillehammer som turiststed		Iht. plan	Lillehammer kommune og Lillehammer Olympic Legacy Sports Centre tidlig i 2025. Premissavklaringer behandlet i formannskapet. Kommunestyret forventes å gjøre endelige i april 2025.
KS 25/2023	VEIVALG FOR PRIORITERINGER INNEN BARNEHAGE, SKOLE OG DIMENSJONERINGEN AV HELDØGNS OMSORG:	1. Som grunnlag for endelig valg av konsepter innen barnehage og skole bes kommunedirektøren fremlegge oppfølgingssaker som legger til grunn at kapasitet balanseres med barne- og elevtallsutviklingen i perioden frem mot 2033 og videre frem mot 2040. Sakene bes fremmet innen utgangen av 2023. I tillegg til dette kriteriet skal oppfølgingssakene drøfte barnehagenes og skolenes kvaliteter, synspunkter fra ansatte, fagforeninger og elever, og betydningen av barnehage og skole i nærmiljøet. 2. Kommunedirektøren bes fremlegge oppfølgingssaker for konsept B innen dimensjonering av heldøgns omsorg. Tiltakene detaljeres og beregnes for perioden frem til 2033 og skisseres videre frem til 2040. Sakene bes fremmet innen utgangen av 2023. 3. Kommunedirektøren bes fremme en langsiktig drifts- og investeringsplan for perioden frem til 2040. Innstilling til langsiktig drifts- og investeringsplan skal ha innarbeidet kommunedirektørens forslag til konseptvalg slik at langsiktige drifts- og investeringskonsekvenser blir synliggjort. Saken bes fremmet innen utgangen av 2023. 4. Det legges til grunn at konseptvalg for fremtidige av løsninger for skole, barnehage og heldøgnsomsorg også utreder muligheter for at nybygg kan oppføres av eksterne utbyggere med finansieringsansvar, hvor kommunen inngår langsiktige leiekontrakter der årlige driftskostnader er synliggjort. CRPD og universell utforming må være en del av grunnlaget i utredningene. 5. Det er i dag betydelig samspill med ulike private løsninger både innenfor helse, omsorg, skole og barnehage	Ferdig	Sees i sammenheng med behandling av sak KS 2/2024.

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS 29.08.2024	Interpellasjon: Bedre kommuneøkonomi, samtidig med at tilbudet til kommunens studenter styrkes	i Lillehammer. Administrasjonen bes vurdere hvordan private løsninger kan supplere og forsterke kommunens egne for å oppnå den nødvendige kvalitet, kapasitet, fleksibilitet, mangfold og kostnadseffektivitet innen helse, omsorg, grunnskole og barnehage. 6. Vurdere om forutsetningene for dekningsgrad bør endres som konsekvens av ny teknologi, friskere eldre og lengre levealder. Legges fram sammen med beslutningsgrunnlag for heldøgns omsorg når saken kommer til behandling.	Mindre avvik	Dialog med studentrepresentantene er pågående. Drøftelsene omfatter virkemidler for å øke Lillehammers attraktivitet som studentby rettet både mot studentene som gruppe og enkeltvis. Sak ventes i tertial 2025. Vedtakspunkt 2. er fulgt opp og ny sak fremmet til kommunestyret den 26.09.24 som fattet slikt vedtak : 1. Kommunestyret tar utredningen om behovsprøvd tilskuddsordning for vann og avløpsoppgraderinger med retningslinjer, som beskrevet i vedlegg 1, til orientering. 2. Kommunestyret vedtar tidspunkt for eventuell ikrafttredelse av tilskuddsordningen og endelige tilskuddsrammer som del av budsjett og økonomi og handlingsplan
KS 29/2024, 18.04.2024	BUDSJETT 2024 - UTREDNING AV TILSKUDDSORDNING PRIVATE AVLØPSANLEGG		Ferdig	Planen ble vedtatt i kommunestyret april 2024
KS 32/2023	PLAN FOR FOREBYGGING AV ATFERDSVANSKER OG OMSORGSSVIKT HANDLINGSPLANEN GUDBRANDSDALEN 2030 – BÆREKRAFTIG UTVIKLING I GUDBRANDSDALEN	3. Det opprettes en administrativ styringsgruppe for oppfølging av handlingsplanen bestående av kommunedirektørene fra de	Ferdig	Organiseringen for oppfølging av tiltakene vedtatt som en

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		kommunene som til enhver tid har ledervervet i de tre interkommunale politiske rådene. Sekretariatet for Gudbrandsdalstinget er sekretariat for styringsgruppa.		del av Gudbrandsdalen 2030, er gjennomført.
KS 33/2024, 18.04.2024	KONTROLLUTVALGET - EIERSKAPSKONTROLL LILLEHAMMER KOMMUNE		Ferdig	Implementert gjennom behandlingen av eierskapspolitikken for perioden 2024-2027 da kommunestyret reviderte eierskapsmeldingen i sak 77/2024.
KS 35/2024, 18.04.2024	INNBYGGERFORSLAG OM AT VERKSTEDET PÅ MARIHØNA BLIR I SENTRUM		Ferdig	
KS 37/2024, 23.05.2024	Vurdering av alternative løsninger for Marihøna og Dugandes		Ferdig	
KS 38/2023	NY SAMARBEIDSAVTALE – KONTROLLUTVALGS- SEKRETARIATET INNLANDET - KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP	4. Økte kostnader for Lillehammer kommune forbundet med ny samarbeidsavtale avklares i forbindelse med 1. tertial-rapportering.	Ferdig	
KS 40/2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Tiltak tilpasningsdyktig struktur inn i årlig revidering handlings- og økonomiplan/langsiktig drifts- og investeringsplan		Iht. plan	Integrert i årshjulet gjennom utarbeidelsen av langsiktig drifts- og investeringsplan (LDIP) med konkretisering i forslag til handlings- og økonomiplan (HØP).
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Bevaring av arealer etter utfasing av Hammartun ungdomsskole		Iht. plan	Omhandles i dimensjoneringssaken
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Detaljert plan for Hammartun barneskole		Iht. plan	Det jobbes med en detaljert plan som gjør det mulig å ta stilling til gevinster og kostnader ved å overføre elevene ved Hammartun ungdomsskole til en eller to andre ungdomsskoler. Kommunedirektørens anbefaling ventes å foreligge innen utgangen av første tertial 2025.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Forberedelse av overgang fra tre til to ungdomsskoler		Iht. plan	Det jobbes med en detaljert plan som gjør det mulig å ta stilling til gevinster og kostnader ved å overføre elevene ved Hammartun

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				ungdomsskole til en eller to andre ungdomsskoler. Kommunedirektørens anbefaling ventes å foreligge innen utgangen av første tertial 2025.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Fremdriftsplan for etablering av nytt helsehus		Iht. plan	Omhandles i dimensjoneringssaken Konsekvensene av å innføre fleksible skolekretsgrenser henger sammen med fremtidig skolestruktur, og vil belyses når saken om ungdomsskolestruktur legges frem.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Fremtidige og fleksible skolekretsgrenser		Iht. plan	Det er igangsatt utredning. Første fase har gått til politisk behandling i september. Sektoren jobber nå med å konkretisere endringer i tjenesteprofil.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Plan for gjennomføring av «innsatspunktene/de forebyggende tiltakene» i Innsatstrappa		Iht. plan	Som underlag for Handlings- og økonomiplan 2025-2028 la kommunedirektøren frem utredning av tiltak for barnehage, PS 92/2024. HØP 2025-2028 ble behandlet og vedtatt i kommunestyremøte 12. desember 2024.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Utredning tiltak barnehage for HØP 2025-2028		Iht. plan	
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Dimensjonering av tjenestene - Vingar skole: Nødvendige tiltak for å gi en «godt nok» egnethet og vedlikeholdsstatus		Iht. plan	Omhandles i dimensjoneringssaken Vedlikeholdsstrategi er utarbeidet og omhandles i dimensjoneringssaken.
KS 40-2024, 23.05.2024	KS 40-2024: Vedlikeholdsstrategi - Synliggjøring av vedlikeholdsbehov i HØP 2025-2028 samt rullering av Vedlikeholdsstrategi		Ferdig	Kommunestyret behandlet vedlikeholdsstrategi den 28.11.2024 og fattet slikt vedtak: 1. Kommunestyret vedtar forslag til revidert

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				vedlikeholdsstrategi for Lillehammer kommune.
				2. Kommunestyret ber om at det fremmes sak om Eiendomsstrategi til møtet i oktober. Det bes om at saken også inneholder en oversikt over hva kommunen eier, leier og hvilke kostnader som er knyttet til de lokaler/eiendommer kommunen leier. Videre ber kommunestyret om at saken inkluderer en vurdering av hva Lillehammer kommune kan eller bør avhende. Det er igangsatt en kartlegging og det opprettes en styringsgruppe som skal se på en analyse av tjenesteområdet.
KS 42/2024, 13.06.2024	Økonomirapport T1-2024: Gjennomgang av tilbud innen TO Tilrettelagte tjenester		Iht. plan	Det er under etablering et vurderingsteam for å gjennom alle kriterier for tildeling av tjenester i sektoren.
KS 42/2024, 13.06.2024	Økonomirapport T1-2024: Gjennomgang av tildelingskriteriene for sektor Helse og velferd		Iht. plan	Kommunedirektøren la frem sak 62/2024 "Utredning av løpende opptak i barnehage". Saken ble behandlet av Kommunestyret 26. september 2024.
KS 42/2024, 13.06.2024	Økonomirapport T1-2024: Sak om egenbetaling barnehage/SFO og løpende barnehageopptak		Ferdig	
KS 47/2023	ARBEIDSMILJØUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2022	Kommunestyret i Lillehammer tar arbeidsmiljøutvalgets årsrapport for 2022 til orientering. I tillegg bes kommunedirektøren til kommunestyrets møte i august legge fram informasjon om følgende: Oversikt over hvilke sektorer og avdelinger som har gjennomført systematiske medarbeidersamtaler i perioden 2019 – 2022. Oversikten skal inneholde både oversikt over sektorer og avdelinger og hvor stor andel av medarbeiderne som har deltatt i slike samtaler, og hvilke år samtalerne er gjennomført. Oversikt over hvilke sektorer og avdelinger som har	Ferdig	Jf. orientering i kommunestyrets møte 13.juni 2024. "Arbeidsmiljø, medarbeideroppfølging og ledelse"

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		gjennomført systematiske medarbeiderundersøkelser i perioden 2019 – 2022. Oversikten skal inneholde oversikt over sektorer og avdelinger og hvor stor svarprosenten har vært i den enkelte enhet, samt hvilket år undersøkelsen er gjennomført. Oversikt over hvilke sektorer og avdelinger som har gjennomført systematiske brukerundersøkelser i perioden 2019 – 2022, og hvilke år de er gjennomført. Det blir lagt fram ei sak til politisk behandling i kommunestyret i god tid før eieendomsskatten for neste år blir vedtatt. Saka skal vise korleis eieendomsskatten kan bli mindre usosial og ta meir omsyn til dei med dårleg råd i kommunen, gjennom eit system med heilt eller delvis fritak frå eieendomsskatt.		
KS 50/2023	INTERPELLASJON - FRA EVA MARIE MATHISEN (R) - OM EIENDOMSSKATT		Ferdig	Ferdig levert.
KS 50/2024, 13.06.2024	HELTIDSKULTUR I LILLEHAMMER KOMMUNE MÅLSETTINGER OG ORGANISERING 2024-2028		Iht. plan	Under implementering i tjenesteområdene.
KS 51/2023	Solceller på kommunale bygg/arealer	Kommunedirektøren legger frem sak om solceller i neste kommunestyremøte, i tråd med budsjettvedtaket fra desember.	Ferdig	Sak er behandlet.
				I Formannskapet 22.08.23, sak 47/2023 “Kjøp av kuben i Eidsiva Arena” ble følgende vedtak fattet:
				Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå forhandlinger med Lillehammer Ishockeyklubb Elite om kjøp av kuben i Eidsiva Arena. Kjøpet gis en øvre ramme på 4,1 millioner kroner og finansieres med bruk av kapitalfond. Det forutsettes at det samtidig inngås en leieavtale med Lillehammer Ishockeyklubb Elite for bruk av kuben.
KS 51/2023	Støtte/bistand til Lillehammer Ishockeyklubb		Ferdig	
KS 55/2023	Bruk av iPad i skolen	5. Utvalget ønsker en gjennomgang av bruk, sikkerhet og personvern hensyn ved bruk av iPad i skolen. iPad er et tema som	Ferdig	Orientering som vedtatt i Utvalg OUK 5.10.23

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		tas ofte opp i foreldremøter og mange foreldreopplever usikkerhet ved bruk av iPad. Det er viktig å sikre barna våre mot innhold som ikke er tilpasset deres alder og at deres personvern er sikret. Digital kompetanseer viktig, men det bør være en diskusjon om balansen mellom bruk av digitale og ikkedigitale hjelpemidler. Kommunestyret ønsker derfor en bredere diskusjon om bruk av digitale hjelpemidler i skolen.		
KS 58/2024, 26.09.2024	Nedleggelse av Visit Lillehammer og opprettelse av nytt destinasjonsselskap Rada Reiseliv		Mindre avvik	Forhandlingene pågår. Formannskapet besluttet i sak 6/2025 å inngå en midlertidig avtale med Rada Reiseliv SA. Modulbygget er i sluttfasen av oppbygging. Forventet slutført bygg er i uke 5 neste år. Det jobbes nå med rekruttering av ansatte til Modulbygget.
KS 63/2023, 28.09.2023	Etablering av heldøgns omsorgsplasser	1. Kommunestyret ber kommunedirektøren igangsette etablering av inntil 24 heldøgns omsorgsplasser, primært beregnet som korttidsplasser, øst for Lillehammer helsehus som beskrevet i saken.	Mindre avvik	Lillehammer Olympiapark AS har pågående strategiprosess. Utfallet av prosessen vil være relevant for kommunens videre behandling av saken.
KS 64/2024, 26.09.2024	Lillehammer Olympiapark - Søknad om kortsiktig lån		Mindre avvik	Prosessten ventes gjennomført i løpet av første tertial 2025 og denne vil danne grunnlag for kommunestyrets videre behandling. Sak ventes klar i første tertial 2025.
KS 68/2023, 28.09.2023	KONTROLLUTVALGET - FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN "PSYKISK HELSE OG RUS - FOREBYGGENDE ARBEID RETTET MOT UNGDOM"	4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en skriftligtilbakemelding på oppfølging av anbefalingene innen den 01.01.2024. Dette etterfølges av enmuntlig orientering på det første møtet i 2024.	Ferdig	Kommunedirektøren ga kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding på oppfølging av anbefalingene. Dette ble etterfulgt av en muntlig orientering på det første møtet i 2024 - i tråd med Kommunestyrets vedtak.
KS 71/2023, 28.09.2023	TILSYN - ERNÆRING OG MUNNHYGIENE TIL PASIENTER - GARTNERHAGEN BO- OG SERVICESENTER	Administrasjonen bes involvere og orientere utvalg for helse og velferd i oppfølging ogevaluering av handlingsplanen vedlagt saken på hensiktsmessig måte.	Ferdig	
KS 72/2024, 24.10.2024	Oppfølging av Helhetlig boligpolitisk plan for		Ferdig	

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Lillehammer kommune 2021-2030 (KS 72/2024)			
Møtedato 01.06.21 sak 30/21	BYJUBILEUM 2027	3.Formannskapet holdes løpende orientert om komiteens arbeid - herunder økonomi, fram til byjubileet finner sted	Iht. plan	Personalressurser er omrokkert for å tilføre byjubileumsprosessen større kapasitet. Formannskapet ble gitt en statusoppdatering om prosessen på sitt møte 18.02.2025.
Møtedato 09.12.2021	ØKONOMI- OG HANLDINGSPLAN 2022-205	26.Effektiv arealbrukKommunedirektøren bes vurdere hvordan kommunen som en moderne arbeidsgiver kan tilrettelegge for bruk av hjemmekontor for de som ønsker det. Dette må sees i sammenheng med effektiv arealbruk og andre arealreduksjoner.27.Redusere reisingKommunedirektøren oppfordres til at Lillehammer kommune deltar digitalt på møter og kurs der det er mulig for å redusere antallet reiser. 29.Grønn mobilitetKommunedirektøren bes etablere et system slik at kommunens elbiler kan leies ut når de ikke er i bruk av kommunen.	Iht. plan	
Møtedato 09.12.2021 sak 94/21	ØKONOMI- OG HANDLINGSPPLAN 2022-2025	20.Omstillingsprogrammet Balanse 24 gjennomføres i henhold til delprosjektenes prosjektplaner. Det forventes kontinuerlig rapportering av omstillingsarbeidet i forbindelse med møter i arbeidsutvalg for budsjett og omstilling, samt månedlig økonomisk rapportering i formannskapet. Kommunestyret ber kommunedirektøren planlegge et budsjettseminar i vårhalvåret 2022. Her skal det fremlegges muligheter og utfordringer kommunen står overfor i kommende fireårsperiode. Arbeidet skal følges opp med nytt seminar for formannskap og ABO (arbeidsutvalg for budsjett og omstilling) i september der sentrale forutsetninger for budsjettarbeidet fremlegges. 22.Fond til nydyrking av matjord og restaurering av naturDet utarbeides retningslinjer og prosedyre for et fond for nydyrking av matjord og restaurering av natur. Fondet innarbeides i budsjett for 2023.32.Tallfeste	Ferdi g	

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		gevinstrealisering innen digitalisering og IKT Lillehammer kommune bruker betydelige beløp til drift og investeringer i digitalisering og IT. Kommunestyret forutsetter at disse investeringene også gir effektiviseringsgevinster. Kommunestyret ber kommunedirektøren tallfeste og synliggjøre disse effektiviseringsgevinstene i årsmeldingen og i framtidige budsjett og økonomi og handlingsplan.		
Møtedato 10.12.2020 i sak 118/20	ØKONOMI- OG HANDLINGSPPLAN 2021 - 2024, ÅRSBUDSJETT 2021	35. Kommunedirektøren bes effektivere prosjekt dagsturhytte i samarbeid med Lillehammer-regionen, Innlandet Fylkeskommune og andre involverte.	Mindre avvik	Eventuell lokalisering av dagsturhytta er i slutfasen. Dette må avklares i forbindelse med om Lillehammer kommune ønsker en slik etablering med de kostnader dette innebærer. Avklaringen må foretas innen utgangen av 2024 eller tidlig 2025 da prosjekt dagsturhytte avsluttes innen utgangen av 2025
Møtedato 12.12.19 i sak 122/19	PLAN FOR DIMENSJONERING AV HELDØGNS OMSORGSPLASSER	2. Handlingsplanen (punkt 8.2) gjennomføres innen 1.4.2020. Nødvendige avklaringer legges fram for kommunestyret innen 30.4.2020.	Ferdig	
Møtedato 14.12.17 i sak 115/17	ØKONOMI- OG HANDLINGSPPLAN 2018-2021 ÅRSBUDSJETT 2018.	18. Av investeringsbudsjettets post «byutvikling» avsettes det 1 mill. kroner til konkrete tiltak som gangveger, sikring, skilting langs Mesnavassdraget. Tiltak mellom Lilletorget og Strandtorget skal prioriteres i 2018, samt rydding av vegetasjon rundt Collets bru og Finna bru. Dette i tillegg til allerede avsatte midler til prosjektering av gangveg/turveg fra Kirkegatebrua til Møllevægen.	Ferdig	Rydding av vegetasjon iht vedtaket er fullført. Tiltak mellom Lilletorget og Strandtorget vurderes i forbindelse med pågående planarbeid med transformasjonsområdet. Prosjektering gangveg/turveg er på vent med bakgrunn i at bru over Mesnaelva v Mølledammen gikk i flom og er ikke erstattet
Møtedato 24.08.2021 i sak 41/21	ARV ETTER GUNNAR KOLSTAD	4. Fondet disponeres av kommunedirektøren v/kultursjefen som årlig orienterer formannskapet om forvaltning av arven innenfor intensjonen som er beskrevet i saken.	Ferdig	
Møtedato 26.11.2020	OPPFØLGING KOMMUNENS EIERINTERESSER	3. Kommunedirektøren bes om å utarbeide eiermeldinger for resten	Ferdig	

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
i sak 108/20		av perioden etter samme mal som «Eiermelding 2020».4.Kommunedirektør bes fremme en sak for kommunestyre som handler om Lillehammer kommune sine kostnader knyttet til Lillehammer Olympiapark og IKOMM. Kostnadene gjennomgås og kommunedirektøren fremmer forslag til kommunestyre om effektivisering og kostnadsreduksjon av selskapene.5. Kommunen skal aktivt følge opp selskaper som har en anstrengt økonomigjennom eiermøter og hyppigere/grundigere rapportering. Kommunen skal involvere de folkevalgte organer aktivt i eierstyringen og forankre den i kommunestyret for selskaper som har stor betydning for kommune 2.For parsellen Simon Darres veg – Gudbrandsdalsvegen bes Kommunedirektøren legge fram et forslag til reguleringsplan som sikrer at hverken sansehagen ved Lillehammer Helsehus eller dyrka mark blir berørt.4.I planleggingen med detaljregulering for gang og sykkelveg langs Sigrid Undseths veg har ikke tilhørende kostnader vært del av arbeidet slik kommunal administrasjon svarte på spørsmål i sak 62/2020 til Planutvalget.Kostnadsbildet skal alltid være del av vurderingen som følger med store investeringer for kommunen opp mot en evt. senere politisk bevilgning for prosjektgjennomføring.Kommune direktøren bes derfor om å redegjøre for kommunestyret om ressursbruk til dato og å presentere et kostnadsestimat for en entreprisgjennomføring før ytterligere arbeid og kostnader påløper. Det nedsettes et partssammensatt utvalg for utarbeiding og konkretisering av rekrutterings - og stabiliseringstiltak for fastleger i henhold til denne saken. Basert på en krevende tid for fastlegeordningen ser vi at det er behov for å finne midler til å sikre rekruttering av nye fastleger og en god fastlegeordning. Vi ber om at det i forbindelse med budsjett		
Møtedato 29.10.2020 i sak 85/20	DETALJREGULERING - GANG- OG SYKKELVEG LANGS SIGRID UNDSSETS VEG MELLOM GUDBRANDSDALSVEGEN OG NORDSETERVEGEN		På vent	Det er meldt oppstart av planarbeidet for å fullføre en helhetlig løsning for Gang sykkelveg med forbindelse til Gudbrandsdalsvegen i tråd med kommunestyrets vedtak. I forbindelse med dette planarbeidet vurderes også endringer i reguleringsplan for helsehuset mtp utvidelser og større fleksibilitet, dvs utvidelse av planområde.
Møtedato 30.09.2021	FASTLEGESITUASJONEN TILTAK FOR REKRUTTERING OG STABILISERING		Ferdig	

Saksreferanse	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		2022 og økonomiplanperioden 2022 – 2025 innarbeides midler dette til formålet som beskrevet i saken.		
Møtedato 30.09.2021 sak 70/21	ETABLERING AV HELSEFELLESSKAP I INNLANDET	4. Samarbeidsavtalen mellom Sykehuset Innlandet HF og kommunene i Innlandet revideres i løpet av 2022.7. For å sikre politisk representasjon i strategisk samarbeidsutvalg oppnevnes to politiskerepresentanter fra helseregionen Sør-Gudbrandsdalen.8. Lillehammer kommune ber om at det skal være brukerrepresentant i alle utvalg, også i AU.	Ferdig	
Møtedato 30.3.17 i sak 21/17	BOLIGER FOR UTVIKLINGSHEMMEDE 2017- 2108	3. Bofellesskapet i Storgata 137/139 bygges ut med tre boenheter. Lillehammer kommune erverver boligeiendommen fra Lillehammer kommunale boligstiftelse. Budsjettert netto kostnad kr 18,37 mill. ligger inne i investeringsbudsjett for 2017 og 2018.4. Lillehammer kommune vil inngå et samarbeid med foreldre som ønsker å etablere eget borettslag for sine unge. Kommunal tomt på Hage i Søre Ål blir regulert blant annet til dette formålet. Lillehammer kommune vil stå som byggherre, forutsatt at Husbankfinansiering godkjennes, og at det inngås avtale med foreldre om kjøp av boenhetene og etablering av borettslag. Det vil bli fremmet egen sak om dette utbyggingsprosjektet.	Ferdig	

Interkommunale samarbeid

Fellesenhet Økonomi

Fellesenhet Økonomi ble etablert i 2008 som et interkommunalt samarbeid etter § 20 i kommuneloven hvor Lillehammer er vertskapskommune. Enheten leverer regnskaps-, faktura- og lønnstjenester til samarbeidskommunene Gausdal, Lillehammer og Øyer.

Det føres også regnskap for tre kirkelige råd, samt en rekke andre foretak og legater med tilknytning til kommunene. Enheten har 19 årsverk, og alle ansatte har høy faglig kompetanse og erfaring og kan brukes på tvers av fagområdene når situasjonen krever dette.

Finansiering av enheten er fordelt på den enkelte kommune etter innbyggertall i henhold til vertskommuneavtalen. Økonomisk endte enheten i 2024 opp med et mindreforbruk på 0,3 millioner kroner.

Fellesenhet Økonomi leverer tjenester i tråd med oppdragsavtalen vedtatt av de tre samarbeidskommunene. I tillegg til den ordinære driften så er det et overordnet mål å utnytte stordriftsfordelene gjennom det å være en større kompetanseenhet med et felles økonomi- og lønssystem, herunder en kontinuerlig forbedring av arbeidsprosessene gjennom rutiner, standardisering, digitalisering, automatisering og tilgjengeliggjøring av informasjon. Arbeidet med innføring av et nytt digitalt personalforvaltningssystem ble ferdigstilt i 2024, og enheten har tatt i bruk en ny sykefraværsrefusjonsmodul i løpet av året. Økonomisystemet ble overført til skyløsning i 4. kvartal 2024.

Digitaliseringsarbeidet som utføres i regi av Fellesenhet Økonomi gir kvalitetsmessige, økonomiske og effektiviserende gevinster både ute i de enkelte tjenestene i kommunene og internt i Fellesenhet Økonomi.

Innkjøp

Innkjøp er en 3 - 1 funksjon hvor Lillehammer kommune selger tjenester til Øyer og Gausdal kommuner gjennom en samarbeidsavtale. Innkjøpsenheten har i 2024 hatt en bemanning på seks årsverk. Samarbeidet har til hensikt å effektivisere innkjøpsvirksomheten til de tre kommunene gjennom økt profesjonalisering, mer rasjonelle innkjøpsprosesser og bedre stordriftsfordeler. Innkjøpsenhetens rolle og ansvar er blant annet å bistå med opplæring, rapportering, faglige råd og veiledning.

Enheten samarbeider med andre, tilsvarende enheter i andre kommuner pluss fylkeskommunen, og deltar i diverse fora sammen med disse.

Enheten skal holde seg oppdatert på lover og regler som påvirker innkjøpsarbeidet i kommunene, og skal være en aktiv bidragsyter til at kommunen når sine overordnede målsetninger.

Det økonomiske resultatet i 2024 for enheten gir et positivt budsjettavvik på 0,5 millioner kroner. Avviket skyldes i all hovedsak vakanse.

Lillehammer Region Brannvesen

Lillehammer region brannvesen er et samarbeid mellom Lillehammer, Øyer, Gausdal kommuner.

2024 har vært preget av relativt høyt aktivitetsnivå og av omstrukturingsprosesser. Planlagte endringer begynner nå å falle på plass, og det vil bli enklere å jobbe målrettet framover, og ikke minst komme over i en litt roligere driftsfase der vi ser effekt av alle endringer. Ny brannordning med et tydelig rammeverk er en viktig sak for Lillehammer region brannvesen og det er mål om bedre beredskap og forebyggende tjenester for kommunene.

Det er gledelig at kvinneandelen øker og per tidspunkt er det nå tre fast ansatte kvinner hos oss.

Andre oppgaver vi utfører utenom brannforebyggende virksomhet og brann- og ulykkesberedskap er å tilby kurs og øvelser for andre brannvesen, bedrifter og borettslag. Dette er, og vil være, et viktig satsingsområde framover.

Vi har fortsatt mange brannalarmanlegg (ABA) direkte tilknyttet 110 Innlandet innenfor vår portefølje. Dette er et godt forebyggende tiltak. Fakturering av unødvendige alarmer har gitt den effekt vi håpet på, og vi ser en utflating av slike alarmer.

Forebyggende arbeid

Brannvesenets forebyggende avdeling har vært noe preget av vakanse i stillinger. Særlig i seksjon for feiing og boligtilsyn har det vært utfordrende å ansette nye medarbeidere med rett kompetanse. Seksjonsleder gikk av med pensjon og ny leder ble ansatt. På tampen av året ble det ansatt to praksiskandidater som vil gjennomføre opplæring i bedrift med avlegging av fagbrev.

Per 31. desember 2024 var det registrert 259 særskilte brannobjekter i Lillehammer, Øyer og Gausdal. Av disse har 147 hatt tilsyn i 2024.

Antall feide skorsteiner er 3510. Antall boligtilsyn 2777.

Beredskap

Brannvesenet har en godt trent beredskapsavdeling med både heltids- og deltidsansatte. Antall utrykninger vært omtrent som tidligere år (945), 39 bygningsbranner og 59 trafikkulykker. Den mest dramatiske hendelsen var en dødsbrann.

Legevakt

2024 har vært et år preget av hardt arbeid og mange endringer ved legevakta. Det arbeides med stødig kurs mot en legevakt som gir gode tjenester, som har et trygt og godt arbeidsmiljø og er en attraktiv arbeidsplass.

Som samfunn står vi ovenfor mange utfordringer. Blant annet knyttet til tilgangen på kvalifisert helsepersonell. Det å spisse tjenesten mot rett hjelp til rett tid til rett pasient blir avgjørende. Når konkurransen tilspisser seg, og helsepersonell kan velge og vrake i arbeidsplasser og jobbtilbud, må man ha godt arbeidsmiljø og en god ledelse, for å lykkes med å være en attraktiv arbeidsgiver.

2024

19.193	Pasienter behandlet fysisk på legevakt
65.874	Gjennomførte telefonsamtaler
73,05%	Svartidsprosent (116117) - andel besvart innen 2 min av alle
80,89%	Svartidsprosent (116117) - andel besvart anrop innenfor 2 min (Kun for LV: uten ubesvarte ventet 2 min eller mindre)

Personell

89 *	Leger	66 leger i aktiv turnus. 23 med fritak/tilkallingsvikarer
56 **	Sykepleiere / støttepersonell	37 stillinger fordelt på 23 årsverk. 19 tilkallingsvikarer
30 %	Merkantil	3,3 årsverk i ledelse/administrasjon
50 %	Legevaktoverlege	
	Fagsykepleier	
80%	Avdelingskoordinator	
	Avdelingsleder	

70%		
100 %		
Totalt 148 leger, sykepleiere / støttepersonell, vikarer og administrasjon tilknyttet legevakt.		

*89 tilknyttede leger, men det er bare 66 som er i aktiv legevaktturnus. De øvrige har enten midlertidig fritak, eller er tilkallingsvikarer fordi de ikke har en aktiv fastlegehjemmel.

** 37 stillinger fordelt på 23 årsverk som sykepleier eller støttepersonell på legevakt. Totalt 56 ansatte på støttepersonellsiden, inkludert vikarer.

Legene

I april ble det innført honorar for legene. Det førte til en stor reduksjon i egenmeldt fravær, og utfordringer med å dekke vakter er redusert betraktelig.

Det er laget retningslinjer for gjennomgang av fritak og tilpasninger for leger på vakt. Alle leger med fritak og tilpasninger har i august 2024 måtte søke på nytt, hvor søknaden blir saksbehandlet og dokumentert. Det har ført til flere leger i ordningen, mer forutsigbarhet og lavere vaktbelastning på alle.

Det er laget et nytt opplegg for mottak av nye LIS1 leger og nye leger som skal arbeide på legevakta, som forhåpentligvis bidrar til et godt førsteinntrykk og en smidig start som ny lege på legevakta.

Sykefravær

På sykepleier/støttepersonell-siden har sykefraværet vært økende siden 2022. Enkelte uker sommeren 2024 var fraværet oppe i 2 prosent. I 2024 var det totale sykefraværet på 9,8 prosent. Det er etablert samarbeid med Nav Arbeidslivssenter. Partsgruppen har jevnlig møter med veiledning fra Nav og alle faste ansatte i 50 prosent eller høyere stiling har vært med på opplegget fra Statens Arbeidsmiljøinstitutt "En bra dag på jobb".

Det er utarbeidet en handlingsplan for "En bra dag på jobb" som skal drøftes med de ansatte og være et styringsdokument for tiltak rettet mot arbeidsmiljø og sykefravær. Det er laget en plan for å gjennomføre partsmøter annenhver måned i 2025.

I 2024 er det gjennomført 9 personalmøter, hvor trygg arbeidsplass, sykefravær og arbeidsmiljø har vært tema på 6 av 9 møter. Det er også gjennomført kurs i terapeutisk konflikthåndtering på fagdag, for å trygge de ansatte i håndteringen av utfordrende pasienter.

Kunnskap og kompetanse

I 2024 har det vært fokus på faglig kvalitet i prosedyrer, opplæringen av nyansatte og effektivitet i pasientbehandling. Det er derfor innført blodprøvetaking og et ultralydapparat er på plass. Det gir mer effektiv pasientbehandling, og flere pasienter kan endelig avklares på legevakt.

Oppmøtetriage

Legevakta er preget av store sesongvariasjoner, og har faser der kapasiteten presses til det ytterste. I 2024 ble det arbeidet metodisk med en tverrfaglig arbeidsgruppe, som har kommet fram til en anbefalt konklusjon for valg av system til oppmøtebasert triage ved legevakta. Det skal implementeres i 2025.

Legevaktbil

Det har gjennom året vært gjennomført flere evalueringer, møter, drøftinger og saker fremlagt i HSG. Det er satt ned en arbeidsgruppe til å jobbe med legevaktbil i 2025. Arbeidsgruppen skal blant annet se på hvilke pasienter legevaktbilen skal rykke ut til, geografisk område, og hvordan man skal vurdere legevaktbiloppdrag mot pågangen inne på legevakta.

Økonomi

Økonomien på legevakta er utfordrende, og det er gjennomført innsparingstiltak i 2024. Disse sparetiltakene utgjør likevel lite sammenlignet med utgifter til personalet, husleie og IKT-systemer. I 2024 har man ikke hatt behov for sykepleiere fra vikarbyrå, og julen ble gjennomført uten kritisk vakttillegg for hverken sykepleiere eller leger.

Utfordringer og muligheter for 2025

I 2025 arbeides det videre med sykefravær og arbeidsmiljø, oppmøtetriage skal implementeres, legevaktbilen skal på plass og samtidig styre økonomien i en bedre retning. Det er et mål å utnytte kompetansen og personalressursene på en bedre måte, og bygge om slik at pasientflyt, effektivitet, pasientsikkerhet og arbeidsmiljø bedres ytterligere.

Det er høy turnover på legevakta, spesielt i mindre helgestillinger. I den kommende perioden vil flere ansatte gå av med pensjon. Den største utfordringen for legevakta blir å rekruttere og beholde kompetente sykepleiere som kan være telefonoperatører.

Det å drive en legevakt er krevende. Det er selvmord, selvskading, rus, psykiatri, alvorlig sykdom og skade, trusler og kjeft. Det er mye folk og mange pasienter. Det er gjort noen endringer i organisasjonskartet som følge av forvaltningsrevisjonen som har blitt gjennomført i 2024. I 2025 skal det jobbes videre med strukturen, for å sikre hensiktsmessig styring og ledelse av legevakta.

Kommunale akutte døgnplasser (KAD)

Det er to KAD-plasser ved Lillehammer helsehus i et samarbeid mellom Lillehammer, Øyer og Gausdal kommuner.

Intermediære plasser

Det er 11 intermediære plasser ved Lillehammer helsehus. Lillehammer kommune disponerer 9 plasser, mens Øyer kommune og Gausdal kommune disponerer en intermediær plass hver.

Samhandlings- og utviklingsenheten

Samhandlings- og utviklingsenheten:

Samarbeid mellom alle kommunene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal (HSG): Gausdal, Lillehammer, Nord-Fron, Ringeby, Sør-Fron og Øyer.

Kostnader knyttet til basisbemanning i helseregionen finansieres med like deler på hver kommune, i tråd med vertskommuneavtalene:

- Samhandlingskoordinator (seks kommuner)
- Medisinsk faglig rådgiver/sykehjemoverlege (fire kommuner)

I tillegg er det samarbeid og fellesløsning knyttet til fagsystemet Gerica for fire kommuner (vertskommune Øyer), og Lillehammers andel av Frisklivssentralen (vertskommune Gausdal).

Stilling som interkommunal rådgiver i Helsefellesskap Innlandet (vertskommune Ringsaker):
Lillehammers andel i tråd med vedtatte avtaler.

Det har vært en ubesatt stilling gjennom hele 2024; medisinsk faglig rådgiver/interkommunal sykehjemsoverlege.

Lillehammer-regionen vekst (LRV)

Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner har samlet sine næringsutviklere i en felles enhet. Enheten er lokalisert i Hub LHMR, et kontorfellesskap midt i Lillehammer sentrum, og går under betegnelsen Lillehammer-regionen Vekst, LRV. Enheten skal være en felles inngangsdør for utvikling av næringslivet i Lillehammer-regionen, i vid forstand, samt en katalysator for vekst i regionen. LRV har ansvar for kommunenes etablererveiledning og er saksbehandler for søknader til kommunenes næringsfond.

LRV jobber aktivt med å tilrettelegge for videreutvikling av eksisterende bedrifter og nyetableringer, og er et viktig bindeledd mellom næringslivet i regionen og kommunenes administrative og politiske ledelse. LRV jobber tett sammen med blant annet Skåppå og Rada Reiseliv, som begge er en viktig del av næringsutviklingsapparatet i regionen.

Gjennom en rekke prosjekter, initiativer, og samarbeid jobber LRV langsiktig og målrettet sammen med næringslivet i regionen for å bidra til vekst. Arbeidet gjøres med basis i strategisk næringsplan for Lillehammer-regionen og årlig budsjett- og tiltaksplan vedtatt av Interkommunalt politisk råd.

NAV

Nav Lillehammer-Gausdal ønsker å tenke nytt og utfordre det bestående. Arbeid og aktivitet preger oppfølgingen av Nav sine tjenestemottakere. Den nasjonale ungdomsgarantien følges og flere brukere mellom 16 og 30 år kommer i arbeid og utdanning. Vi gjennomfører også en god arbeidsrettet oppfølging av personer med nedsatt arbeidsevne, personer som har deltatt på arbeidsmarkedstiltak, samt innvandrere fra landgruppe 3. Fordrevne fra Ukraina er også prioritert med tanke på en rask overgang til arbeid.

Nav jobber for å redusere sykefraværet og hindre frafall fra arbeidslivet. Lillehammer og Gausdal har en bedre utvikling på dette sammenlignet med resten av Innlandet. Nav Lillehammer-Gausdal samarbeider godt med en rekke arbeidsgivere som gir brukere muligheter gjennom arbeidsinkludering. I 2024 hadde vi i alt ca. 3000 kontaktpunkter med arbeidsgivere i vår region.

Kommunesektoren har pekt på utfordringer knyttet til utenforskap, bedring av levekår og arbeidsinkludering som hovedmål å jobbe mot. Samfunnsutfordringen med et økende antall unge som står utenfor arbeid og utdanning må løses på tvers av sektorer. Nav Lillehammer-Gausdal har derfor

igangsatt flere tiltak for å møte denne utfordringen. At flest mulig er en del av arbeidslivet er essensielt for å møte fremtidige utfordringer og sikre velferden. Dette preger også oppfølgingstjenestene til Nav.

Som følge av økte levekostnader har vi et økt press på de sosiale tjenestene. Dette utfordrer muligheten til å yte forsvarlige tjenester, herunder ivareta konkrete og individuelle vurderinger. Nav Lillehammer-Gausdal har i 2024 gjennomført dette på en god måte.

Gode oppvekstvilkår er avgjørende for barn og unges mulighet til læring og utvikling. Nav-kontoret er forpliktet til å sikre at «barnets beste» i alle handlinger og avgjørelser som berører barn. Dette er gitt stor oppmerksomhet og vil fortsatt ha det i 2025.

GIS

Siden 2011 har Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner hatt et interkommunalt samarbeid om GIS/geodata. Vi har felles driftsløsning for kartforvaltning, benytter felles programvare og samarbeider om web-innsynsløsninger for saksbehandlere og publikum (GLOkart.no og GEOinnsyn). Driftskostnadene på nærmere 2,5 millioner kroner fordeles med henholdsvis 20,2 % (GA), 17,2 % (ØY) og 62,6 % (LH). Forøvrig jobber kommunene på selvstendig grunnlag med egne GIS-oppgaver. GIS-samarbeidet er hjemlet i en egen samarbeidsavtale og er knyttet til drift og utvikling av kart og kartbaser, herunder leverandøravtaler/programvare knyttet til kartsystemer. Det er ansatt en felles stillingsressurs som GIS-koordinator i hel stilling, denne deles i praksis med 1/3 del på hver kommune. Samarbeidet er organisert med et fagråd bestående av representanter fra kommunene, og med interkommunale faggrupper innenfor plan, samferdsel, forvaltning og matrikkel. Tilsvarende interkommunale geodatasamarbeider er etablert i alle kommuner i Innlandet. Det er ellers et nært samarbeid med Kartverket.

I perioden 2011-2024 har antall GIS-stillinger i Lillehammer blitt redusert fra 4 til 1 og 1/3 (GIS-koordinator). Dette medfører at det er vanskelig å følge opp alle oppgaver som skal løses, både i Lillehammer og i samarbeidet. Øyer og Gausdal har 1 stillingsressurs hver på GIS. I Gausdal jobber GIS-rådgiveren med plan og GIS. Vi er i ferd med å nå et kostnadsnivå på programvare og driftsløsning som gjør at vi nå ønsker å vurdere alternative løsninger. Dette gjelder også programvare-porteføljen på GIS. GIS-samarbeidet besluttet for øvrig høsten 2023 å inngå et samarbeide med Midt – og Nord Gudbrandsdalen om felles «GIS-anskaffelse». Målsettingen er å ha på plass «ny» GIS-løsning våren 2025.

Personvernombud

Personvernombudsordningen er et interkommunal samarbeid mellom kommunene Lillehammer, Ringebu, Øyer og Gausdal. Finansieringen av ordningen er regulert gjennom en samarbeidsavtale og er ikke justert siden 2018.

Personvernombudet representerer Lillehammer kommune i forskjellige nettverk i Norge og Skandinavia, blant annet i Forening for Personvernombudene Norge, KINS, Danmarks DPO-forening, Forum för Dataskydd og regelmessige kontakter med Datatilsynet.

I 2024 var det stor fokus på “skyreisa” og migrering av kommunens systemer over på Microsoft Azure sky. Personvernombudet ble etterhvert involvert i vurderinger av konsekvensene for personvernet ved flytting av systemer med sensitive personopplysninger. Dette var et omfattende arbeid.

Kunstig intelligens var et stort tema i 2024 og personvernombudet har vært delaktig i vurderinger, risikoanalyser og regler for bruk av KI.

Ellers har personvernombudet gitt råd og hjelp til kommunen og kommunens ansatte ved følgende aktiviteter:

- Behandlingsprotokoller- gjennomgang og oppdatering
- Lagring og sletting av personopplysninger
- Avvikshåndtering
- Databehandleravtale- vurdering av innhold
- Personvernkonsekvensvurderinger (Data Protection Impact Assessment, DPIA) - hjelp til gjennomføring av åtte vurderinger

Personvernombud har bistått innbyggere og registrerte ved følgende saker:

- hvilke personopplysninger har kommunen om meg
- krav om sletting av personopplysninger
- innsynsbegjæring

Kommunen har involvert personvernombudet i to høringsuttalelser og to anskaffelseprosesser.

Det kommer få avviksmeldinger fra ansatte og registreringer på personvern og informasjonssikkerhet. Det kan tyde på at kommunen må satse på å øke bevisstheten hos de ansatte. Kommunen rapporterte to avvik til Datatilsynet i 2024. Datatilsynet kom ikke med reaksjoner på avvikene, som er et tegn for at kommunen har gode rutiner.

Personvernombudet har fullført en sertifisert complianceutdanning i 2024.

FACT- team Sør- Gudbrandsdal

FACT-team Sør-Gudbrandsdal er en interkommunal tjeneste etablert i samarbeid mellom DPS Lillehammer, Nav og Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebru, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner. FACT står for Flexible Assertive Community Treatment og er en modell fra Nederland. Teamet har kontor på Lillehammer DPS og behandlingen foregår ambulant i pasientens hjem og nærmiljø. Teamet har elleve ansatte og er tverrfaglig sammensatt av psykiater, psykolog, sykepleier, sosionom, vernepleier, jobbspesialist, merkantil, brukerspesialist og enhetsleder.

FACT-team er et behandlingsteam for personer som lever med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusproblemer, har et lavt funksjonsnivå og behov for koordinerte tjenester. Hensikten med FACT-modellen er å gi et samlet og helhetlig behandlingstilbud, der hvor eksisterende hjelpetiltak ikke har blitt benyttet eller vurderes som utilstrekkelig. Teamet jobber med å støtte pasienten i sin bedringsprosess og har fokus på veiledning, utredning og samarbeid med pårørende. Arbeid, aktivitet og bosituasjon er en sentral del av oppfølgingen. Teamet samarbeider med andre tjenester i kommunene og i spesialisthelsetjenesten.

FACT-teamet har vært i drift i fem år og er godt etablert som tjeneste. Det jobbes kontinuerlig med utvikling for å sikre at teamet jobber i tråd med modellbeskrivelsen.

Interkommunalt politisk råd

Interkommunalt politisk råd (IPR) er et samarbeidsorgan etter kommuneloven § 18-1 for kommunene i Lillehammerregionen og Innlandet fylkeskommune. Samarbeidet reguleres av en egen

samarbeidsavtale. Ny samarbeidsavtale for Lillehammerregionens interkommunale politiske råd ble vedtatt i kommunestyrene i 2024, og skal behandles i fylkeskommunene i februar 2025.

Interkommunalt politisk råd er en pådriver i utviklingen av Lillehammerregionen gjennom tildeling av utviklingsmidler og politisk og administrativt påtrykk i saker av stor betydning for regionen. Rådet har et særlig fokus på å bidra til næringsutvikling og bostedsattraktivitet.

Prosjektene som rådet jobber med finansieres av partnerskapsmidler fra Innlandet fylkeskommune, Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner. Eventuelle ubrukte midler avsettes på fond til senere bruk. Regnskapet til Interkommunalt politisk råd er en del av enheten Næringsutvikling.

For nærmere detaljer om arbeidet i 2024 vises det til rådets årsmelding, som vedtas i IPR og gjøres tilgjengelig på regionens hjemmeside: <https://www.lillehammer.no/interkommunalt-politisk-raad.570534.no.html>

DIG 3 samarbeidet

Dig3 er et interkommunalt samarbeid for digitalt arbeid i barnehage og skole, for kommunene Lillehammer, Øyer og Gausdal. Dig3 består av en arbeidsgruppe og et styre, begge med representanter fra alle de tre kommunene.

I 2024 har Dig3 særlig arbeidet med å innføre og følge opp en KI-modell for skolene og å bytte administrativt system for styring av skolenes iPader. Det har også blitt gjort mye med oppsett og opplæring i Visma Timeplan (skole) og Visma Ressursstyring (barnehage) for å få til en effektiv flyt mot Agresso for variabel lønn og fravær.

3-1 Digitalisering

Digitaliseringen av samfunnet gir muligheter for innovasjon, økt produktivitet og bedret kvalitet i både offentlige og private virksomheter. Kommunene i Lillehammer-regionen skal bidra til en framtidsrettet og kostnadseffektiv digital offentlig sektor. Det er en nasjonal målsetting at digitale tjenester skal være førstevalget, og dette legger føringer for kommunens tjenesteutvikling og kommunikasjon med omverdenen.

Kommunene i Lillehammer-regionen følger opp de nasjonale føringene gjennom en felles digitaliseringsstrategi som inneholder felles overordnede mål for kommunene Lillehammer, Øyer og Gausdal for perioden 2021 - 2024, og angir retningen for en utvikling som skal prege kommunene langt utover dette. Kommunene i Lillehammer-regionen har satt seg følgende overordnede målsettinger for digitaliseringsarbeidet i perioden 2021-2024:

- Vi skal være aktive bidragsyttere i arbeidet med å bygge en framtidsrettet og kostnadseffektiv digital offentlig sektor.
- Vi benytter digitalisering til å utvikle en mer bærekraftig tjenesteproduksjon og gode levekår.
- Digitaliseringsarbeidet skal bidra til en enklere hverdag for de som benytter seg av kommunens tjenester.

I 2024 har 3:1 kommunene etablert ny driftsplattform (Azure). Ny saksbehandling- og arkivløsning ble tatt i bruk høsten 2024. Den åpne løsningen av Microsoft kunstig intelligens, Copilot for Edge, ble gjort tilgjengelig for anstatte. Lillehammer kommune har gjennomført ROS-analyse og laget retningslinjer.

Finansrapportering

Rapportering finansforvaltning

Likviditet

Lillehammer kommune hadde per 31. desember 2024 bankinnskudd på 116,8 millioner kroner, mot bankinnskudd på 196,1 millioner kroner per 31. desember 2023. Kommunens likviditet følges opp med løpende likviditetsprognoser for å sikre tilstrekkelig likviditet til løpende drift og investeringer, og for å finne gunstigst tidspunkt for nødvendige nye låneopptak. Lillehammer kommune har en kassekreditt på 200 millioner kroner som kan benyttes ved behov. I 2024 har kassekreditten blitt benyttet tre ganger. Dette forklares med dårligere likviditet, sammenlignet med 2023, hvor kommunen ikke benyttet kassekreditten. Dette vises også ved forverringen av arbeidskapital som det vises til i kapittelet for økonomiske og finansielle nøkkeltall. Likviditeten vil som regel variere en del gjennom året og månedene.

Rapportering - langsiktig plassering

Avkastningoversikt i 2024	Anskaffelseskost	Markedsverdi 01.01.24	Kjøp i perioden	Salg i perioden	Periodens resultat	Periodens avkastning
ODIN Rente A	12 238 406	12 629 169	18 520 637	-	2 102 528	7,31 %
ODIN Norge B NOK	1 338 264	1 975 083	-	1 957 828	-17 254	-0,87 %
ODIN Norden B Nok	5 817 844	7 041 889	-	7 282 727	240 383	3,41 %
ODIN Likviditet A	21 061 144	21 542 700	-	21 664 637	121 937	0,57 %
ODIN Global B Nok	9 500 000	11 065 249	-	11 615 900	550 651	4,98 %
Odin Aksje A		-	25 000 000	1 000 000	3 439 005	14,05 %
Sum		54 254 090	43 520 637	43 521 092	6 437 250	11,86 %

		2024		2023

Avkastning porteføljen		11,86 %		11 %
Avkastning benchmark (NOVG0VD3M)		5,05 %		4,3 %
Avkastning benchmark (NORM123D3)		3,12 %		4,2 %
Avkastning MSCI World NOK		32,7 %		27,6 %
Avkastning OSEBX		11,3 %		9,9 %

Tabellen ovenfor viser Lillehammer kommune sine finansielle plasseringer. I 2024 så oppnådde porteføljen en avkastning på 11,86 prosent. Porteføljen oppnådde en høyere avkastning enn det Oslo Børs oppnådde og det kan hovedsakelig forklares ved at internasjonale aksjer hadde en veldig høy avkastning og en svak kronekurs i 2024. Det ble gjort en del endringer i porteføljen i løpet av året og dette ble gjort hovedsakelig for å få en bedre andelsklasse som gir lavere kostnader. Fondet Odin Aksje er et fond som investerer i de andre Odin-fondene, også de vi solgte. Verdensindeksen målt i norske kroner hadde en veldig god avkastning for 2024, en del av denne oppgangen er valuta svekkelse for Nok og de store teknologiselskapene i USA. Lillehammer kommune har to år på rad rapportert avkastning på over 10 prosent, som er gledelig for kommunen, men det er også mer enn det vi kan forvente i snitt over tid.

I henhold til finansreglementet skal kommunen ha maks 50 prosent av andelene i aksjefond/ risikoklasse 5. Per 31.12.24 har kommunen 45,2 prosent av porteføljen i aksjefond. Kommunen har 0 prosent av porteføljen i risikoklasse 1 og 2, og 54,8 prosent i risikoklasse 3 og 4. En oversikt over hva som er i de forskjellige risikoklassene er i tabellen nedenfor.

Risikoklasse	<u>Aktivaklasse</u>	Min
1 og 2	Innskudd i bank og pengemarkedsfond	0
3 og 4	Sertifikater, obligasjoner og obligasjonsfond	0
5	Aksjefond	0
6	Andre aktiva	0

Finansreglementet har et krav om en rentedurasjon på minimum 1 år for porteføljen. Ved årsslutt har porteføljen en rentedurasjon på 1,1 år.

Rapportering vedrørende gjeldsforvaltningen

Tabellen nedenfor viser at Lillehammer kommune har en lånegjeld per 31. desember 2024 på 4.940,7 millioner kroner. 1,345 milliarder kroner er finansiert gjennom sertifikater og gjeldsporteføljen har en andel fastrente på 48 prosent per 31. desember 2024 målt i forhold til brutto lånegjeld. Lillehammer

kommune har ved utgangen av 3. tertial en betydelig andel rentebytteavtaler inkludert framtidig start med hovedstol på til sammen 4150 millioner kroner.

	31.12.2024	31.12.2023
	Mill. NOK	Mill. NOK
Lån med pt rente	529,5	544,5
Lån med nibor basert rente	4411,2	4 150,9
Lån med fast rente	-	-
Sum lånegjeld	4940,7	4 695,4
Kortsiktig lån <1år	2022,0	1 650,0
Rentebytteavtaler med forfall >1år	2375,0	1 775,0
Rentebytteavtaler med forfall <1år	450,0	100,0
Gjennomsnitteling rentebindigstid	5,29	5,7
Andel fastrente av lånegjeld	48 %	38 %
Finansiell leasing	-	-
Samlet gjeld	4940,7	4 695,4
Rentekostnad pt	5,27 %	5,30 %
3mnd Nibor gj.snitt siste måned	4,67 %	4,69 %
Antall løpende enkeltlån	27	29
Største enkeltlån	677,2	677,2

Refinansiering og årets låneopptak

Refinansiering og årets låneopptak

Det ble i tredje tertial gjennomført fire refinansieringer i sertifikatmarkedet på totalt 1250 millioner kroner. Per 31.desember 2024 er 27,2 prosent av kommunens gjeld finansiert i sertifikatmarkedet, mens 43,8 prosent av kommunens gjeld er finansiert i obligasjonsmarkedet. Det ble også gjort en refinansiering av et obligasjonslån i tredje tertial med hovedstol på 500 millioner kroner. Årets låneopptak til egne investeringer ble på 350 millioner kroner. Under ser dere to tabeller som inneholder sertifikat og obligasjonslånene som er aktive per 31. desember 2024.

Dato start	Hovedstol	Løpetid	Perioderente	Tilrettelegger	Forfall
07.10.2024	300 000 000	3 mnd	4,7350 %	Nordea	10.01.2025
25.11.2024	400 000 000	3 mnd	4,9600 %	Sparebank 1	25.02.2025
05.12.2024	345 000 000	3 mnd	4,9700 %	DNB	05.03.2025
11.09.2024	300 000 000	6 mnd	4,7640 %	DNB	11.03.2025

Dato start	Hovedstol	Løpetid	Margin over Nibor3m	Tilrettelegger	Forfall
13.03.2023	500 000 000	3 år	0,420 %	Komunalbanken	13.06.2026
11.05.2022	490 570 000	5 år	0,461 %	Komunalbanken	11.05.2027
11.12.2020	677 200 000	5 år	0,688 %	DNB	10.12.2025
23.09.2024	500 000 000	4 år	0,446 %	Danske bank	22.09.2028

Leasingavtaler

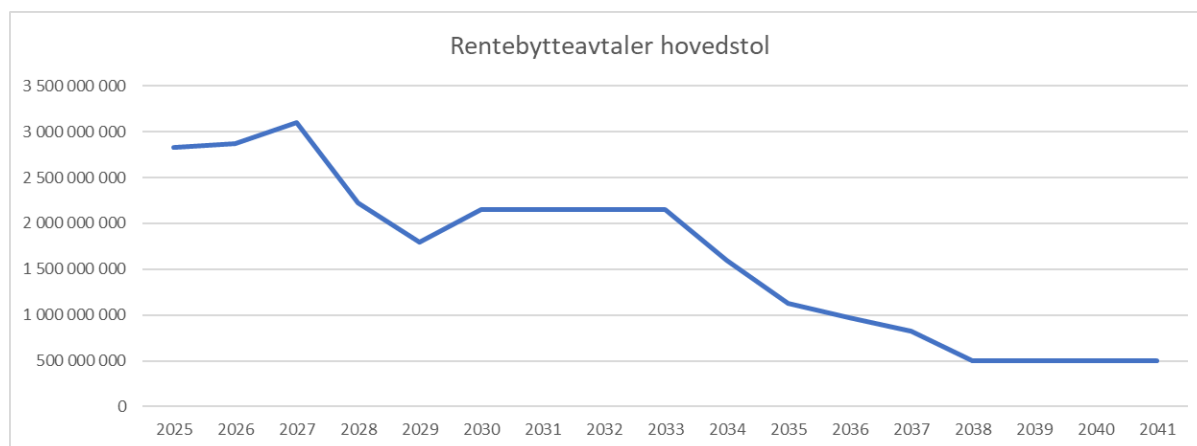
Det har ikke blitt gjennomført noen leasingavtaler i løpet av 2024, det er heller ingen pågående.

Rentebytteavtaler

Det jobbes kontinuerlig med sikring av gjeldsporteføljen til kommunen gjennom rentebytteavtaler. 2024 har vært et år med flate rentesatser, men store avvik på prognoser fra markedet. Kommunen har fått flere av sine rentebytteavtaler med forward start aktive i løpet av året, og det har bidratt til at fastrenteandelen er opp til 48 prosent mot 38 prosent den 31. desember 2023.

I løpet av 2024 ble en rentebytteavtale terminert til en gevinst på ca. 26,2 millioner kroner.

Tabellen nedenfor viser oversikt over summen per år som er sikret ved rentebytteavtaler. Kommunen jobber kontinuerlig med oppfølging og effektivisering av porteføljen, det vil fortsette i 2025. Dette betyr at det er sannsynlig at grafen under vil endre seg med tiden.

Sammensetning av gjeldsporteføljen

MNOK	31.12.2024	Nye Lån	Avdrag	31.12.2023
Husbanken	898,4	120	54,6	833,1
Komunalbanken	529,4	0	15,1	544,6
Sertifikatlån	1345	350	155	1 150,0
Obligasjonslån	2167,7	0	0	2 167,8
Gjeld pr 31.12	4940,7			4 695,5

898,4 millioner kroner av den langsiktige gjelden er formidlingslån (Husbanken) som er lånefinansiert i Husbanken. Lånene videreformidles som startlån til Lillehammer kommunes innbyggere. Lånebevilgning for startlån i 2024 er på 120 millioner kroner. Lånene avdras i henhold til Husbankens bestemmelser; Forskrift om lån fra Husbanken gjeldende fra 01.01.2020.

Som hovedregel skal lånene fordeles med minimum 25 prosent av gjeldsporteføljen til flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), minimum 25 prosent til fast rente, mens 50 prosent skal vurderes ut ifra markedssituasjonen og Lillehammer kommunes situasjon. Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding på samlet rentebærende gjeld skal være mellom 1 og 10 år, med en norm på 3 år.

Porteføljen har en rentebindingstid på 5,29 år og en fastrenteandel på 48 prosent per tidspunkt. Gjeldsforvaltningen anses å være innenfor reglementets bestemmelser.

Risikovurdering inkludert stresstest

Stresstest for totale plasseringer inkludert gjeld per 31. desember 2024.

Stresstest er en test for å måle effekten av et eventuelt markedssjokk, og omfatter de kortsiktige konsekvensene av plutselige endringer i de økonomiske rammebetingelsene. Dette er i tråd med vanlig bankstandard jamfør veiledning fra Finanstilsynet.

Ifølge finansreglementet skal det foretas risikovurdering for hele porteføljen, forutsatt 30 prosent reduksjon i aksjeverdi og 2 prosent økning av renter.

MNOK		Stresstest	
	Balanse	Endring	Beregnet mulig tap
Gjeld med flytende rente	2565,7	2 %	-51,314
Gjeld med fast rente	2375		
Gjeld samlet	4940,7		-51,314
Videreutlån husbanken	898,4	2 %	18,0
Rentekompensasjon	51,8	2 %	1,0
Selvkostområde var	1303	2 %	26,1
Langsiktig plasseringer			
Obligasjonsfond	33,2	2 %	0,7

Aksjer	27,4	30 %	-8,2
Kortsiktig plasseringer			
Pengemarkedsfond	0	2 %	0,0
Bank (hovedbankforbindelse)	116,8	2 %	2,3
Finans aktiva	2495,4		-5,2
Mulig tap	-11,5		

11) Renteutgifter tilknyttet investeringer på vann, avløp og renovasjon belastes innbyggerne via selvkostregnskap. Lillehammer kommune følger departementets nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (jfr. rundskriv H-3/14), hvor kalkylerenten som skal brukes er satt til 5-årig swaprente tillagt ½ prosentpoeng. Renteutgiften som løftes over til selvkostregnskapet til VAR-området, beregnes av restverdi på investerte midler (anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger). Således er ikke renteutgiftene som belastes VAR-området direkte påvirket av rentebetingelsene til Lillehammer kommune.

Dersom hele aksjeporteføljen reduseres med 30 prosent og rentene øker med 2 prosent ville Lillehammer kommune hatt et tap på i størrelsesorden 11,5 millioner kroner ut fra de beholdninger Lillehammer kommune har per 31. desember 2024. I rapporteringen for året 2023 var dette tallet 25,5 millioner kroner.

Følgende er hensyntatt ved beregning av risiko:

Kommunens langsiktige gjeld består av lån til egne investeringer, samt lån for videreutlån. Husbanken gir rentekompensasjon for en del investeringer.

En generell økning i renta vil medføre at kommunen får økte renteinntekter for de videre utlånte midlene, samt økt rentekompensasjon fra Husbanken. Selvkostområdet VAR blir belastet med rente. Økning i renta forutsettes dekket inn på selvkostområdet, i første omgang via fond.

Refinansieringsrisiko- andel kortsiktig gjeld

Det er vedtatt endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fra og med 1. januar 2017. Formålet med endringen er å få tydeligere fram ansvaret som kommunene har for å vurdere risikoen knyttet til deres kortsiktige låneopptak (refinansieringsrisiko) og for at den risikoen blir synliggjort for kommunestyret.

Det vises til eget saksfremlegg; «Rullering av Lillehammer kommunes gjelds- og finansreglement» som ble behandlet og vedtatt i kommunestyremøte den 27. januar 2022.

Vurdering av den langsiktige porteføljens størrelse

Finansreglementet til Lillehammer kommune stadfester at for å kunne plassere ledig likviditet i det langsiktige markedet må det finnes fondsmidler som ikke skal benyttes på kort sikt. Lillehammer kommune har en total fondssaldo (inkl. investeringsfond) på 468 mill. kroner pr 31.12.2024. Kommunedirektør vurderer løpende om hele/deler av langsiktig plasseringer bør løses opp og flyttes til kortsiktig likviditet.

Konklusjon

Ifølge reglement for finans- og gjeldsforvaltning (31.05.2018), 8.6 d) må andel kortsiktige lån (inntil 12 måneders løpetid) av den totale utestående lånegjelden ikke utgjøre mer enn 50 prosent. Lillehammer kommune har per 31. desember 2024 en andel kortsiktig finansiering på 40 prosent og en reell andel fastrente på over 25 prosent.

Jamfør rapportering ovenfor, er Lillehammer kommunes finansforvaltning per tidspunkt i henhold til Lillehammer kommunes finansreglement som ble vedtatt i kommunestyret 27. januar 2022.

Klimaregnskap

Lillehammersamfunnet

De samlede direkte klimagassutslippene fra Lillehammer kommune som geografisk område gikk ned med 0,2 prosent fra 2022 til 2023.

De direkte klimagassutslippene fra Lillehammersamfunnet i 2023 er beregnet til å samlet være 84.978 tonn Co2-ekvivalenter. Dette utgjør 2,93 tonn per innbygger i direkte utslipp ned fra 3,68 tonn ti år tidligere.

Dersom utslippene fordeles per innbygger, ligger Lillehammer lavest av Mjøsbyene med Hamar, Gjøvik og Ringsaker som det er naturlig å sammenligne seg med. De direkte utslippene per innbygger ligger også betydelig under snittet for kommunene i samme KOSTRA-gruppe.

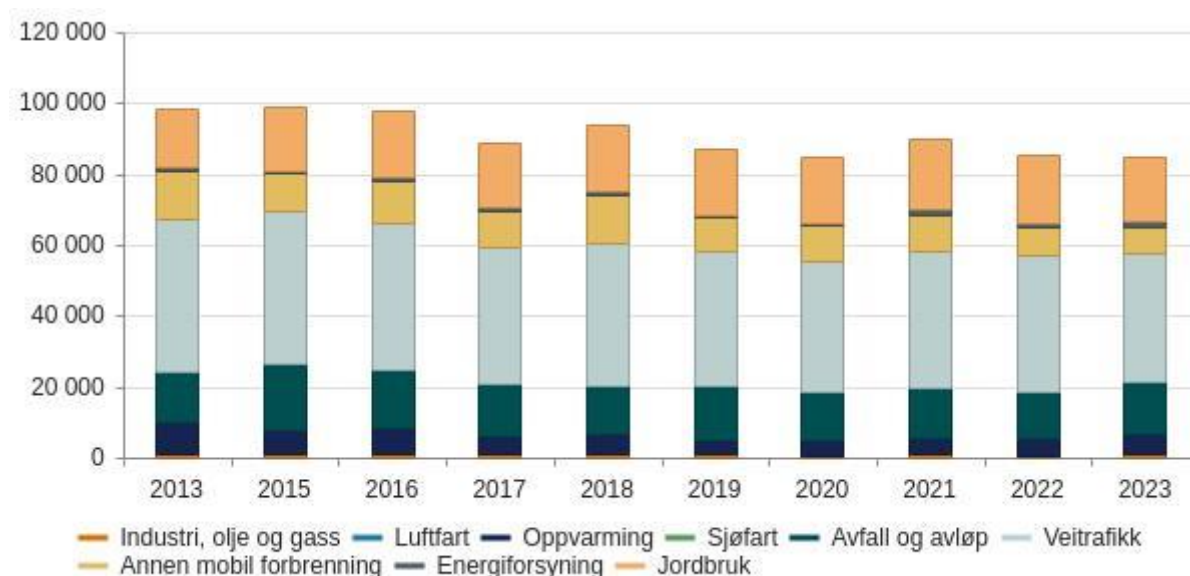
Det er særlig vegtrafikken som bidrar med utslipp i Lillehammer. Denne sektoren stod i 2023 for 42 prosent av de direkte utslippene. Utslippene omfatter all vegtrafikk i kommunen og inkluderer dermed også gjennomgangstrafikken på E6.

Den pågående innfasingen av elbiler og gradvise utfasingen av fossilbrenselbiler vil ventelig bidra til en reduksjon av direkte utslipp fra personbiler. Overgangen til lav- og nullutslippskjøretøy innen tungtransport ligger per nå betydelig fram i tid. Det er samtidig ikke ventet nedgang verken i varekonsum eller produksjon innen næringslivet. Som en konsekvens forventes ikke behovet for varetransport å gå ned. En reduksjon av direkte utslipp fra tungtransport kan dermed mest effektivt gjøres gjennom å flytte gods fra veg over på jernbane.

Klimastatistikk

Utslipp av klimagasser per år

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

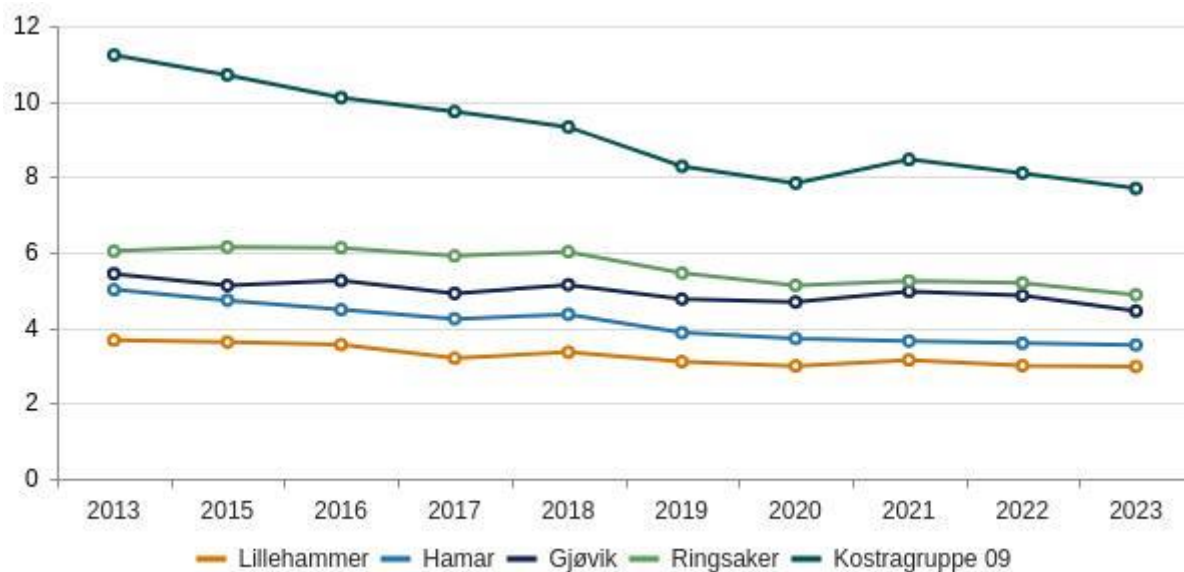

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oppvarming	9 466,1	6 779,3	7 225,1	5 484,2	6 041,3	4 340,8	4 144,1	4 521,6	4 731,9	5 726,3
Sjøfart	0,9	0,9	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Veitrafikk	43 150,2	43 221,7	41 214,3	38 419,6	40 003,4	38 173,2	37 089,1	38 693,2	38 355,8	36 089,7
Avfall og avløp	13 896,6	18 587,1	16 686,1	14 281,7	13 551,3	14 874,5	13 707,9	14 308,4	13 051,4	14 883,3
Annen mobil forbrenning	13 298,1	10 916,8	12 036,6	10 376,0	13 610,4	9 732,7	9 702,7	9 826,0	8 029,4	7 556,7
Jordbruk	16 451,9	17 821,0	18 476,6	18 319,6	18 615,4	18 390,5	18 749,2	19 449,1	19 040,2	18 082,3
Energiforsyning	1 540,5	496,9	1 110,7	1 023,4	968,8	608,2	610,8	2 023,5	1 145,1	1 704,1
Luftfart	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri, olje og gass	912,1	1 037,6	1 013,6	1 002,8	983,7	898,3	762,9	953,4	836,1	935,4
Sum	98 716,3	98 861,4	97 763,9	88 907,6	93 774,3	87 018,3	84 766,8	89 775,2	85 190,0	84 977,7

Utslipp av klimagasser per innbygger

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lillehammer	3,7	3,6	3,6	3,2	3,4	3,1	3,0	3,2	3,0	3,0
Hamar	5,0	4,7	4,5	4,2	4,4	3,9	3,7	3,6	3,6	3,5
Gjøvik	5,4	5,1	5,3	4,9	5,1	4,8	4,7	5,0	4,9	4,4
Ringsaker	6,0	6,1	6,1	5,9	6,0	5,5	5,1	5,2	5,2	4,9
Kostragruppe 09	11,2	10,7	10,1	9,7	9,3	8,3	7,8	8,5	8,1	7,7
Sum	31,4	30,3	29,5	28,0	28,2	25,5	24,4	25,5	24,7	23,5

Kommuneorganisasjonen

Lillehammer kommune kan i noen grad ha en indirekte innflytelse på de totale klimagassutslippene fra Lillehammersamfunnet gjennom hvordan kommunen utøver sin rolle som planmyndighet og samfunnsutvikler. Størst innflytelse har likevel kommunen, som organisasjon, gjennom prioriteringer innen sin egen drift og investeringer.

Samtidig har en kommune ansvar for en rekke lovpålagte tjenester som det er viktig at kommunen ivaretar for sine innbyggere. Lillehammer kommune står derfor ikke fritt til å velge bort aktiviteter som også genererer klimagassutslipp.

Lillehammer kommune er i en fase der vi tester ut antatt mer presise beregningsverktøy for egne utslipp. Analyser basert på de faktiske anskaffelsene i 2023 (inngående fakturaer) viser at de etterspørselbaserte klimagassutslippene for Lillehammer kommune som organisasjon utgjorde 14.343 tonn Co2-ekvivalenter. Av dette tilhører ca. 94 prosent utslipp i kategori scope 3 (indirekte utslipp) som omfatter utslippene generert underveis i produksjonen av varene og tjenestene kommunen kjøper inn. Utslippene fra sope 2 (konsumert energi) utgjorde ca. 6 prosent, mens utslippene fra scope 1 (direkte utslipp) kun utgjorde 0,1 prosent. Størst virkning vil det altså ha om tjenestene greier å redusere sine innkjøp. Dette må da gjøres uten at leveranser av lovpålagte tjenester opphører.

0,1 % Andel scope 1	6,0 % Andel scope 2	93,9 % Andel scope 3	100,0 % Andel total
10 797 Scope 1 (+ 100,0 %)	867 392 Scope 2 (+ 100,0 %)	13 464 681 Scope 3 (+ 181 712,1 %)	14 342 870 Scope Total (+ 193 570,2 %)

Internkontroll

Kvalitets- og internkontrollarbeidet handler om å sikre at Lillehammer kommune til enhver tid etterlever myndighetenes og kommunedirektørens krav til organisasjonen når det gjelder lovpålagte oppgaver og føringer.

Dette inkluderer Lillehammer kommunes ansvar for å sikre og fremme samfunnssikkerhet og beredskap. Informasjonssikkerhet står sentralt her.

En vesentlig del av arbeidet består av å forvalte kvalitetssystemet TQM, drifte internkontrollrådet, tilby organisasjonen rådgivning og prosessledelse ved å gjennomføre ROS-analyser, oppsyn med og utviklingen av Lillehammer kommunes avvikssystem, samt å følge opp eksterne tilsyn.

I 2025 vil det fremdeles være mye oppmerksomhet rettet mot å videreutvikle kommunens beredskapsplaner for å tilpasse disse til en stadig endret verdenssituasjon, samt sikre at organisasjonsleddene etterlever disse. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til Lillehammer kommune vil revideres og eksisterende sårbarhetsvurderinger evalueres på nytt, samt nye eventuelt legges til, basert på endringer i verdenssituasjonen.

Arbeidet med å jobbe fram gode internkontrollprosesser og ivaretagelse av samfunnssikkerhet og beredskap vil fortsatt være hovedprioritet.

Kommunens sektorer

Sektor By- og samfunnsutvikling

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
090-Eiendom	148 947	154 805	162 991	8 185	5,0 %
340-Vann og avløp	-52 721	-64 497	-63 722	775	1,2 %
375-Park og idrett	28 498	27 587	28 894	1 307	4,5 %
380-Veg og trafikk	39 153	40 236	39 719	-517	-1,3 %
390-Byggesak	4 646	3 679	3 985	306	7,7 %
400-Plan	13 804	13 645	15 596	1 951	12,5 %
410-Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	3 563	18 892	18 963	71	0,4 %
450-Lillehammer kirkelige fellesråd	14 958	14 310	14 310	0	0,0 %
Sum	200 849	208 658	220 736	12 078	5,5 %

Avviksforklaring drift

Sektor By- og samfunnsutvikling

Sektorens positive resultat for 2024 er på ca. 12,1 millioner kroner. Ser en bort fra selvkostområdet Vann og avløp med ca. 0,8 millioner kroner, har sektoren et positivt avvik på ca. 11,3 millioner kroner.

Årsaken til positivt avvik for 2024 er i hovedsak iverksatte kostnadsreducerende tiltak som eks. vakanse i stillinger. I tillegg er det reduserte kostnader som følge av utsatt leiekostnad modulbygg helsehuset, reduserte energikostnader og kostnader vinterdrift 3. tertial 2024.

Det vises til det enkelte tjenesteområdet for ytterligere kommentarer.

Eiendom

Regnskapet for Eiendom 2024 viser et positivt resultat på ca. 8,1 millioner kroner. Resultatet skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Økte inntekter på utleie av kommunale boliger.
- Vakante stillinger i boligteam vaktmestere
- Forsinket ferdigstilling av modulbygg helsehuset, utsettelse leieutgifter
- Lavere energiutgifter i forhold til revidert budsjett

Andre merkostnader er dekket opp ved god forvaltning av utleieobjekter og streng kostnadsstyring.

Vann og avløp

Vann:

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd på ca 1,2 millioner kroner. Resultatet ble ca 2,8 millioner kroner bedre enn budsjettert og ved utgangen av året er selvkostfondet på ca 4,3 millioner kroner.

Avløp:

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd på ca 600.000 kroner. Resultatet ble ca 620.000 kroner bedre enn budsjettert og ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd på ca 29,6 millioner kroner.

Renovasjon:

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd på ca 300.000 kroner. Resultatet ble ca 130.000 kroner bedre enn budsjettert og ved utgangen av året er selvkostfondet på ca 1 million kroner.

Slamtømming:

Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd på ca 240.000 kroner. Resultatet ble ca 430.000 kroner bedre enn budsjettert og ved utgangen av året er selvkostfondet på ca 290.000 kroner.

Felles:

Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år gjennom enten reduksjon eller økning av gebyrene. Det jobbes kontinuerlig med å redusere driftskostnadene, og regnskapstallene viser god kontroll på alle lønns og driftskostnader som kan påvirkes.

Park og idrett

Tjenesteområdet har et positivt avvik på 1,3 millioner kroner.

Dette skyldes streng kostnadskontroll, lavere energikostnader enn forutsatt siste tertial og vakanse i stillinger.

Veg og trafikk

Tjenesteområdet har et negativt avvik på ca, 0,5 millioner kroner.

Avviket ble mindre enn rapport ved 2. tertial. Dette skyldes iverksatte tiltak fom. 2. halvår, streng kostnadsstyring og en gunstig vær-situasjon ved årets siste 3 mnd. mtp. gjennomkjøring av vinteranbudet. Videre ble parkeringsinntektene i henhold til budsjett..

Byggesak

Tjenesteområdet har et positivt avvik på 305 000 kroner.

Det er i 2024 rapportert på lavere gebyrinntekter enn budsjettert. Gebyrinntektene endte på 6,8 millioner kroner, dvs. ca. 0,9 millioner kroner lavere enn budsjettert. Resultatet bedres ved høyere inntekter enn budsjettert ved salg av infoland-tjenester og skjenkebevilling.

Reduserte gebyrinntekter skyldes i stor grad mangel på store byggeprosjekter i markedet. Det har vært stor saksmengde, men dette har i hovedsak vært henvendelser og småprosjekter, som gir lite gebyrer.

Plan

Tjenesteområdet har et positivt avvik på ca. 1,9 millioner kroner.

Resultatet skyldes i hovedsak:

- Vakanse i stilling
- Ekstraordinær inntekt på prosjekt avsluttet tidligere år

Private planforslag:

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd på 0,1 millioner kroner. Gebyrområdet har ikke opparbeidet seg selvkostfond slik at underskuddet dekkes av tjenesteområdets ramme.

Oppmåling:

Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd på 0,05 millioner kroner som er avsatt på fond. Selvkostreglene forutsetter at overskuddet normalt skal tilbakeføres i løpet av fem år.

Fagavdeling By- og samfunnsutvikling

Tjenesteområdet har et positivt avvik på ca. 70 000 kroner.

Kostnader og inntekter/tilskudd knyttet til ekstremværet "Hans" i 2023 er ført på området.

Lillehammer kirkelige fellesråd

Tilskudd til Lillehammer kirkelige fellesråd er utbetalt i samsvar med kommunestyrets bevilgning for 2024

Avviksforklaring investeringer

Eiendom

Merforbruk 2,4 millioner kroner.

Inkludert overføring av investeringsmidler fra 2023 er det et merforbruk på ca. 2.4 millioner kroner. Dette skyldes oppgraderingen av rådhuset, som er et pågående prosjekt. Dette blir ferdigstilt i februar 2025.

Vann og avløp

Merforbruk 10 millioner kroner i forhold til opprinnelig budsjett.

Opprinnelig budsjett for 2024 var på 150 millioner kroner og forbruk 2024 ble til slutt på totalt 160 millioner kroner. Prognose per november og grunnlaget for rebudsjettering var på 140 millioner kroner. Dette var for lavt.

Generelt førte reduksjon i bevilgning i 2024 til at det ikke var rom for uforutsette hendelser da investeringsrammen i stor grad var knyttet opp i allerede kontraktsfesta prosjekter.

Avviket skyldes følgende:

Kollapset spillvannsledning i Hamarvegen v/Åretta, uforutsett hendelse . Varslet i 2.tertial. Beløp 4,5 millioner kroner

Nødvendige arbeider med omlegging av ledningsnett i forbindelse med oppføring av modulbygg helsehus. Beløp 0,4 millioner kroner

Sanering Randgårdsjordet: Fjellrygg med svartskifer som medførte vesentlig større mengder med forurensede masser enn forutsatt. Beløp 4,8 millioner kroner.

Byggelånsrenter: 0,3 millioner høyere enn forutsatt på grunn av rentenivå.

Totalt 10 millioner kroner.

Park og idrett

Mindreforbruk 0,6 millioner kroner.

Det er overført 15 millioner kroner fra 2024 til 2025. Positive avvik på enkeltprosjekt skyldes blant annet at utstyr bestilt i 2024 ikke ble levert før årsskiftet, samt at innkomne spillemidler og andre eksterne tilskudd fremkommer som positive avvik på eldre prosjekter. Noen prosjekter har noe forsinkelse, slik at gjennomføring er skjøvet til 2025.

Veg og trafikk

Merforbruk 5 millioner kroner.

Prognosen ved overføringen av ubenyttede midler i 2024 til budsjett 2025 var ikke i stor nok grad hensyntatt påløpte kostnader ved slutten av 2024. Dette justeres ved rapport 1. tertial slik at faktisk

mindreforbruk er på 15 millioner kroner. Årsaken til mindreforbruket er knyttet til maskinkjøp med levering i 2025 og ikke iverksatt utbedring av bruer.

Fagavdeling By- og samfunnsutvikling

Mindreforbruk 1,0 millioner kroner.

Hovedsaklig skyldes mindreforbruket at investeringer infrastruktur/samferdsel og trafikksikkerhetstiltak er forskjøvet til 2025.

Planoppfølging

Oppdrag for tjenesteområdene

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				Eiendom
Eiendom	Analyse og oppfølging av boligbehov	Det skal fremskaffes en samlet oversikt over ulike tjenesteområders behov for egnede boliger, bygninger og løsninger i henhold til «Helhetlig boligpolitisk plan for Lillehammer kommune 2021-2030, bolig for alle». Dette vil i planperioden bety forvaltning og løpende tilpassing av kommunens eiendomsportefølje og leieforhold innenfor det boligpolitiske eiendomsfeltet.	Iht. plan	Det pågår en kontinuerlig prosess i samarbeid med tjenestene om å tilpasse bolig- og bygg porteføljen til behovene. Behovene til de ulike tjenestene er kartlagt og vurderes løpende bl.a i det boligsosiale forumet. Det kan ta lang tid å realisere da innkjøp gjøres etter hva som er tilgjengelig i markedet. Boliger kjøpes kun når de er egnet etter gitte kriterier som geografisk plassering, boligens utforming, og andre helt avgjørende faktorer. Boliger som erfares lite egnet selges. Prosjektet Housing First utløser et løpende behov for å ha tilgjengelige boliger til målgruppen. Dette løses med

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				boligporteføljen og evt. nykjøp. Flyktningebehovene er løst gjennom bruk av kommunale boliger, innleie av private boliger og via Lillehammer boligstiftelse. Den helhetlige boligpolitiske planen er under revisjon, denne vil gi føringer som påvirker feltet. Gjennom arbeidet med et aldersvennlig samfunn får kommunen god innsikt i innbyggernes forventninger, og gode innspill til videre planarbeid og strategi for boligporteføljen. Eiendomsstrategien skal fremlegges senest i oktober, og et ledd i denne er kartlegging og behovsanalyse for den fremtidige boligporteføljen kommune skal forvalte. Det har vært en hendelse der bading ble frarådet på grunn av en svikt i en av våre avløpsspumpestasjoner, men det er ingen risiko for den økologiske
Vann og avløp	Avløpsvannet skal ikke forringe Mjøsas økologiske tilstand		Iht. plan	

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				tilstanden i Mjøsa på lengre sikt. Drikkevannskvaliteten følges opp og rapporteres til Mattilsynet. Ingen avvik.
Vann og avløp	Drikkevannskvaliteten skal overvåkes og dokumenteres og den skal være i samsvar med krav stilt i drikkevannsforskriften		Iht. plan	Det var kokevarsel i hele Lillehammer kommune i oktober på grunn av ledningsbrudd på begge drikkevann. Dette ble håndtert i henhold til gjeldende rutiner og opphevet i samråd med nasjonal vannvakt fra FHI og kommuneoverlegen. Planlagte saneringsprosjekter gjennomføres i 2024. Aktiviteten er redusert sammenlignet med nivået vedtatt i hovedplan og mengden fremmedvann i avløpsnettet er ikke redusert i henhold til mål som er vedtatt.
Vann og avløp	Mengde fremmedvann i avløpsledningsnett skal reduseres		Mindre avvik	Planlagte saneringsprosjekter gjennomføres i 2024. Aktiviteten er redusert i forhold til målet i hovedplanen og mål på 1 % sanering i planperioden er ikke nådd. Saneringsprosenten for 2024 er på 0,9 %.
Vann og avløp	Vann og avløpsledningsnett skal ha en fornyelsestakt på 1 % i planperioden		Mindre avvik	Forsinkelse i ferdigstilling av planen. Det foretas vurdering om planen skal
Park og idrett	Gjennomføre hovedrevisjon av Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse	Arbeid med hovedrevisjon av Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse er igangsatt. Endelig vedtak av plan	Mindre avvik	

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		i juni 2024, jfr. vedtatt planprogram.		sluttføres som en tematisk kommunedelplan eller som en strategisk plan i tråd med den nye planstrategien.
Veg og trafikk	Gang: Redusert kjørehastighet for bedre bymiljø og tryggere skolevei	Vurdere hastighets regulerende tiltak innenfor angitt sentrums avgrensning for bedre bymiljø og tryggere skolevei. Tiltaket kan gjennomføres på kort sikt med lav kostnad.	Iht. plan	Vurderes fortløpende og i forbindelse med rullering av Trafikksikkerhetsplan (gjelder kommunal vei).
Veg og trafikk	Utskifting gatelysarmaturer til LED	Utskifting av gatelys langs kommunal veg til LED armaturer videreføres i 2024.	Iht. plan	Sees i sammenheng med prosjekter i samhandling med Vann og avløp.
Byggesak	Følge opp vedtatt strategi 2024 Byggesak	Mål iht vedtatt strategi byggesak skal følges opp og evalueres innen utgangen av 2024	Iht. plan	
Plan	Aktiv bruk av utbyggingsavtaler.		Mindre avvik	Byutvikler i samarbeid med juridisk kompetanse kan ta ansvaret for dette. Kompetanseheving i gang.
Plan	Alle trafikantgrupper: Pilotprosjekt Shared Space Nymosvingen	Samarbeidsprosjekt med Vei og trafikk, Park og Idrett, grunneierne og Lillehammer Sentrum Drift AS . Forberedelse til shared space i Kirkegata. Gjennomføre	Ferdig	Prøveprosjekt med delvis shared space ble ikke gjennomført. Er fulgt opp med en annen type ordning.
Plan	Anskaffelsesprosess GIS	anskaffelsesprosess for GIS i samarbeid med flere kommuner (midt Gudbrandsdalen og Nord Gudbrandsdalen, tilsammen 12 kommuner). Anbudskonkurranse i 2024. Ny løsning og implementering våren 2025. Prosjektleder gjennom Ikomm.	Iht. plan	Prosesen følger planlagt framdrift.
Plan	Byutvikling Lillehammer - mobilitetsstrategi	Prosess: Fase 1 - utarbeide prosjektplan, januar 2024. Fase 2 - gjennomføring av mobilitetsstrategi i henhold til prosjektplanen, 2024. Fase 3 - implementering høst 2024/25.	Iht. plan	Prosesen følger planlagt framdrift. Prosjektplan vedtatt i mai 2024.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		Prosjektplan godkjennes av styringsgruppe Byutvikling Lillehammer og legges fram for politisk behandling. Kan være behov for finansielle ressurser.		
Plan	Flere tilgjengelige boenheter (tidl. boliger med livsløpsstandard)	Utarbeide kommunale retningslinjer for boligkvalitet. Vurdere strengere krav til universell utforming og tilgjengelig boenhet. Ved revisjon av arealdelen.	Iht. plan	Følges opp i arealplaner og byggesaksbehandling. Deltakelse i arbeid med aldersvennlig boligutvikling.
Plan	Forbedre hjemmesiden	Forbedre veiledning, informasjon og skjemaer innenfor oppmåling og plan.	Iht. plan	Kontinuerlige revisjoner/oppdatering er gjennomføres
Plan	Forskningsprosjektet Citycentre	Deltakelse og innspill i prosjektet. TØI er prosjekteier. Bidrar til kunnskap om sentrumsutvikling og sentrumsprosesser. Utveksling av erfaring med de andre prosjektbyene.	Ferdig	Deltakelse i prosjektet følges opp. Avsluttes sommer 2025.
Plan	Gode og funksjonelle planløsninger med rom som er lette å møblere	Utarbeide kommunale retningslinjer for boligkvalitet.	Iht. plan	Følges opp gjennom planbestemmelser og byggesaksbehandling.
Plan	Ivareta føringer i Nasjonalt program for et aldersvennlig Norge ved utbygging av nye boområder.		Iht. plan	Følges opp i arealplaner, i tillegg gjennom internt tverrfaglig samarbeid. Under arbeid. Noe forskjøvet framdrift på grunn av omprioritering av saker i perioden.
Plan	Kulturmiljøer i Byplanen	Utarbeide tiltaksveileder for de 33 kulturmiljøene i Byplanen	Mindre avvik	
Plan	Kvalitetsheving av matrikkelen	Ekstrainnsats i 2024 på kvalitetssikring. Formålet er å sørge for at kommunen har rett kartgrunnlag, og at dette til enhver tid er oppdatert/ajour. Gjennomføre prosjekter i regi av dette samarbeidet. Strategi for at Mjøsbyen skal bli en del av statlig tilskuddsordning for klima- og miljøvennlig byutvikling og god framkommelighet. Helhetlig og	Iht. plan	Kontinuerlig arbeid.
Plan	Mjøsby samarbeidet		Iht. plan	Deltakelse i prosjektet følges opp.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		samordnet virkemiddelbruk for å nå nullvekstmålet og tiltak for grønn mobilitet.		
Plan	Nye samarbeidsformer mellom kommunen og private aktører som utbyggere m.fl..		Iht. plan	Følges opp av byutvikler.
Plan	Områdeprogram Strandtorget	Områdeprogrammet forventes vedtatt innen utgangen av 2023. Oppdraget for 2024 blir en oppfølging av dette programmet med nødvendige utredninger og reguleringer.	Iht. plan	Prosessen følger planlagt framdrift.
Plan	Områderegulering Hovemoen		På vent	Reguleringsinitiativet er på vent.
Plan	Områderegulering Nordseter	Planen slutføres i løpet av 2024.	Iht. plan	Prosessen følger planlagt framdrift. Forslag til reguleringsplan har vært på
Plan	Områderegulering næringsområde Vingrom		Iht. plan	høring/offentlig ettersyn. Forventer sluttbehandling i løpet av 2025.
Plan	Områdetyper i Byplanen	Utarbeide veileder - definere og avgrense strøkskarakter for områdetyper, strøkskart.	Iht. plan	Arbeidet avsluttes 1. halvår 2025. Strøkskart med beskrivelser.
Plan	Planer i kvartal 23 - områdeprogram	Herunder: Utarbeide kriterier for muligheter for alternative bygge- og boformer. Koordinere initiativer i kvartal 23 (Tomtegata 5, Storgata 86, 92-96, Storgata 100/Tomtegata 7). Kommunen utarbeider et områdeprogram/mulighetsstudie i samarbeid med grunneierne. Grunnlag for utarbeidelse av individuelle reguleringsplaner, evt. rammesøknad.	På vent	Gjennomført samarbeidsmøter med grunneiere/utbyggere i området. Planinitiativer delvis stoppet opp. Vurdere om arbeidet med et områdeprogram skal prioriteres videre.
Plan	Prosjektprogram Mesnadalen	Utarbeide et program for utvikling og tiltak i området Mesnadalen fra Lågen til Olympiaparken, del av transformasjon Sentrum Vest med utvidelse.	På vent	Oppstart av arbeidet utsatt til 2025 på grunn av manglende personalressurser og prioritering av plansaker.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Plan	Revidere maler i saksbehandlingssystemet	Nødvendig oppdatering. Formålet er; Kvalitetssikring, klart språk, brukervennlighet/brukerforståelse.	Iht. plan	Under gjennomføring.
Plan	Revisjon av sentrumsplanen	Identifisere behovet for revisjon av reguleringsplanen for sentrum (2010). Denne kan vurderes opphevet dersom tematikk kan arbeides inn i Byplanen ved revisjon av denne.	på vent	Oppstart av arbeidet utsatt til 2025 på grunn av manglende personalressurser og prioritering av plansaker.
Plan	Tilgang på grøntarealer nær alle boliger	Stille krav i reguleringsplaner.	Iht. plan	Følges opp i arealplaner.
Plan	Tilstrekkelig lys i alle boliger	Utarbeide kommunale retningslinjer for boligkvalitet. Vurderes ifbm. handlingsprogram arealdel/ byplan	Iht. plan	Følges opp gjennom planbestemmelser og byggesaksbehandling.
Plan	Transformasjonsområde K6	Koordinere initiativer for flere reguleringsplaner i området langs Hagevegen, sammen med utvikling av bydelssenteret i Søre Ål.	Mindre avvik	En del av området er under regulering. Andre planinitiativer er midlertidig stoppet opp.
Plan	Varelevering: Avsette areal til logistikk-knutepunkt i juridisk bindende arealplan	Avsette areal til logistikk-knutepunkt i bakgårdsareal øst for Storgata, mellom Lilletorget og Jernbanegata, i juridisk bindende arealplan, eller vurdere om gjeldende reguleringsplan er tilstrekkelig.	Iht. plan	Tema i Mobilitetsstrategien og følges opp der.
Plan	Varelevering: Helhetlig bylogistikkplan som en del av mobilitetsstrategi	Knutepunktet kan i første omgang etableres som oppstillingsplasser, hvor smett mellom Storgata 69/71 reetableres som leveranse- og gangakse. Vi vurderes i mobilitetsstrategi. Utarbeide en helhetlig bylogistikkplan for Lillehammer sentrum som en del av mobilitetsstrategien. Logistikk-kjedene mobile tjenesteytere, bygg og anlegg, industri og produksjon, renovasjon og varelevering ses på i sammenheng	Iht. plan	Tema i Mobilitetsstrategien og følges opp der.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Plan	Varelevering: Prøveprosjekt for bylogistikkdepot	Utprøving av en småskala bylogistikkdepot utenfor kvartalsstrukturen med hensyn på omlasting fra større til mindre godskjøretøy, slik som fra lastebil til lastesykler. Bylogistikkdepotet kan dekke en større del av byområdet på Lillehammer. Kan løses i delområde Skysstasjonen, kvartal 5 i områdeprogrammet for Sentrum Vest.	Iht. plan	Tema i Mobilitetsstrategien og følges opp der.
Plan	Variasjon i boligtype og boligstørrelse i alle områder	Stille krav i reguleringsplaner.	Iht. plan	Følges opp i arealplaner. Nytt verktøy for utarbeidelse av klimaregnskap er under utprøving. Resultatene for 2023 synes positive og utprøvingen vil derfor videreføres også for årene 2024 og 2025 slik at kommunen har et best mulig grunnlag for å vurdere nye metoder for utarbeidelse av klimaregnskap for Lillehammer kommune som organisasjon.
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Anskaffe klimaregnskap	Administrasjonen skal følge opp anskaffelse av klimaregnskap	Iht. plan	Videreføring av bekjempelse av kjempespringfrø i Årettadalen.
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Bekjempelse av fremmede arter	Administrasjonen skal vurdere bekjempelse av utvalgte fremmedarter på utvalgte arealer.	Iht. plan	
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Eiendomsstrategi - kommunale bygg og eiendommer	Utrede grunnlag og innhold for å utarbeide en langsiktig eiendomsstrategi for kommunale bygg og eiendommer.	Iht. plan	
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Evaluerer prosjekt vassdrag	Prosjekt vassdrag er tidligere vedtatt av kommunestyret i Lillehammer. Oppdraget har til hensikt å avklare videre ansvar, oppgaver, kostnader og organisering.	Ikke startet	Plan for evaluering og videre oppfølging av prosjekt vassdrag vil bli vurdert høsten 2024.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	I dialog med frivillige organisasjoner videreutvikle forpliktende samarbeid om tjenesteutførelse	Videreutvikle dagens samarbeid og vurdere nye samarbeidsoppgaver for flere tjenesteområder i sektor.		
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Luftkvalitet	Administrasjonen skal vurdere å videreføre tilskuddsordning for rentbrennende ovner.	Ferdig	Ordningen videreføres i 2024.
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Miljørisikoen analyse akutt forurensning	Administrasjonen skal følge opp arbeid med miljørisikoen analyse og innhente nødvendig konsulentbistand for analysen.	På vent	Arbeid igangsatt for drikkevannskilden. Det er ikke avsatt midler til miljørisikoen analyser forøvrig.
Fagavdeling By- og samfunnsutvikling	Opprydning i eierløst avfall	Administrasjonen skal følge opp opprydning i eierløst avfall på kommunens eiendom.	Iht. plan	Vurderes fortløpende.

Sektor Helse og velferd

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
050-Tilrettelagte tjenester	250 608	277 681	264 944	-12 737	-4,8 %
070-Psykisk helse og rus	45 307	49 356	53 791	4 435	8,2 %
130-Hjemmetjenesten	203 495	211 863	209 589	-2 274	-1,1 %
210-Lillehammer helsehus	188 237	197 628	199 610	1 982	1,0 %
270-Lillehammer rehabiliteringssenter	20 535	24 609	24 875	265	1,1 %
335-Tildelingsenheten	68 964	70 439	65 909	-4 530	-6,9 %
470-Fagavdelingen Helse og velferd	26 261	26 470	27 764	1 293	4,7 %
480-Legehelsestjenester	60 798	88 955	87 650	-1 305	-1,5 %
490-Aktiv aldring	20 408	26 010	25 795	-215	-0,8 %
Sum	884 613	973 012	959 927	-13 085	-1,4 %

Avviksforklaring drift

Sektor helse og velferd har et samlet årsresultat i 2024 på - 13,1 millioner kroner. Det har vært særlige utfordringer innenfor tjenesteområdene Tilrettelagte tjenester, Hjemmetjenesten, Lillehammer helsehus. Legehelsestjenester og Tildeling med utskrivningsklare pasienter og BPA. Hovedessensen er volumvekst av nye pasienter/brukere og økende antall pasienter/brukere med store sammensatte behov for tjenester.

Tilrettelagte tjenester

Ved årsslutt har Tilrettelagte tjenester et negativt avvik på 12,7 millioner kroner. Det ble kompensert 11 millioner kroner i løpet av 2024 på grunn av en økning i ressurskrevende inntekter som skyldes flere med behov for ressurskrevende tjenester. Dette gjelder et nytt midlertidig kjøp og dekning av deler av kostnader på Øyjordet bofellesskap i forbindelse med avslutning av kjøp og innflytting til nytt

bofellesskap. Tjenesten fikk en tilleggsbevilgning på 10 millioner kroner i kommunestyrets vedtak sak 91/2024 for å dekke merkostnader på Øyjordet (4,5 millioner kroner) og volumøkninger før 2024 (5,5 millioner kroner), som ikke var kompensert i budsjettet tidligere.

Etter disse kompensasjonene har tjenesteområdet et merforbruk på 12,7 millioner kroner. Merforbruket er sammensatt, og gjelder kjøp av tjenester, avlastning av barn og unge, etablering av barnebolig høst 24 og etablering av Øyjordet. Selv om Øyjordet har fått budsjettkompensasjoner gjennom året, så har de fortsatt et betydelig merforbruk i 2024. Det er påløpt ekstrakostnader i forbindelse med overføring av brukere fra private aktører. Det er doble personalkostnader i 3-4 måneder pr bruker som er flyttet inn i løpet av 2024 ved avslutning av private kjøp og det er driftskostnader som ikke er budsjettet i 2024.

Hovedutfordringene for 2024 har vært volumøkninger med ekstra ordinært tjenestebehov der det har vært en markant økende behov for å yte tjenester til barn og unge med sammensatte behov, samt et høyt sykefravær og rekrutteringsutfordringer. Volumøkningene består av nye brukere som ikke er en del av den tradisjonelle målgruppen til Tilrettelagte tjenester.

Det er fortsatt et tett samarbeid mellom Tildeling og Tilrettelagte tjenester i forkant og under iverksettelse av tjenester. Det har vært gjennomført rapporteringsverksteder gjennom året med fokus på økonomi, tiltak, rekruttering og sykefravær i den enkelte avdeling og overordnet for tjenesteområdet.

Det er igangsatt et arbeid der tjenestene innenfor tilrettelagte tjenester gjennomgås, der målet er å få på plass løsninger, slik at den forventende veksten innenfor denne tjenesten blir løst på en bedre måte enn dagens løsning. Dette legges frem en sak til politisk behandling våren 2025.

Det har vært høyt sykefravær i enkelte avdelinger og gjennom året er det brukt 4,7 millioner kroner utover budsjett i overtidsubbetalinger for å sikre tjenester og behovet for kompetanse.. Det er utfordringer med å rekruttere kompetent personell i faste stillinger og vikariater.

Ferievikarbudsjettet har vært stramt og samsvarer ikke med tjenestebehovet og tilbudet som gis. Aktiviteten er ikke lavere i ferieperioder da faste ansatte skal avvikle ferie. Det er økte IKT-kostnader, avgifter og lisenser utover budsjett. Dette gjelder blant annet bruk av kollegavarsling. I budsjett 2024 ligger det flere budsjettnedtak. Enkelte nedtak har tatt lenger tid å realisere og det er ikke oppnådd helårseffekt på alle tiltak i 2024.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse og rus har et positivt avvik på 4,4 millioner kroner for 2024.

Psykisk helse og rus er et fagfelt som de siste årene har gjort store endringer. Det er en klar forventning gjennom sentrale føringer til at tjenestene skal gi kunnskapsbaserte tilbud og ta i bruk anerkjente metoder i all oppfølging. Dette har de siste årene krevd store omstillinger i hvordan tjenesteområdet organiserer og gir tjenester. Og det har betydd innføring av nye metoder i alle deler av tjenesten og en stor satsing på kompetanseheving.

Det er i 2024 blitt igangsatt et mer systematisk samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Dette for å sikre felles kunnskap og forståelse for begge utfordringer og for å sikre bedre overganger mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. Den største utfordringen for tjenesteområdet er

utskrivningsklare pasienter med sammensatte og komplekse psykisk helse og rus utfordringer med behov for heldøgnsomsorg i egnede botilbud. Dette har påvirket våre tjenester i stor grad i 2024.

RPH (Rask psykisk helsehjelp) har etablert seg på en god måte, blitt godt kjent i befolkningen og blant samarbeidspartnere. Derfor er etterspørselen etter dette tilbudet økende. Det er også interessant å se om dette tilbudet vil minske pågangen på henvendelser til spesialisthelsetjenesten for samme målgruppe.

Kommunen etablerte i 2024 Housing First tilbud som er organisert i tjenesteområdet Psykisk helse og rus. Dette er en nokså ny metode i Norge; metoden kommer fra USA. De første kommunene startet programmet i 2012. Housing First er en metode for varig bosetting av bostedsløse med rusmiddelavhengighet og/eller psykiske lidelser.

Medvirkning har stort fokus i vårt fagfelt og vi har egen pårørendekoordinator som har ansvar for ulike tiltak innen dette feltet. Det er viktig for oss at de som mottar våre tjenester skal ha innflytelse på innretningen av tjenestetilbudet. Alle tjenestene benytter ulike tilbakemeldingsverktøy i møte med bruker/pasient. Dette for å sikre at alle oppfølging har effekt og nytte.

Tjenesteområdet har vertskommuneansvar for psykisk helse og rus. Det ble i 2024 startet opp et interkommunalt utredningsarbeid for å se på om RPH skal være et interkommunalt tilbud og om kommunen bør etablere felles heldøgnsomsorgstilbud til mennesker med forhøyet voldsrisiko og som skal skrives ut fra institusjon.

FACT er også et interkommunalt tilbud som nå er over i ordinær drift og ikke lenger som prosjekt. FACT er godt implementert og leverer gode og nødvendig tjenester.

Vi har også i 2024 et økt fokus på alt av forebyggende aktivitet. Dette for kunne dempe vekst og for at vi ser økende behov for ulike tjenester, og mer kompleksitet i sakene. Vi har begynt å jobbe med hvordan vi skal imøtekomme denne utfordringen i fremtiden med mer fokus på forebygging med ønske om å skape mer robusthet i befolkningen. Vi jobber aktivt med å se på rolle og ansvar mellom oss og ulike lavterskel aktivitet og arbeidstilbud som drives av ideelle og frivillige. Vi ønsker i større grad enn nå at aktivitet og arbeid skal være en sentral del av den helseoppfølging som tilbys, og mener at det er mer bærekraftig både for målgruppen og kommunen. Både Havang, Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon er derfor nære og gode samarbeidspartnere for oss. Tjenesteområdet har i 2024 sammen med NAV ansatt en egen jobbspesialist for å øke innsatsen inn mot arbeid og aktivitet.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten avsluttet 2024 med et negativt resultat på 2,3 millioner kroner. Det har vært kompensert 2,3 millioner kroner i løpet av 2024 for en økning i ressurskrevende inntekter som følge av en økning i ressurskrevende tjenester. HDO fikk kostnader utover budsjett da to nye beboere med store behov for tjenester flyttet inn. Tjenesteområdet fikk også en tilleggsbevilgning på 6 millioner kroner i kommunestyrets vedtak sak 91/2024 for å dekke merkostnader på hjemmesykepleien (4 millioner kroner), Søre Ål bokollektiv (1 million kroner) og HDO (1 million kroner), som følge av høy aktivitet og mer krevende/dårlige brukere.

2024 har vært et aktivt år med økende mengde oppdrag og kompleksitet i oppdrag for hjemmetjenestens uteavdelinger. Volumveksten har medført behov for økt bemanning. Sykefraværet har vært høyt og det er økende utfordringer for å rekruttere kvalifisert helsepersonell. Det har også vært økte kostnader i forbindelse med ferieavvikling og innleie av vakter. Hjemmetjenestens utelag ble i

slutten av september samlokalisert i Industrigata17. En samlokaliseringseffekt på slutten av året har vært en reduksjon av en sykepleiervakt på natt.

For å møte demografiutfordringer er det igangsatt en omfattende kartlegging og gjennomgang for å forberede nødvendig tjenesteprofilendring slik at hjemmetjenesten settes i stand til å løse den økende arbeidsmengden og framtidenes utfordringer.

På HDO er det flere ekstraordinære pasienttilfeller som krever ekstra bemanning, noen av disse merkostnadene er dekket opp ved økte inntekter for ressurskrevende tjenester. HDO samarbeider på tvers av avdelinger, noe som gjør at man dekker opp de behov som melder seg i stor grad, men det er mye bruk av overtid. Det har vært rekrutteringsutfordringer som har medført noe økte kostnader. Det forventes en positiv utvikling i tråd med økt rekruttering. Det er igangsatt et prosjekt for HDO, Rusta for fremtiden. Prosjektet går ut på å se på andre arbeidstidsordninger og oppgavefordeling, der målsetningen er flere heltidsstillinger og rett disponering av fagressurser.

Bokollektivene har også merforbruk. Dette skyldes hovedsakelig mer krevende pasienter, med utagering og økt pleietyngde. Det har vært nødvendig med ekstra innleie for å klare å betjene pasientene på en god og trygg måte.

Lillehammer helsehus

Regnskapsavslutning 2024 viser at tjenesteområdet har et mindreforbruk for regnskapsåret på 2 millioner kroner.

Tjenesten har hatt stor aktivitet gjennom året. Lillehammer helsehus har endret produksjonsmetode på kjøkken, noe som har vært krevende, men kommet på plass på en god måte. Endret produksjon har medført endret arbeidstidsordning på kjøkkenet fra turnus med arbeid hver 3 helg til dagarbeid mandag til fredag.

Etablering av modulbygg har pågått fra tidlig sommer og er ved årsslutt i slutfasen. Rekruttering av personell og utarbeiding av arbeids tidsplaner har vært gjennomført høsten 2024.

Tjenesten har fått på plass sykepleietjeneste dag og kveld hele året, dette er en styrke for hele helsehuset da alle avdelinger raskt kan få tilgang på høgskolekompetanse ved behov. Lillehammer helsehus søker så langt mulig å ansette i 100% i alle stillinger med en klar forventning om at andel heltidsansatte skal økes.

Det har vært gjennomført lederutvikling innen sektoren inn mot avdelingsledergruppen med ønske om å styrke lederne til å stå i en krevende arbeidshverdag. Tjenesten arbeider kontinuerlig for å redusere fravær i et samarbeid med HR i kommunen, NAV og avdelingsledere.

Lillehammer rehabiliteringssenter

Tjenesteområdet har ved regnskapets slutt et samlet mindreforbruk på snaut 300 tusen kroner. Dette skyldes i hovedsak to forhold. Rehabiliteringsavdelingen har ikke betalt husleie for kommunalt

hjelpemiddellager i 2024, men dette har blitt belastet Eiendom ved en feil. I tillegg har private fysioterapitjenester hatt ubesatte avtalehjemler i overganger mellom ansettelse.

Rehabiliteringsavdelingen har hatt mindre inntekter enn forventet på utleie av kommunale kortlånshjelpemidler, samt betaling for egenandeler og refusjoner for fysioterapibehandling. Inntektsforventningene har økt hvert år siden 2020 og det ser ut til at grensen er nådd for hva tjenesteområdet får inn av inntekter.

Tildelingsenheten

Tildelingsenheten har i 2024 et merforbruk på 4,5 millioner kroner. Merforbruket inkluderer en tilleggsbevilgning som tjenesteområdet fikk på 7 millioner kroner i kommunestyrets vedtak sak 91/2024 for å dekke merkostnader på BPA (4 millioner kroner), døgnmulkt for utskrivningsklare pasienter (2 millioner kroner) og deler av økningen i omsorgslønn (1million kroner).

Selve tildelingsavdelingen har et mindreforbruk på lønnskostnader. Dette skyldes at sykemeldte ikke erstattes i full grad, men at oppgaver i stor grad fordeles øvrige ansatte. Kostander til BPA ordning har økt i antall søkere, antall brukere og omfang. I 2024 har det vært 44 BPA brukere. Etter kompensasjonen endte man med et merforbruk på BPA på nærmere 2 millioner kroner. Tjenesteområdet går igjennom vedtak og kriterier jevning.

Det er 60 mottagere av omsorgsstønad i kommunen. I 2024 ble det utbetalt 5,6 millioner kroner i omsorgsstønad. Etter en kompensasjon på 1million kroner endte man opp med et merforbruk på 1,1 millioner kroner på omsorgslønn og støttekontakt.

Tjenesteområdet har også ansvaret for tilskudd til tilpasning, etablering, utbedring og bevaring av bolig. Av budsjettet på 1,7 millioner kroner er det i 2024 utbetalt tilskudd på 1,3 millioner kroner.

I 2024 har Lillehammer kommune hatt 713 utskrivningsklare døgn på sykehuset. Dette er en nedgang på 1 333 døgn sammenlignet med 2023. Etter kompensasjonen er merforbruket på 1,3 millioner kroner. Totalt for 2023 var det 2046 utskrivningsklare døgn på sykehuset. Nedgangen skyldes hovedsakelig bruk av dobbeltrom på helsehuset, og økt bruk av hjemmetjenester og trygghetspatrulje for å ivareta pasientene hjemme. Det er en ønsket utvikling ut ifra demografi og tjenesteprofil. Dette har medført økte kostnader på BPA og omsorgslønn etter økende etterspørsel for tjenestene. Tiltakene framover blir å gjennomgå vedtakene og tildelingspraksis.

Tjenesteområdet kjøper to private plasser. Dette er heldøgns omsorgstjenester der målet er at brukerne skal tilbake til kommunen med behov for noe mindre bistand. Det kjøpes også døgnplasser ved Skogli rehabiliteringssenter. Totalt er det et merforbruk for alle kjøp på 2 millioner kroner. De to heldøgns omsorgsplassene gir en økning i inntekter fra ordningen ressurskrevende tjenester sammenlignet med året før.

Fagavdelingen Helse og velferd

Det endelige resultatet for Fagavdelingen viser et overskudd på 1,3 millioner kroner.

Avdelingen har ledet prosjekt for samlokalisering og innflytting til Industrigata 17 i samarbeid med Hjemmetjenesten. Avdelingen deltar i og støtter sektoren i innovasjon- og utviklingsarbeid.

Det er et mindreforbruk i den interkommunale samhandlingsenheten, som skyldes ledig stilling for regional sykehjemsoverlege/medisinsk faglig rådgiver. Det er videre et merforbruk på lønn ved enhet for velferdsteknologi, som skyldes forsinkelse i omstilling.

Legehelsetjenester

Tjenesteområdet legehelsetjenester har et merforbruk på 1,3 millioner kroner i 2024.

Legehelsetjenester fikk en tilleggsbevilgning på 5 millioner kroner i kommunestyrets vedtak sak 91/2024 for å dekke manglende refusjoner fra Nav på fastleger i fødselspermisjon på grunn av dekning kun opptil 6G, samt kostnader til vikarleger.

Det har vært stor aktivitet i fastlegeordningen dette året. Flere fastleger har sagt opp og nye har blitt ansatt. En ny fastlegehjemmel ble opprettet i år. Det er merinntekter som skyldes økt alis tilskudd og mer basistilskudd på grunn av økning av kommunale fastleger. Fastlegeordningen har økt kapasiteten gjennom flere hjemler de siste årene og status per i dag er ingen ledige hjemler og kortere ventelister ved valg av fastlege.

På grunn av oppsigelser på Anders Sandvigs legesenter har det vært overforbruk på drift med fastlegevikarer. De to kommunale legesentrene Anders Sandvig og Legetorget ble slått sammen høsten 2024 og heter nå Legetorget. De har et merforbruk på grunn av fastlegevikarer, husleie og andre driftskostnader.

Trygghetspatruljen har hatt to vakante stillinger og har et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner.

Lillehammers andel av legevakt utgjør et merforbruk på 2,5 millioner kroner. Merforbruket på legevakta skyldes fravær, sommeravtale, IKT, husleie og ny honoraravtale for legene. Det har vært jobbet med å få legevaktbilen inn i ordinær drift, samt oppmøtetriagering for pasientene.

Aktiv aldring

Aktiv aldring har et merforbruk på vel 200 tusen kroner i 2024, hvor tjenesteområdet ble utvidet med lovpålagte tjenester/Dagsenteret.

Dagsenteret ble 1. januar 2024 overført til det nye tjenesteområde Aktiv Aldring, dermed ble tjenesteområdet en kombinasjon av lavterskel/ikkelovpålagt og lovpålagte tjenester.

Dagsenteret har et underskudd på 0,8 millioner kroner. Merforbruket skyldes flere ting. Brukerne på dagsenteret er generelt blitt dårligere og mestrer deltakelse over kortere tid (også krevende med daglig transport). Dette medfører mer tidsbruk til inn- og utskrivninger. Avdelingen har et høyt sykefravær og rekruttering av vikarer skjer via omplassering og medfører ofte at refusjonene ikke dekker faktiske vikarlønnskostnader. I tillegg er transportkostnadene høyere enn budsjettet.

Avviksforklaring investeringer

Tilrettelagte tjenester

Avviket skyldes i stor grad tjenestebiler som er avsluttet i 2024 og resulterte i et mindreforbruk. Tjenestebiler leases og bokføres drift, så derfor brukes ikke investeringsbudsjettet til dette formålet.

105 tusen kroner på nytt dag og aktivitetsbygg overføres til 2025 og skal brukes til blant annet opprettelse av sanserom.

Øyjordet har et lite overforbruk på investeringer og dette skyldes uforutsette tilpasninger i noen leiligheter og merarbeid i forhold til teknologiske tiltak.

Hjemmetjenesten

Det var behov for oppgradering av kontorlokaler i Industrigata 17, for å kunne ta i mot hjemmetjenesten med fem avdelinger og trygghetspatrulje. Byggkostnader, opprettelse av nettverkstruktur, låsesystem, medisin rom, lab, tøy lager og garderober for å legge til rette for en forsvarlig drift. Det har vært stor fokus på smarte løsninger, gjenbruk fra alle fraflyttede lokaler og innkjøp av brukte møbler. Det er opprettet renholdroms for eiendom drift i bygget på prosjektet. Hjemmetjenesten har også opprettet et beredskapslager for kommunen i bygget. Det har vært et forbruk på ca 5,3 millioner kroner for å komme i mål med dette store prosjektet.

På grunn av samlokaliseringen har enkelte andre prosjekter blitt utsatt, og budsjettmidler kan bli avkortet for å dekke opp for investeringene som er gjort knyttet til samlokaliseringen.

Lillehammer helsehus

Avvikrapportering for Lillehammer helsehus -endret matproduksjon:

Avvik knyttet til endret matproduksjon er merforbruk på nærmere 3 millioner kroner er knyttet til følgende forhold:

- Budsjettet som ble lagt for ny produksjonslinje inkluderte ikke alle re-oppvarmingsovnene og kjøleskap
- el-punkter for teknisk utstyr på kjøkkenet og på de ulike avdelinger internt og eksternt. (El-punkt for re-oppvarmingsovn og kjøleskap til bokollektiv, HDO og Dagsenteret)
- kompressorer til nedkjøling
- montering og tilkobling av kjølerom og fryserom
- ombygging av koldtkjøkken til nedkjølt pakkerom (kjøleanlegg)
- arbeidskostnader (ventilasjon, kjøleanlegg og elektriker)

For å unngå å måtte stenge kjøkkenet i en periode, ble en del arbeid utført på kveld og natt.

Legehelse tjenester

Investeringsmidlene til nytt kommunalt legesenter, ble gitt i 2022. I etterkant av pandemien har prisene økt kraftig , og spesielt på medisinsk teknisk utstyr, er prisene nesten doblet. Fremdriften på investeringen har vært lenger enn forventet pga lenger ombyggingstid. Det har vært behov for møbler, medisinsk teknisk utstyr, låsesystem, skjerming og laminering for å bli et fungerende legesenter. Totalt merforbruk på investeringer knyttet til det nye legesenteret er 1,6 millioner kroner.

En lettere ombygging av legevakten for å legge til rette for oppmøtetriagering og ny krav om telefonoperatørplasser er planlagt utført i løpet av 2025. Budsjettet i 2024 var på 2 millioner kroner.

Planoppfølging

Oppdrag for tjenesteområdene

Org. nav n	Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Tilrettelegger arbeid, opplæring og aktivitet	Utvikle arbeid, opplæring og aktivitetstilbud som er inkluderende, mangfoldig og motiverende for enkeltpersoners vekst og utvikling.		Dette er kontinuerlig utvikling på Dugandes. Vaskeri er startet i nye lokaler, systue og verksted er flyttet og utvikling av oppgaver-produkter utvikles og videreføres. Gruppetilbud er startet opp og Amat drifter gruppetilbud ene. Det er etablert 3
Tilrettelegger gruppetilbud som erstatter tjeneste	Etablere gruppetilbud som nettverksbygging, inkludering, sosialisering som erstatning for noen individuelle tjenester.		

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

	lgang	
	sette	
	altern	
Tilre	ative	
ttel	arbei	
agte	dstids	
tjen	ordni	
este	nger	
r	med	
	langv	
	akter	

Rekruttere og beholde fagkompetanse i tjenesten

Status	Beskrivelse

grupper med blant annet spill med enkel servering. Gruppene er etablert med målsetting om nettverksbygging
Øyjordet har fått godkjent alternativ arbeidstidsordning med døgnvakter og langvakter etter en prosess på nesten ett år.

l	Rekruttering
h	en har vært
t.	svært
p	vellykket og
l	ansatte
a	ønsker dette
n	videre samt
	en utvikling
	av
	mulighetene
	for
	døgnvakter.

To andre avdelinger i TT har langvakter, en avdeling på helg og

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Tilrettelegger og utvikling av leder	Gjennomgang og avklaring av rollen og tilrettelegge for god og systematisk opplæring på ulike tema. Styrke lederrollen gjennom felles ledersamlinger i sektoren for utvikling og kompetanseheving.

Statusbeskrivelse

annen avdeling hele uken.

TT deltar i prosjektet TØRN gjennom KS sammen med andre tjenesteområder i helse og velferd. Alle ledere deltar i ledersamlinger i sektoren med ulike temaer.

Det gjennomføres faste systematiske lederoppfølgninger mellom TO-Leder og Avdelingsledere.

Det igangsettes lederstøtte i egen ledergruppe ved behov.

Egen opplæring i tjenesteområdet.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Arbeid og aktivitet som en del av rus helse tjenesten		

Arbeid og aktivitet er viktige elementer i psykisk helse og rusarbeid og skal alltid være en bestandel av helsetjenesten i alle forløp.

Kunnskapsbaserte tjenester		

All pasientoppfølging har god kvalitet og bygger på anerkjente metoder, er differensiert, strukturerte og har tydelig mål

Status	Beskrivelse

Det jobbes aktivt med at aktivitet og arbeid skal være en del av helsetilbudet for hele målgruppen. Vi jobber også tett med ulike tilbud som Havang og Kirkens Bymisjon, for å se de ulike lavterskelarbeid mer i en sammenheng enn tidligere. Og vi har fra høsten 2024 ansatt egen jobbspesialist (IPS) sammen med NAV. Denne er et bindeledd mellom helsetjenesten og arbeidslivet. Det innføres fortløpende nye metoder i fagfeltet for å sikre metoder som gir bedre helse og

Org. navn	Oppd rag	Beskrivelse

S t a t u s	Statusbeskrivelse

tilfriskning til
 de vi gir
 tjenester til,
 og
 lokalsamfunn
 et
 forøvrig. Sen
 trale føringer
 har de siste
 årene vært
 mer presise
 enn tidligere
 på hva slags
 metoder som
 skal benyttes
 innenfor
 psykisk helse
 og rusfeltet.
 Dette skal
 sikre mer like
 og
 rettferdige
 tjenester til
 innbyggere
 uavhengig av
 bosted og
 inntekt. Tje
 nesteområde
 t benytter
 Instagram og
 Facebook til
 ikke bare
 markedsførin
 g av tjenester
 , men også
 til
 informasjon
 og tiltak som
 enkeltperson
 er som følger
 oss kan
 bruke som

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Sama
arbeid
med
spesi
alisth
elsetj
enest
en

De kommunale tilbudene er godt utbygd og rolle og ansvar mellom kommune og spesialisthelsetjeneste er avklart

Statusbeskrivelse

selvhjelp og da i et forebyggende perspektiv. RPH (Rask psykisk helsehjelp) er godt etablert med stor pågang. De siste årene har det innen dette feltet vært lagt føringer for at tilfriskning i stor grad skal skje der pasienten bor, i den enkelte kommune. Dette betyr færre innleggelser i institusjon og raskere utskrivelser fra institusjon. I tjenesten merkes dette med at deler av målgruppen har større symptomtrykk og et større behov for

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

tjenester enn tidligere.

Det er regelmessige møter med både det lokale DPS og nærliggende institusjoner som Reinsvoll. Da både på pasientnivå og på ledernivå. Vi etablere både samarbeid og rutiner der dette er mulig, men utfordringen er fortsatt gapet mellom hva spesialisthels etjenesten kan løse og vi som kommune skal løse. Dette er krevende ikke bare for ledere, men også på klinisk nivå hvor det skal gis tjenester til en målgruppe

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Statusbeskrivelse

man ikke har nok rammer og ressurser til.

De kommunene som vi er vertskommunansvarlig for deltar i samarbeidet med spesialisthelsetjensten.

Housing First teamet er i gang med 3 ansatte. Og er igang med det mindshift som må til også inne mot samarbeiden de tjenester.

Det er etablert nødvendige rutiner for å sikre oppfølging av pasienter og samarbeid på tvers av tjenester i kommunen. Det er fortsatt for lite ressurser til å kunne drive et fullverdig

Lillehammer kommune ønsker å ha en økt satsing inn mot målgruppen som trenger oppfølging med å bo og å ivareta boligen sin. Derfor velger vi nå å etablere og utvikle Housing First modellen.

Utvikling
Psykisk helse og rus

Housing First er en brukerstyrt metode for å tilby bolig og tjenester til personer som er bostedsløse eller har utfordringer knyttet til rus og/eller psykiske lidelser. Housing First legger stor vekt på at brukerens ønsker og valg er avgjørende for å nå målsettingen om å skape en trygg og varig bosituasjon. Erfaringer viser at å myndiggjøre deltakerne gjør dem til hovedpersoner i egne liv, noe som gir økt verdighet og en mer stabil livssituasjon.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Statusbeskrivelse

Housing First team, men drives i dag med de ressurser teamet har tilgjengelig. Om man på sikt skal se en effekt for ikke bare pasienten, men også for kommunens tjenester så må teamet styrkes med minimum 2 - 3 årsverk og det må jobbes med et felles tankesett om hva Housing First kan bidra med for den enkelte tjeneste og på tvers av tjenester.

Legehelsestjenester og hjemmetjenesten har i samarbeid med prosjekt Bo trygt hjemme med integrerte tjenester etablert Trygghetspatrulje med oppstart oktober 2023. Patruljen skal bidra til at eldre innbyggere kan bo trygt hjemme. Den skal hindre uhensiktsmessige innleggelser i sykehus, og sikre overgangene mellom ulike omsorgsnivå. Patruljen skal være en støtte til ansatte i de ulike helse og velferdstjenestene, bidra med veiledning, kompetanseoverføring og utføre sykepleietiltak i hjemmet. Trygghetspatruljen skal også ha et tett samarbeid med legevakta og legevaktbilen. Det føres statistikk over type oppdrag og antall oppdrag, slik at vi kan følge med på måloppnåelse.	Etablert og igangsettning av Trygghetspatrulje

Ferdig

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

Saml
okalis
ering
av
Hje
mm
etje
nest
en
Saml
okalis
ering
av
Hje
mm
etje
nest
en

Det har over tid vært behov for en for en samlokalisert hjemmetjeneste på egnet sted. Hjemmesykepleien, inkludert praktisk bistand, er i dag lokalisert på tre bo- og servicesenter. En samlokalisert tjeneste vil gi mer effektiv drift og ledelse av tjenesten, og det vil legge til rette for faglig organisering og struktur som kan gi enda bedre oppfølging av brukere i tjenesten.

Samarbeidet på tvers og kompetansedeling vil bli enklere, fagmiljøene blir større, og det vil bli lettere å få til like arbeidsforhold og rutiner for alle. Samlokalisering gir gode, felles rom for møter og undervisning.

I tillegg vil samlokalisering av tjenesten frigjøre arealer som kan ombygges til heldøgns omsorgsplasser.

Samlokalisering av hjemmetjenesten er i rute. Lokaler skal ferdigstilles for innflytting i uke 38. Det gjenstår noe i lokalene som er satt opp i prioritert rekkefølge for mål oppnåelse i uke 38.

F
e Viser til

1. Prioritert rekkefølge i prosessen

2. Planlegging av flytteprosess en i avdelinger har pågått i uke 34- 37.

3 Flytting av møbler startet opp i uke 36, flytte av merkantil personell, avdelings leder

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

kontorer i uke 37, vi flytter det vi kan uten at det går ut over drift i uke 38. Sikker flytting av medisin rom planlegges tirsdag 24/9. Flytting personell onsdag 25/9. Det er utført ROS- som er et viktig arbeidsverktøy i prosessen.

Hjemmejene sten ble samlokalisert i Industrigata 17, 25/9 - 2024.

Etablere	Beskrivelse	F
Lillehammers helsehus	Det skal etableres ny produksjonslinje for produksjon av middag, der man tar i bruk kok - kjøll metode. Man går da fra to produksjonslinjer til en produksjonslinje. Dette vil øke kapasiteten, og det vil gi en større fleksibilitet til hjemmeboende som mottar matombringenn ved dagens produksjon.	Ferdig

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status
Lillehammer Helsehus	Etablering av modulbygg	Etablere modulbygg i tilknytning til Lillehammer Helsehus for å øke antall korttidsplasser	Modulbygg som skulle ferdigstilles og være klart for innflytting høsten 2024 er forsinket - slik det ligger an nå vil det være klart til innflytting før påske 2025
Lillehammer rehabiliteringssenter	Brukertorg	Lillehammer rehabiliteringssenter skal være et lavterskel brukertorg der innbyggerne kan komme med spørsmål om våre tjenester, og andre tjenester i sektoren, samt stille spørsmål om aktivitet, deltagelse og funksjon. Målet er at folk skal få hjelp, råd og veiledning før problemene vokser seg store.	Tjenesteområdet har ikke lyktes med å komme i gang med brukertorg og oppdraget vil ikke videreføres som et rapporteringsoppdrag til 2025.
Lillehammer Skogli helse- og rehabiliteringssenter	Gjennomføre pilotprosjekt	Sektoren skal gjennomføre pilotprosjekt fra oktober 2023 frem til sommeren 2024, med økt bruk av rehabiliteringsplasser på Skogli helse- og rehabiliteringssenter. Plassene skal være for eldre med nedsatt funksjon og/eller med risiko for å få redusert funksjon, men med et rehabiliteringspotensiale. Det vil være et ekstra verktøy i verktøykassen til rehabiliteringstjenestene, til innbyggere med behov for tverrfaglig rehabilitering. Det kan gi bedre kvalitet og effekt på rehabiliteringen, det kan lette pasientflyten for de som tildeler tjenester og det kan bidra til å lette belastningen på ansatte i hjemmetjenestene, ved at folk klarer seg bedre selv. Prosjektet skal si noe om dette.	Prosjektrapport/sluttrapport fullføres i januar 2025.

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

ngspl
asser

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

Lillehammer rehabiliteringssenter skal bidra til at gågata og butikkene i sentrum er tilgjengelig for alle. Vi skal også arbeide for universelt utformede badeplasser på Kroken og på Strandpromenaden.

UNIVERSELL UTFORMING

Lage en gågate i sentrum som er tilgjengelig for alle og badeplasser for alle på Kroken og Strandpromenaden

Universell utforming er utforming eller tilrettelegging av fysiske forhold, slik at alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnivå. Universell utforming handler om å gi flere mennesker mulighet for opplevelser i hverdagen, deltakelse i samfunnet, om folkehelse og om sosial bærekraft.

«Gode hverdagsliv» er et satsningsområde i Lillehammer og de demografiske samfunnsutfordringene gjør at det i fremtiden vil være flere eldre og flere med funksjonsnedsettelse i kommunen. For bevegelseshemmede og synshemmede vet vi at tilgjengelighet og fremkommelighet i byen er en utfordring. Fortauskanter, brøytekanter, uteservering, klesstativ og skilt kan gjøre at det er vanskelig å ferdes trygt og konsekvensene kan være at folk ikke kommer seg ut, mister muligheten til å klare seg selv og mister sitt sosiale liv og sin bevegelsesfrihet.

I Lillehammer vil vi at alle skal ha de samme mulighetene til å komme seg frem. I 2019 ble det opprettet et internt forum for universell utforming i Lillehammer kommune. Gruppen har siden høsten 2022 arbeidet med tilgjengelighet og fremkommelighet i gågata og badeplasser for alle.

KROKEN: Ba
deplass på
Kroken, satt
ut badeplåte,
som det er
mulig å bade
på pr
dd. Kjøpt inn
baderampe,
men pga
usikkerhet på
hvordan den
skal ligge,
bestemt at
de venter til
våren 2025
med å
plassere.

KORGEN:
Kjøpt inn en
baderampe
til Korgen,
som kom for
sent, og
bestemt at
skal vente til
våren.

Org. Oppd
nav rag
n Beskrivelse

S
t
a
t
u
s
Statusbeskrivelse

Gågate i Lillehammer

Det planlegges også universelt tilrettelagte badeplasser i kommunen.

Kroken i Lillehammer- sånn det er nå

Krohnegården i Bergen- ett eksempel på hvordan det kan bli på Kroken

STRANDPRO
MENADEN:
venter på
godkjenning
fra
Statsforvalter
.

FAGDAG:
Arrangert
fagdag i
universell
utforming
med godt
oppmøte,
rapport og
budsjett
kommer.

Øke avtalehemler i fysioterapi for de som jobber fullt i deltidshjemler, økningen er fordelt over tre år 2024-2026:

Øke
avtal
ehje
mle i
Lille
ham
mer
rehi
abili
teri
ngss
ent
er
deltid
shje
mler

10 av 19 avtalefysioterapeuter i Lillehammer kommune jobber ut over driftstilskuddene sine for kommunens innbyggere. Det har vært et mål i flere år å øke avtalehjemlene tilsvarende tilsvarende arbeidsomfang. Økningen i hjemmels størrelsene er tenkt over 3 år, 2024-2026. Avtalefysioterapeutene er en viktig del av kommunens helsetjenester og de holder til på Aktivklinikken, Sentrum fysioterapi og trening, Lillehammer psykomotoriske institutt og på Skogli. Diffuse muskel- og skjelettlidelser er sammen med lettere psykiske lidelser den største årsaken til sykefravær i Norge. Avtalefysioterapeutene jobber hver dag for å redusere symptomtrykket, redusere forverring av allerede oppstått skade/ lidelse og de bidrar til å holde folk i arbeid og bidrar så folk kommer raskere tilbake i arbeid etter sykemelding og så folk kan bo hjemme lenger.

I
h
t.
p
l
a
n
Fordeling av
hemler er
avtalt fra og
med 1 april
2025.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Statusbeskrivelse

På bildet er noen av Lillehammer kommunes avtalefysioterapeuter.
Denne gjengen holder til på Aktivklinikken.

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t
u
s
Statusbeskrivelse

Boligsosialt
team på
Tildeling
utvides/oppr
ette
boligkontor.

Det er
opprettet et
mer
strukturert
samarbeide
mellom
Tildelingsenh
eten;
Fagavdelinge
n og Eiendom
på dette
arbeidet.
Oversikt,
organisering
og
boligsosiale
oppgaver
som skal
løses.
Tildelingsenh
eten har
utnevnt en
fag
koordinator,
ikke minst
for å få
fremgang i
dette
arbeidet.
Rapporteres
til
Kommunalsje

Etabl
ere
en
Tild
elin
gse
nhe
ten
ste
for
eldre.
boligr
ådgiv
nings
tjene
ste
for
eldre.
Det er i vedtatt Helhetlig Boligpolitisk plan og i en Balanse 24
rapport beskrevet behov for å etablere en boligrådgivningstjeneste
for eldre. På grunn av den demografiske utviklingen vil det bli en
betydelig lavere andel av den eldre befolkningen som kan få tildelt
omsorgsbolig i Bo- og servicesentra i årene framover. Erfaringene er
at det er flere som ved hjelp av rådgivning og evt bistand i en
kjøpsprosess kunne ha kjøpt seg tilrettelagt leilighet eller leid annen
tilrettelagt leilighet.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse
f Helse- og velferd.

Også et arbeid for kommunens Boligsosiale Forum der disse instanser er involvert; Lillehammer læringssenter , Eiendom, Tilrettelagte tjenester, Psykisk helse og rus, Tildelingsenheten og Fagavdelingene.

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

Arbei
dstids
ordni
nger
som
sikrer
riktig
bruk
Fag av
avd komp
elin etans
gen e og
Hels konti
e og nuerli
velf g
erd arbei
d med
å øke
andel
en
hele
stillin
ger.

Utvikle og teste alternative arbeidstidsordninger ved hjelp av godt partssamarbeid og medvirkning fra medarbeiderne i sektoren.
Herunder utvikle fremtidsrettede bemanningsløsninger som sikrer nok og riktig kompetanse til innbyggerne og økonomisk kontroll.
Oppgave-og døgnrytme kartlegging skal benyttes for å sikre rett kompetanse til rett tid til riktig pasient/bruker gjennom døgnet.
Det legges opp til kontinuerlig arbeid med å øke andelen hele stillinger, for å sikre kontinuitet og kvalitet.
“Hus-hytte” modell skal prøves ut for å gi bedre utnyttelse av kompetansen på tvers av tjenesteområdene og sikre økt grad av samhandling (st.melding 2023:4).

Det har vært gjennomført oppgave- og kompetanse kartlegging i store deler av sektoren. Dette har gitt analyser som grunnlag for endrede arbeidstidsordninger og bemanningsløsninger som er tilpasset brukere og pasienter gjennom døgnet. Det er flere avdelinger som har årsplan og variasjon i vaktlengder. Det har gitt flere heltidsstillinger. Det er gjennomført

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

en spørreundersøkelse for å kartlegge ansatte som ønsker større stilling/heltid . Resultat av denne vil følges opp i sektoren.

Det er døgn- og langevakter tilpasset brukergruppen som er på Øyjordet. 7 avdelinger deltar i KS programmet TØRN/Rusta for framtida.

Arrangere workshops for Fagleder avdeling fagsystemene og hvert kvartal i TQM, Gat, Geric a og Puls.

Sørge for god opplæring og sikre kvalitet på bruk av fagsystemer i helse og velferd.

Faste kursdager i Geric gjennom året. GAT kontoret har tilrettelagd for kompetanseheving i relevante tema med workshoper. Ansatt

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Fagavdelingen i Helse og velferd	Digitalisering og velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet	Det er etablert en digital plattform og et godt grunnlaget for at sektoren kan ta i bruk ulike varianter av mestrings- og trykthetsteknologi som er tilpasset den enkelte innbyggeres behov. Velferds- og mestringssteknologi vil ha større potensial for å gi mestrings og selvstendighet til tross for funksjonstap, hvis det tilbys tidlig. Nye løsninger i framtiden vil bidra til at innbyggerne i størst mulig grad kan ta styringen over eget liv og for hjemmeboende betyr det en mulighet til å bo trygt hjemme så lenge som mulig.

Status	Beskrivelse

kvalitetsansvarlig for TQM på sektornivå, det er laget rutine for oppfølging i sektoren i faste møter. Nytt modulbygg - avdeling G - på Lillhammer helsehus - her blir det installert digitalt løsninger som sikrer pasienter og ansatte gjennom døgnet. Ansattvarslin g er utviklet og i drift på Øyjordet. Lillehammer deltar i et regionalt prosjekt for Digital hjemmeoppfølging, oppstart våren 2024 og videreutvikle t gjennom året.

Org. Oppd
nav rag
n

Fremt
idig
dime
nsjon
ering
Fag
avd
elin
gen
stene
Hels
e og
velf
erd
dsgru
ppen
i
sekte
ren

Beskrivelse

Konkretisere og tydeliggjøre hva som ligger i omfattende pleie- og omsorgsbehov gjennom hele døgnet (HDO-bolig), og omfattende pleie- og omsorgsbehov OG i tillegg et omfattende behandlingsbehov gjennom hele døgnet.
 Dette for å skille på sykehjemsplass og HDO-bolig. I tillegg vurdere endring av plass i bokollektiv fra institusjonsplass til HDO-bolig. Endringen gjøres først fra 2025, og det må utredes nærmere det juridiske og faglige grunnlaget for en slik endring.
 Utrede det juridiske og faglige grunnlaget for en slik endring.

Gjenn
omfø
re
døgnr
ytme
kartle
gging
og
oppg
aved
eling

Fag
avd
elin
gen
Hels
e og
velf
erd

Bruke fagkompetansen hensiktsmessig og for sikre bærekraftige tjenester fremover.

Imple
ment
ere
«Hels
enors
k på
arbei
dspla
ssen"

Fag
avd
elin
gen
Hels
e og
velf
erd

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

Handlingspla
n for
oppfølging av
politiske
vedtak i
Dimensjoneri
ngssaken er
lagt inn i
Framsikt og
følges opp i
sektoren.
 Gjennomført
på samtlige
avdelinger på
Lillehammer
helsehus og
Hjemmesyke
pleien, HDO
deltar i
TØRN/Rusta
for framtida -
de har startet
kartlegging i
august 2024.
To avdeling i
tilrettelagte
tjenester er i
gang med
oppgavekartl
egging.
Våren 2024
er det
gjennomført
kurs i
helsenorsk
på
arbeidsplasse
n for
fremmedsprå
klige ansatte
ved
Lillehammer

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status
Fagavdelingen i Helse og velferd	Innføre elektronisk ruteoptimaliseringsverktøy.	Anskaffe og implementere ruteoptimaliseringsverktøy for å sikre gode og effektive kjøreruter. Involvere medarbeidere i nye arbeidsprosesser i hjemmesykepleien og praktisk bistand.	helsehus og hjemmetjenesten. Høsten 2024 starter det opp nytt kurs med 21 personer. Avventes til avklaring vedr innkjøp av nytt elektronisk personaljournal system.
Fagavdelingen i Helse og velferd	Lede og gjennomføre prosjektet Bo trygt hjemme	I Bo trygt hjemme – med integrerte tjenester er målet at innbyggerne skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. For å nå dette målet og samtidig gi mulighet for mestring hele livet, er trygghet for hjemmeboende sentralt. Trygghet skapes gjennom tilgjengelighet til og god kvalitet på tjenestene. I tillegg er det viktig at kommunene sammen med eksterne samarbeidspartnere slik som sykehus, legger til rette for gode pasientforløp og sammenhengende tjenester på tvers av forvaltningsnivåer og tjenesteområder. Dette fordrer større grad av samhandling både internt i kommunene og på tvers av kommuner og sykehus. Gjennom flere ambulante og integrerte helseressurser, felles kompetanse og digitale løsninger, skal innbyggere møte en samordnet tjeneste når det oppstår sykdom eller forverring i sykdom. Grunnideen bak prosjektet Bo trygt hjemme – med integrerte tjenester er å etablere forpliktende samarbeid mellom legevakt, hjemmetjeneste, sykehjem, fastleger og etter hvert sykehus, for bedre og felles ressursutnyttelse. Dette er samarbeid som både er tjenesteovergripende og kan inkludere flere forvaltningsnivåer, noe som kan føre til utfordringer knytta til organisatoriske og strukturelle barrierer. Prosjektet skal identifisere og minimalisere slike barrierer, og gjennom felles og bedre ressursutnyttelse bidra til å supplere eksisterende tjenester der det er udekkede behov. Prosjektet skal utvikle nye arenaer og samarbeid som bidrar felles kompetanse og felles kultur for økt kvalitet og trygghet for kommunens innbyggere.	Prosjektet gjennomføres iht plan. Trygghetspatulje og legevakts bil er i drift.
Fagavdelingen i Helse og velferd	Lede og gjennomføre prosjektet Samlokalisering	Det har over tid vært behov for en for en samlokalisert hjemmetjeneste på egnet sted. Hjemmesykepleien, inkludert praktisk bistand, er i dag lokalisert på tre bo- og servicesenter. En	Samlokalisering og innflytting i

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Helse og velferd	av hjemmesykepleier og praktisk bistand i samarbeid med tjenesteområdet.	samløkalisert tjeneste vil gi mer effektiv drift og ledelse av tjenesten, og det vil legge til rette for faglig organisering og struktur som kan gi enda bedre oppfølging av brukere i tjenesten. Samarbeidet på tvers og kompetansedeling vil bli enklere, fagmiljøene blir større, og det vil bli lettere å få til like arbeidsforhold og rutiner for alle. Samlokalisering gir gode, felles rom for møter og undervisning. I tillegg vil samlokalisering av tjenesten frigjøre arealer som kan ombygges til heldøgns omsorgsplasser.	nytt, felles bygg er igangsatt, dato 25.september 2024 - samløkalisert .
Fagavdelingen i Helse og velferd	Sikre god innbyggertjenesteområdets tilbud er godt kjent i befolkningen og bygger på kontinuerlige tilbakemeldinger fra de som mottar tjenester, pårørende og innbyggere	Hjemmetjenesten vil i fremtiden ha oppdatert intranett informasjon om det tjenestetilbudet som ligger under dette Tjenesteområdet. Samt ha jevnlig brukerundersøkelser.	Innbyggerinvolvering skal utvikles ytterligere som en del av den fremtidige tjenesteprofilendringen.
Fagavdelingen i Helse og velferd	Skape møteplasser for innbyggere involvert i utviklingen av tjenestene	Skape ulike møteplasser og metoder for innbyggerinvolvering i utviklingen av tjenesteområder og tilbud i tjenesten.	Oppdraget avsluttes og ivaretas i Handlingsplan for Forebygging og tidlig innsats. Lavterskeltilbud ved Meierigården, dagsenter og bokollektiven e. Innbyggerinvolvering iht Aldersvennlig samfunn er

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

Utvikl
e en
Fag handl
avd ingspl
elin an for
gen sama
Hels reid
e og med
velf frivilli
erd ghete
n.

Gjennomføre dialogmøte med frivilligheten og Utvalg for Helse og velferd og identifisere konkrete samarbeidsområder i forbindelse med dialogmøtet. Utarbeide en handlingsplan for sektorens samarbeide med

Utvikl
e
mestr
ingsm
odell
en for
å
frem
Fag me
avd innby
elin ggere
gen ns
Hels mulig
e og het til
velf å
erd mestr
e
eget
liv og
derm
ed få
økt
livskv
alitet

Visjonen «Mestring hele livet» legger grunnlaget for framtidens helse- og omsorgstjenester. Det handler om å mestre eget liv med de muligheter og begrensninger som finnes, og bidra til god livskvalitet for den enkelte. Alle skal ha muligheten til å leve et aktivt og mest mulig selvstendig liv uavhengig av sykdom og funksjonstap. Sektor helse og velferd innfører derfor en mestringsmodell der målet er å legge til rette for innbyggernes mulighet til å mestre eget liv og dermed få økt livskvalitet. Dette vil innebære en retningsendring i tjenestene som flytter oppmerksomheten til «Hva er viktig for deg så du kan mestre livet ditt så godt som mulig»?

I tillegg må velferds- og mestringsteknologi tas i bruk for å oppnå mestring og selvstendighet til tross for funksjonstap.

Hjemmetjenesten i Lillehammer vil utdanne flere ansatte som hverdagstrener slik at man får bruke mestringsmodellen i praksis

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

startet opp.

Oppdraget avsluttes og ivaretas gjennom Handlingsplan for tidlig innsats og forebygging: Det gjennomføres møter med frivilligheten, samt formelt samarbeid med Frivillighetsse ntralen.

Visjonen «Mestring hele livet» legger grunnlaget for framtidens helse- og omsorgstjenester. Det handler om å mestre eget liv med de muligheter og begrensninger som finnes, og bidra til god livskvalitet for den enkelte.

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

I arbeidet med Handlingsplan for Tidlig innsats og forebygging er hovedelementene fra "Mestring hele livet" ivaretatt, videreutviklet og konkretisert gjennom innsatstrappa og tjenesteprofilendringen.

Dette oppdraget avsluttes derfor og målene videreføres inn i Handlingsplan for tidlig innsats.

Det er gode prosedyrer for

Utvikl
e og
etabl
ere
Fag veiled
avd nings
elin mode
gen ller
Hels og
e og tydeli
velf ggjør
erd e
veiled
erroll
en for

Tydeliggjøre veilederrollen og øke kompetansen til veiledere for alle helserettede utdanninger. •Utvikle og etablere veilednings modeller for å opprette og sikre gode praksisplasser. Benytte To-spenn modellen for å trygge studenter og lærlinger under veis i forløpet og praksisperioder.

F veiledning o
e g oppfølging
r av studenter
d i praksis,
i lærlinger og
g traineer,
samt elever
ved

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status
		alle helse rettende utdanninger.	videregående skoler. Det er avsatt eksplisitte ressurser i sektoren.
Fag avdeling Helse og velferd	Utvikling og vedlikehold av datagrunnlag for analyse av tjenestetilbud som grunnlag for planlegging og styring.	Anvende PULS som et styrings- og utviklingssystem for kontinuerlig forbedring av tjenesten.	Utvikler analyser kontinuerlig basert på drift og utvikling i sektoren (PULS) (GAT) (AGRESSO) (GERICA).
Fag avdeling Helse og velferd	Utvikle sykepleietjeneste	Videreutvikle etablert sykepleietjeneste til å gjelde dag/aften hver dag med mål om at det fra 2025 skal inkludere hele døgnet. Sykepleietjenesten skal inneholde sykepleie- og vernepleie kompetanse som skal sikre spesialisert kompetanse på tvers av avdelinger i tjenesten.	Sykepleietjenesten er etablert og iverksatt ved Lillehammer helsehus og i hjemmesykepleien.
Fag avdeling Helse og velferd	Utvikle, beholde og rekruttere	Utvikle, beholde og rekruttere nok kompetanse til tjenesten i årene fremover er et viktig satsingsområdet. Helse og velferd må fremstå som en attraktiv arbeidsgiver. Det krever kontinuerlig arbeid med et inkluderende arbeidsmiljø hvor medarbeidere gis rom for medvirkning og involvering, og det krever helhetlig og støttende ledelse. Det må legges tilrette for kvalifisering, etterutdanning, felles kompetansetiltak og faste fagdager i arbeidsplanen. Det blir viktig å gjennomføre kompetansetiltak hos ufaglærte, ta i	Det jobbes kontinuerlig med rekruttere og beholde personell. Det er satt av midler til utdanning

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

mot flere studenter i praksis og styrke veiledning og utvikling av studentpraksiser.

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

(helsefag), et terutdanning , veiledning og lederutdanning.

Lærlingeordning og traineeprogrammer er spesifikk rekrutteringsordninger.

Være pådriver i innovasjon og utviklingsarbeid. Velferdsteknologi skal være en naturlig del av vurderingen av løsning når et behov oppstår.

Fag avdelingen Helse og velferd
Være pådriver i innovasjon og utviklingsarbeid. Velferdsteknologi skal være en naturlig del av vurderingen av løsning når et behov oppstår.

Det er flere utviklingsprosjekter i sektoren, det er vektlagt spesielt medarbeiderdrevet innovasjon.

Fag avdelingen Helse og velferd
Øke andelen heltidsstillinger
Ved ledighet i stillinger vurderes muligheten for økning av stillinger og ivaretagelse av krav på høyere stilling for ansatte.

I arbeidet med alternative arbeidstidsordninger er andelen heltidsstilling økt.

Rekruttering og stabilisering i fastlegeordningen. Tiltakene skal sikre at kommunen overholder pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1c og forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen § 2. Tiltakene skulle bidra til å rekruttere nye fastleger inn, og til å beholde de vi har. Kommunen ansatte i 2022 10 nye fastleger, vi har per oktober 2023 full dekning av hjemler. Men fremdeles er det ca

Alle fastlegehjemler er for tiden besatt. Det har vært stor utskifting i

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse	Status
		1300 personer på ventelister i kommunen. Kommunen må derfor planlegge for å opprette flere hjemler i tida som kommer.	2024 samt flere foreldrepermisjoner. Dette er et pågående arbeid.
Lillehammer kommune og legehelsestjenester i prosjekt Bo trygt hjemme med integrerte tjenester etablerte i mai 2023 legevaktbil ved legevakta. Legevaktbilen har vært driftet på hverdager mellom kl 17-22 i i pilotfase. Dette er for å teste ut tilbudet med en egen vaktlinje på legevakta. Legevaktbilen skal bidra til at innbyggere får nødvendig lege\sykebesøk i hjemmet. Det følger av akuttmedisinforskriften § 6 bokstav b at legevakta skal tilby sykebesøk. Sykebesøk er primært et tilbud om diagnostikk, behandling og vurdering av pasienter som på bakgrunn av sin helsetilstand eller funksjonsevne ikke bør eller bare med stort besvær og belastning kan møte frem i legevaktlokalet, eller når legen vurderer at sykebesøk er nødvendig eller best for å sikre pasienten forsvarlig helsehjelp. For å få en bærekraftig tjeneste på sikt både med tanke på bemanning og kostnad planlegges det for at legevaktbilen skal legges inn i ordinær vaktlinje ved legevakt. Dette vil trolig kreve at legevakta går over fra næringsdrift til fast honorar for leger for å få best mulig utnyttelse og bruk av legevaktbilen. Det igangsettes et arbeid med å utrede og innføre fastlønn og endre drift av legevaktbilen.	Det jobbes med å få legevaktbilen integrert i vanlig drift som en del av to vaktlinjer innen mai 2025.		
I saken om rekruttering og stabilisering i fastlegeordningen er et av vedtakene var utvidelse av Anders Sandvik legesenter. Det kommunale legesenteret utvides ved at kommunale hjemler, der vi ikke lykkes med å få inn leger til næringsdrift, samles. I oktober 2022 overtok kommunen drift av et til legekonsult, Legetorget. I løpet av høsten 2022 og våren 2023 har det vært jobbet med å få på plass leiekontrakt med mulighet for et nytt og større legesenter der de to kommunale legesentrene blir samlet. Det er planlagt samlokalisering første halvdel 2024. Et større senter skal fortsatt ha fokus på utdanning av nye allmennlegespesialister, turnusleger(LIS 1) og annet helsepersonell. Turnuslegene ble flyttet ut av det kommunale legekonsultet høsten 2022 grunnet plassmangel og ønske om å rekruttere flere leger til næringsdrift. Det planlegges for at disse flyttes tilbake når senteret blir utvidet.	Nye Legetorget i Bryggerigata 8 er ferdigstilt. Første operative dag for sammenslåingen er 13.9. Offisiell åpning blir 1.okt.		
Aktiv Aldring skal samordne tilbud og kompetanse slik at tjenesteområdet bygger opp et mer robust og fleksibelt fagmiljø	Utvikling		For å bygge en ny

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

aldri ng gsgev inster ved etabl ering en av Aktiv Aldrin g	med mål om å redusere fraværet, og å etablere et bedre samarbeid internt og eksternt. Aktiv Aldring etablerer felles arenaer for erfaringsutveksling for å bygge fellesskap og innsikt.

Status	Beskrivelse

organisasjons kultur som integrerer flere ulike jobbkulturer, er det nødvendig med betydelig tid og ressurser. Erfaring viser at dette er mer krevende enn å etablere en ny organisasjon uten eksisterende bindinger.

I vår organisasjon har vi implementert flere tiltak for å fremme samhold og faglig utvikling. Dette inkluderer sesongavslutninger, fagdager, lønningspils, og ukentlige morgenmøter i Teams "med ansikt". Vi har også en

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

halvårlig plan
for faglig
påfyll, hvor
alle
presentasjon
er tas opp og
ligger
tilgjengelig
for alle
ansatte, samt
en daglig
“quote”.

For å sikre at
alle ansatte
føler seg
trygge i en
organisasjon
med minst
tre ulike
kulturer, har
vi valgt å
investere å ta
imot en
praktisk
sosiometrika
pital ledet av
norsk
psykodramaf
orening verdt
ca en halv
million
kroner. Dette
prosjektet,
med
arbeidstittele
n
“Kommunika
sjon som
trygger og
bygger”.
Sosiometrisa

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

malingene er fordelt over et år og inkluderer workshops for dagsenter, aktiviseringsteam, miljøbehandlingsteam, utviklings- og breddeteam med tjenesteområdeleder, ledergruppe med tillitsvalgte, og verneombud.

Opprinnelig var oppstart planlagt til august 2024, men på grunn av høyt sykefravær ved Dagsenteret fra høst/vinter 2023, ble det gjennomført en ekstra økt for alle dagsenteransatte før sommerferien.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

Selv om dette har vist seg være en god metode for å fremme samhold og løse opp i organisasjonen, er det grunn til å gjenta og understreke at ved å bygge en ny organisasjonskultur som integrerer flere ulike jobbkulturer, er det nødvendig med betydelig tid og ressurser. Erfaring viser at dette er mer krevende enn å etablere en ny organisasjon uten eksisterende bindinger. Seks utvidede partimøter fordelt utover året har også vært

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

nyttig i slike prosesser.

Viktighet av handlingsrom for kreativitet. Selv om noe er planlagt på forhånd, handler mye om å gripe mulighetene når de oppstår, være oppmerksom og tørre å satse.

Aktiv Aldring utarbeider en aktivitets- og fremdriftsplan

Aktiv Aldring utarbeider en aktivitets- og fremdriftsplan	Aktiv Aldring skal fylle dagens bo- og servicesenter med tilbud slik at det blir et grendehus for respektive bydeler med kulturelle aktiviteter, måltidsfellesskap, andre fellesskap som pårørende nettverk og andre nære nettverk, trening med mye mer. Aktiv Omsorg utarbeider en aktivitets- og fremdriftsplan som viser hvordan Aktiv Aldring skal bygge opp funksjonelle grendehus med innhold for alle innbyggere, ikke bare Aktiv Aldring sin primære målgruppe.

a) kulturhefte

F	b) ukeoversikt
e	Bo- og
r	servicesentre
d	ne.
i	
g	

Koordinering innebærer ikke bare gjennomføring av aktiviteter, men også

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

samarbeid med frivillige, lag, privatpersoner og venneforeninger.

For å nå ut til byens innbyggere har vi utviklet en felles universell ukeplanmal med lokale fargekoder.

Utviklingsteamet har i løpet av sommeren 2024 gitt alle ansatte i T0et opplæring i å oppdatere disse planene. Ukeplanmalen, som ble lansert i slutten av august, kan også brukes til å presentere middagsmenyene på fire av sentrene. Malen er tilpasset både skjerm,

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

Facebook og utskrift. Målet mot årsslutt er å øke rekkevidden for denne malen, og vi er godt rustet til å begynne samarbeid med for eksempel postombæring for utdeling. Frivillighetskoordinator har hatt ansvar for å utvikle et halvårlig kulturprogramhefte som samler alle arrangementer på tvers av kommunen. Dette heftet gir en god presentasjon av hver enkelt lokasjon, slik at innbyggerne kan bli mer bevisste på sine lokale grendehus, eller hus med deres

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t
u
s
Statusbeskrivelse

favorittaktivi
teter, måltid
og nettverk.

Bygge opp
nye, og
videreutvikle
eksisterende
lavterskeltjen
este

Breddeteame
t, bestående
av
pårørende-
/deltakerkoo
rdinator og
kompetanse

oordinator,
og
frivillighetsko
ordinator

F
e
r
d
i
g
styrkes for å
gjennomføre
mer

g kartlegging
via
ambulerende
tilbud
hjemmefra i
tidlig fase, i
tråd med
praksisen før
koronapande
mien.

Etter den
store
satsningen
"Gutta på
biltur" i 2023,
har
prosjektene

Bygge
opp
nye,
og
vider
Akti
v
aldri
ng
e
lavter
skeltj
enest
er
Bygge opp nye, og videreutvikle eksisterende
lavterskeltjenester/aktiviteter slik at Aktiv Aldring bidrar
substansielt til kommunens overordnede målsetting om at flest
mulig innbyggere skal bo lengst mulig hjemme. En økning/endring i
tjeneste-/aktivitetsporteføljen skal dokumenteres fra 1. tertial 2024.
Meierigården tilbyr i dag både felles lavterskeltilbud og individuelt
tilpassede tilbud (basert på personsentret omsorg).
Miljøbehandlingsteamet skal videreføre eksisterende nivå på
fellestilbudene, og skal i løpet av kommende driftsår utvide sitt
individuelt tilpassede tilbud for å utsette behovet for mer
omfattende tjenester til innbyggere.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse
	blitt videreutviklet gjennom vinteren og våren 2024. Dette inkluderer “Skogsprosjektet: Skogen – mer enn bare trær” og utvidelsen av bilturene til å omfatte en ny venneforening. Dette har ført til avtaler med ulike bilfirmaer som låner ut sine nye biler til nye bileventyr i regi av frivillige. Prosjektene vil være i kontinuerlig utvikling og i stor grad styres av deltakernes interesser. Gjennom venneforeningen søker vi også å prøve ut nye tiltak før vi går ut på anbud,

Org. navn	Oppdrags	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

med mål om
å få en avtale
om en fast
bil.

Arbeidsgrupp
en (Stampa)
har etablert
samarbeid
med
Maihaugen
(De
Sandvigske
Samlinger),
hvor arbeidet
inkluderer
oppgaver
som alle kan
delta
i. Samtidig
gis det
opplæring til
frivilligbasen
på
Maihaugen
for å fremme
et
demensvennl
ig samfunn.

Arbeidsgrupp
en prioriterer
også å
forberede og
legge til rette
for gode
overganger
når en
deltaker
flytter til
langtidsplass
på
institusjon. I

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

løpet av det siste arbeidsåret har arbeidsgruppen prioritert aktiviteter på LHH mandager fra 11.00-13.00 og torsdager fra 12.00-14.00. Tiden har blitt brukt i sansehagen ("deltakerens hage") til aktiviteter som lusing, klipping av busker, raking av løv, turgåing i nærområdet, kjøreturer på fjellet og kafébesøk. "Gutta" har også hjulpet ansatte i administrasjonsbygget med å fjerne papp og papir som skal kastes når det ikke er utarbeid. Fortsettelsen av sansehager

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t Statusbeskrivelse
u
s

(for tiden LHH) vil hele tiden tilpasses for å sikre at aktivitetene som tilbys er relevante og personsentre rte.
Utvikle tjenesteområ det Aktiv aldring.

Personsentre rt omsorgsfilos ofi:

Aktiv Aldring tilstreber en helhetlig og individtilpass et omsorg både internt, og i samhandling med andre tjenesteområ der og sivilsamfunn et. En «personorien tert omsorgsfilos ofi» innebærer at hvert enkelt individ møtes ut fra sine interesser,

Utvikl e
Akti v aldring
tjene steo mrådet
Aktiv Aldrin g

Bygge opp tjenesteområdet Aktiv Aldring slik at faglige, kvalitetsmessige og økonomiske samordningsgevinster kan realiseres er et langsiktig arbeid. Arbeidet omfatter forankring av felles mål og grunnleggende verdier, bygging av felles kultur, implementering av felles faglig plattform, etablering av nye interne og eksterne samhandlingsarena og oppbygging av nye tilbud/utvikling av eksisterende tilbud. Etableringsprosessen omfatter også en intern prosess med sikte på en oppgavefordeling som stimulerer til mer fleksibilitet, robusthet og høyere effektivitet.

Det nye tjenesteområdet tilstreber en helhetlig og individtilpass et omsorg både internt, og i samhandling med andre tjenesteområder og innbyggere. En «personorientert omsorgs filosofi» innebærer at hvert enkelt individ møtes ut fra sine interesser, sitt liv og sin situasjon. Det nye tjenesteområdet bygger sitt arbeid på at den beste velferden skapes i samspillet mellom en høy faglighet og et sterkt innbyggerperspektiv.

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

sitt liv og sin
situasjon. Vi
tror også at
dette gjelder
oss som
engasjerte
medborgere
og
innbyggere
overfor
hverandre. Vi
er nå alt
kommer til
alt heldigvis
"bare"
mennesker i
møte med
mennesker.
Det nye
tjenesteområ
det bygger
sitt arbeid på
at den beste
velferden
skapes i
samspillet
mellom en
høy faglighet
og et sterkt
innbyggerper
spektiv.
Kompetanse
på eget liv
eier vi alle.

Og ikke alle
vil kalle seg
frivillige selv
om
engasjement
et og
innsatsen

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

utøves
sterkt.

i November
2024 satte
regjeringen
Innovasjons
og
samskapings
utvalget.
[Innovasjons-
og
samskapings
utvalget -
regjeringen.no](#) "Utvalget
skal legge
vekt på nye
løsninger
som fremmer
positiv,
støttende og
hjelpende
(prososial)
atferd i
lokalsamfunn
et. Et sentralt
fokus for
utvalgets
arbeid er
samskaping
mellom
kommuner,
tjenesteutøve
re,
innbyggere,
sivilsamfunn,
ideelle
aktører og
næringslivet,
som fremmer
aktivitet,

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

deltakelse og funksjon i befolkningen . Dette innebærer blant annet å bidra til innovasjon og utvikle nye arbeids- og samhandling sformer i flere sektorer og på flere nivå, samt bredde ut flere perspektiv i samfunns- og tjenesteplanl egging og bruk av helseteknolo gi med videre”.

Dette utvalget setter på mange måter ord på at vi er i takt med utviklingen om bærekraft i fremtiden. Nettopp pga reduksjoner og justert inngangsfart i 2025, setter

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

vi fokus og ressurser inn for å våge tenke nytt og annerledes inn i 2025. Igjen understrekes viktighet av handlingsrom for kreativitet. Selv om noe er planlagt på forhånd, handler mye om å gripe mulighetene når de oppstår, være våkne og oppmerksomme og tørre å satse.

Prosjektet “Kara skal med” 6. desember 2024 søknad sendt på 1 450 000 til Målgruppen for tiltaket er enslige eldre menn, særlig de som er utsatt for ensomhet, sosial

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

isolasjon og passivitet. Mange i denne gruppen har begrensede sosiale nettverk, og deres behov dekkes sjelden av eksisterende tilbud. Tidligere verdifulle erfaringer fra prosjekter som «Aktive Eldre» og «Gutta på tur med Autoterapi» og måltidprosjekt rundt Korona, viser at det er et behov for møteplasser som er spesielt tilpasset denne målgruppen. De har ofte høy terskel for å be om hjelp, hvilket kan gjøre det utfordrende å nå dem. Disse

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

personene kan være vanskelig å nå gjennom digitale kommunikasjonskanaler, da mange har begrensede digitale ferdigheter eller ikke føler seg komfortable med å bruke teknologi for sosial kontakt. Brukermedvirkning vil sikre at aktivitetene oppleves relevante, inkluderende og trygge. Tiltaket legger vekt på å bygge fellesskap, mestring og tilhørighet for en gruppe som ellers kan være oversett. Svar ventes 01.04.2025.

Aktiv Aldring har også

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

initiert en arbeidsgruppe for transport. Arbeidsgruppena representere r og ledet av TO Rehab (leder av gruppa, Forebyggende hjemmebesøk), med fagavdelingen, kultur og fritid, tilrettelagte tjenester og Aktiv aldring. Denne rapporten vil presentere eksisterende transporttilbud og transportbehov for eldrerådet (5.mars 2025) og politikerne. Arbeidsgruppen har i samarbeid med Innlandstrafikk jobbet med å forbedre informasjon

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

om
bestillingsrut
e-tilbudet i
Lillehammer.
Det er blitt
utarbeidet en
nettside på
kommunens
hjemmesider
for
"transport til
eldre". I
tillegg jobbes
det med å få
avklart
overnevnte
punkter med
eventuell
APP og
pilotprosjekt.

Etablering av
nye interne
og eksterne
samhandling
sarenaer, og
oppbygging
av nye
tilbud/utvikli
ng av
eksisterende:

Aktiv Aldring
har, i
samarbeid
med
Høgskolen i
Innlandet og
fagutviklings
avdelingen i

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

sektoren, utarbeidet en søknad om 16 millioner kroner for å finansiere hjemmetreni ng for hjemmeboen de som er i overgangsfas en til potensielle tjenestemott akere (ikke spesifikt demens) og for å utsette behovet for tjenester. Søknaden fikk desverre avslag.

profiler i plattformen Vilmers Min Memoria

Dagsenteret har, til tross for høyt sykefravær, i samarbeid med pårørende og brukere, vært ledende i å opprette profiler i plattformen

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

Vilmers Min Memoria

Dette verktøyet legger til rette for at hver enkelt kan ha med seg sin livshistorie og engasjere familie, venner og omsorgspersoner i det som skjer. Dette er forebyggende, men også et godt verktøy på vei inn i tjenestene. Flere ansatte på institusjoner har også tatt verktøyet i bruk for å opprettholde nære kontakt mellom pasient og pårørende, inkludert musikkartlegginger. Hele tjenesteområdet Aktiv Aldring har

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

som mål å opprette Min Memoriaprofiler så tidlig som mulig etter at de blir kjent med beboere på bo- og servicesentrene, “gutta på tur”, og lignende.

Vi etterlyser likevel overfor vilmer en enda mer forenklet og tilgjengelig versjon for alle innbyggere.

Det er bærekraftig at vi alle får muligheten til å forberede vår digitale livshistorieprofil. Dette vil blant annet gjøre det mulig å tilpasse eller forberede et mer personsentrert tilbud før innbyggerne

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

evt. flytter inn i en omsorgsinstitusjon.

Utviklingsteamet har hatt særlig fokus på implementeringen av fagutviklingsatsningen på den digitale plattformen Vilmer.no, som inkluderer frivilligopplevelser, digital demens-TV og frivillighetsrekruttering, samt musikkbasert miljøbehandling.

Utviklingsteam i Aktiv Aldring	Aktiv Aldring har etablert et nytt utviklingsteam i 2023 som skal sikre at det tilbys meningsfylte aktiviteter og tjenester til institusjonspasientene. Utviklingsteamet skal i løpet av 2024 bygge opp en aktivitetsportefølje der frivillige i stor grad står for den praktiske gjennomføringen av aktivitetene. Utviklingsteamet skal tilrettelegge, bygge kunnskap hos både ansatte i institusjonstjenestene og frivillige, og ivareta frivillige slik at belastningen på den enkelte blir overkommelig.

70 ansatte, hovedsakelig fra Lillehammer Helsehus (LHH) og noen fra bokollektivene, har gjennomført

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

et fem dagers
samlingsbase
rt kurs på
Arena17,
finansiert
gjennom
prosjektmidl
er og
nasjonale
midler.

Her er lenker
til sider på
musikkbasert
miljøbehandl
ing.no som
nevner
Lillehammer:

- **Lærer å
bruke
sang,
musikk
og
bevege
se på
jobb:**
Dette
innlegge
t
beskrive
r et kurs
i
musikkb
asert
miljøbeh
andling
hvor
deltaker
ne,
inkluder
t
ansatte
fra
Lilleham
mer,
lærer å
bruke
sang,
musikk

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

- og bevegelser i sitt daglige arbeid.
- **Musikken gjør arbeids hverdagen bedre:**
Her omtales et kurs på Lillehammer hvor ansatte ved helsehus og bokollektiv deltok. Det beskrives også de positive effektene av musikkbasert miljøbehandling i arbeidshverdagen.
- **Fornøyde deltagerne etter kurs i musikkbasert miljøbehandling:**
Denne artikkelen beskriver erfaringene til deltaker

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

- ne fra
Lilleham
mer
kommu
ne og
Øyer
kommu
ne som
deltok
på
kurset.
- **Viktig kompetanseheving blant helsearbeidere:**
Her beskrives hvordan helsearbeidere fra Lillehammer har fått økt kompetanse gjennom kurs i musikkbasert miljøbehandling, og hvordan dette har påvirket deres arbeid.
- **Økt motivasjon etter MMB-kurs:**
Denne artikkelen fokuserer på motivasjonen og verktøyene

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

- deltakerne fra Lillehammer Helsehus har fått etter å ha deltatt på kurset.
- **Ny inspirasjon med musikkbasert miljøbehandling:** Artikkel en anbefaler kurset for alle som jobber med eldreomsorg, inkluderer erfaringer fra deltakerne på Lillehammer.

Disse artiklene gir en god innsikt i hvordan musikkbasert miljøbehandling blir anvendt og utviklet i Lillehammer, særlig på institusjoner

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

med engasjerte ansatte. Kurset ga også forståelse for plattformen Vilmer.no, som har ført til økt frivillighet og aktivitet på avdelingene der personalet er godt i gang med Vilmer-opplevelser. Det er en merkbart forskjell på avdelingene som har en aktivitetsansvarlig i vaktboken daglig (på lik linje med medisinsansvarlig) hvor god mottakskultur fungerer. Der hvor det er tilfeldig hvem den frivillige kommer til, har LHH dessverre mistet seks dedikerte frivillige som

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

meldte seg via Vilmer-opplevelser, på grunn av manglende god mottakelse.

Frivilligheten i fellesområde t på LHH har holdt en jevn gruppe på frivillige så lenge aktivitetstea met har vært etablert, med et stabilt antall på rundt 50 personer de siste årene. Nytt med utviklingstea met er halvårlige kaffeprater med de frivillige tilhørende gruppen de er aktive i, for eksempel de som er involvert i sangstunden, driver bingo, andakt eller taletrengte karer. Dette

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

S
t
a
t
u
s

Statusbeskrivelse

for å gjøre opp status og tenke fremdrift og utvikling basert på de frivilliges engasjement og evne. En ansatt fra utviklingsteamet er alltid til stede også i arrangementene i kultursalen med de frivillige, .

Lagre for jevnlig oppfølging, evaluering og kontakt gjennom året.

Utviklingsteamet har også en oppfølgings- og meglersrolle mellom kulturen i fellesarrangementene og avdelingene.

Å dreie fokus inn i avdelingene der stadig

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

dårligere pasienter er, som ikke makter å komme ned til fellesarrangement, er også en bærekraftig tanke ved godt mottak av frivillige, lag og foreninger. Det er uendelig mye mer man kan gjøre pasientnært enn å satse på kun store arrangement er.

Likevel er Lillehammer Helsehus et av landets sykehjem med flest fellesarrangementer. Det er ikke dårlig å ha 3-4 faste arrangement er i kultursalen hver uke. Men bærekraften og

Org. navn	Oppdrag	Beskrivelse

Status	Beskrivelse

potensialet ligger inne i avdelingene. Forankring og implementering av god mottakskultur for frivillige, venner og pårørende er essensielt i avdelingene, og sikres gjennom aktivitetsansvarlige i daglig vaktbok.

Implementeringen på Lillehammer Helsehus (LHH) har tatt noe lenger tid enn forventet. Imidlertid er utviklingsteamet nå også i gang med prosessen på bokollektiven e. Målet er å samle aktivitetskonferanser fra alle tre bokollektiven e samt de tre

Org. Oppd
nav rag Beskrivelse
n

S
t
a
t
u
s
Statusbeskrivelse

etasjene i
HDO.

Sektor Oppvekst, utdanning og kultur

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
030-Barneverntjenesten	80 093	80 875	80 649	-225	-0,3 %
110-Grunnskole	317 431	349 989	341 744	-8 244	-2,4 %
115-Trygg oppvekst	7 761	9 920	10 489	570	5,4 %
120-Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	12 125	12 740	15 266	2 526	16,5 %
150-Kultur	39 169	42 445	41 175	-1 270	-3,1 %
195-Lillehammer helsestasjon	26 107	28 821	28 427	-395	-1,4 %
240-NAV	56 345	69 659	66 598	-3 060	-4,6 %
250-Lillehammer læringssenter	68 979	92 072	92 677	605	0,7 %
506-Barnehager	257 428	278 587	280 499	1 912	0,7 %
Sum	865 439	965 107	957 525	-7 583	-0,8 %

Avviksforklaring drift

Sektor oppvekst, utdanning og kultur

Sektoren har et samlet årsresultat i 2024 på - 7,6 millioner kroner. Størst negativt avvik er knyttet til Grunnskole, NAV og Kultur. Deler av det negative avviket veies opp av positive avvik på andre tjenesteområder.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten, inkludert enslige mindreårige flyktninger, har et samlet negativt avvik på cirka 225 000 kroner i forhold til justert budsjett.

Barneverntjenesten har i løpet av året hatt 12 nye plasseringer av ulik varighet i statlige institusjoner og spesialiserte fosterhjem. Antall plasseringer i kommunale fosterhjem har vært stabilt på +/- 50. For 2024 har imidlertid kostnadene økt da vi fikk 8 nye fosterbarn i 2024, og disse koster mer enn de som ble avsluttet samme år. Tjenesten fikk en tilleggsbevilgning på 4 millioner kroner i kommunestyrets vedtak sak 91/2024 for å dekke økningen.

Det er i løpet av året bosatt 28 enslige mindreårige flyktninger. Tallet er høyere enn vedtatt bosetting på 16, jamfør kommunestyrets vedtak i sak 109/2023.

Grunnskole

Tjenesteområdet har et negativt resultat på 8,2 millioner kroner i 2024, det vil si et avvik på 2,4%.

Tjenesten fikk tilført 6 millioner kroner til økt grunnbemanning i 1. tertial 2023. Bemanningen ble justert opp i løpet av høsten 2023 i henhold til dette. Planleggingen og bemanning av skoleåret følger ikke et normalt regnskapsår/kalenderår og det er krevende å justere bemanningen midt i skoleåret, noe som, med bakgrunn i budsjettprosessen i desember 2023 og krav om reduksjon i hastighet, førte til en for høy inngangshastighet våren 2024. Vanligvis justeres dette inn i august, ved oppstart av nytt skoleår. Dette viste seg vanskelig å få til i 2024.

Dette henger i hovedsak sammen med utfordringsbildet i elevmassen. Stadig flere elever har behov for reguleringsstøtte fra voksne for å kunne ha utbytte av den ordinære undervisningen. Antall elever med individuell tilpasset opplæring (spesialundervisning) holder seg stabilt lavt, cirka 3,5%, men timer til individuell tilpasset opplæring øker, noe som betyr at hver elev i denne gruppen har behov for flere timer. Det er også en økning av timer til enkelte elever som, etter sakkyndig vurdering, må ha bistand for å kunne ha utbytte av den ordinære undervisningen. Dette dreier seg i hovedsak om reguleringsstøtte, men også i økende grad om elever med diagnoser som for eksempel diabetes eller epilepsi som trenger bistand til å følge med på medisiner og/eller sikre rask medisinsk bistand.

Som en følge av gratis kjernetid på SFO er det flere barn som benytter ordningen. Dette har som forventet ført til behov for en økt bemanning av denne tjenesten. Det gir seg også noe utslag, spesielt ved de store skolene, på bemanningen i skoletiden. Det er et uttalt mål at vi skal ha heltidsstillinger og det er krevende å både oppfylle dette – og finne kvalifisert personell som er interessert i å arbeide deltid enten morgen og/eller ettermiddag.

Av andre større avvik kan skoleskyss med minus 566.000 kroner nevnes.

Trygg oppvekst

Trygg oppvekst ble skilt ut som eget tjenesteområde fra 1.1. 2024.

Enheten har et positivt årsresultat på nærmere 600.000 kroner i 2024. Avviket skyldes lavere lønnskostnader enn budsjettet på grunn av vakanser og langtidsfravær. Det er ikke satt inn vikar grunnet stillingenes karakter.

En vesentlig del av lønnskostnadene til Trygg oppvekst dekkes av søknadbaserte tilskuddsmidler, og det blir krevende å ansette i stillinger frem til tilskuddsmidlene deles ut på våren.

Fagavdeling OUK

Fagavdelingen har et positivt årsresultat på ca 2,5 millioner kroner i 2024. Avviket er knyttet til vakanser deler av året og høyere inntekter til lærlingordningen enn budsjettet. Det er i tillegg positivt avvik på driftsutgifter. Det er gjennom 2024 ikke gjennomført endringer/ tilpasninger på Familiens Hus. Fagavdelingen har bevisst hatt et lavt forbruk gjennom året for å dekke opp for merforbruk andre tjenesteområder i sektoren.

Kultur

Tjenesteområdet Kultur har et negativt årsresultat for 2024 på nesten 1,3 millioner kroner. Avviket skyldes i hovedsak Lillehammer kino, som endte opp med et negativt avvik på 1,5 millioner kroner. Andre deler av tjenesteområdet gikk derimot med overskudd, hvilket gjør at tjenesten samlet sett ender på et noe mindre negativt årsresultat. Det er verdt å merke seg at Kultur/ kinoen fikk styrket budsjettrammen med 3 millioner kroner i engangsbevilgning gjennom kommunestyrets vedtak 91/2024.

Lillehammer kino befinner seg fortsatt på topp i den nasjonale kulturindeksen til Telemarksforskning, noe som forteller om en kino som tross svakt resultat selger godt med billetter i forhold til publikumsgrunnlaget lokalt.

Lillehammer bibliotek har et negativt avvik på vel 550.000 kroner. Avviket har flere årsaker, men det er verdt å merke seg at en stor økning i utlån og besøk i 2024 (hele 36% opp fra 2023) innebærer økt slitasje på samling og inventar, og er sånn sett en del av forklaringen på avviket.

Kulturhuset Banken har hatt et godt år med stor aktivitet og høyere inntjening enn budsjettet. I og med at Kulturhuset Banken og Lillehammer kulturskole er samme avdeling vil det kunne være en del utgifter og inntekter som er overlappende. Kulturhuset Bankens gode resultat gjør også at avdelingen samlet går i balanse.

Kultur og fritid hadde et positivt årsresultat i 2024 som til dels veier opp for merforbruket i tjenesteområdet forøvrig.

Lillehammer helsestasjon

Tjenesteområdet har et negativt årsresultat på cirka 400.000 kroner i 2024. Avviket skyldes økte kostnader på medisinsk forbruksmateriell og vaksiner, samt lavere inntjening på reisevaksiner enn budsjettet. I tillegg har helsestasjonen merkostnader knyttet til covid-vaksinering og journalprogram til håndtering av dette. Helsestasjonen fikk installert alarmer i 2024 for å ivareta sikkerhet. Dette var ikke lagt inn i budsjettammen. Tjenesten har forbedret resultatet ved å holde stillinger vakante ved sykefravær.

NAV

Personytelser NAV Lillehammer

Personytelser består av kvalifiseringsstønad og økonomisk sosialhjelp.

Økonomisk sosialhjelp har et negativt avvik på 3 millioner kroner ved årsslutt. Budsjettet ble styrket med tilsammen 6,5 millioner kroner i 1. og 2. tertial, hvorav 5 millioner kroner er videreført inn i 2025. Økt utbetaling er blant annet knyttet til en generell økning i levekostnader, styringssignaler om å vise et rausere skjønn og vedvarende høy bosetting av flyktninger fra Ukraina.

Kvalifiseringsstønad har et lite overforbruk på grunn av økt antall deltakere i Kvalifiseringsprogrammet (KVP). Dette er i tråd med nasjonale føringer knyttet til rettigheter til KVP.

Interkommunal kontordrift - Lillehammer og Gausdal

Kontordriften hadde et mindreforbruk på cirka 1,5 millioner kroner. Dette skyldes dels positivt avvik på lønn grunnet ikke erstattet sykefravær, noe lavere husleiekostnad enn budsjettet, samt at tolketjenester i 2024 i hovedsak er dekket av statlig ordning. Videre er deler av IKT-oppgradering dekket av investeringsmidler. Det positive avviket er overført til overskuddsfond som er opprettet for det interkommunale samarbeidet.

Lillehammer læringssenter

Lillehammer læringssenter endte opp med et positivt årsresultat på cirka 600 000 kroner i 2024.

Det har vært utfordrende å estimere inntekter og kostnader på grunn av usikkerheten rundt bosettingen av antall flyktninger. Budsjettet for 2024 ble lagt med en forutsetning på 40 bosettinger, mens det ble vedtatt en bosetting på 200 flyktninger. Budsjettet ble revidert i 1. og 2. tertial i forhold til vedtaket og er finansiert av økt integreringstilskudd. Det reelle bosettingstallet ble 172 inkludert enslige mindreårige for 2024, samt 9 familieegjenforente.

Omtrent 80% av de nybosatte er fra Ukraina med en kjønnsfordeling på 40% menn og 60% kvinner.

Den økte bosettingen av ukrainske flyktninger har ført til store utgifter knyttet til nyansettelser og vesentlig endring mot mer arbeidsrettet innsats. Ekstrem skole har fortsatt vært i drift i 2024. I tillegg har tjenesten tatt i bruk Spiderhuset som lokasjon på grunn av den økte bosettingen.

På tross av usikkerheten rundt antall bosettinger og hvor raskt deltakere kommer over i arbeid, endte tjenesten med et resultat tilnærmet justert budsjett.

Barnehager

Tjenesten har et positivt årsresultat på 1,9 millioner kroner i 2024.

Avviket er knyttet til noe lavere tilskudd til private barnehager enn budsjettet. Dette har sammenheng med avvikling av Sykehusbarnehagen fra høsten 2024 og hvor mange barn som ble estimert overført til private barnehager.

Foreldrebetalingen har et positivt avvik. Noe av avviket har sammenheng med endring i maksprisen på foreldrebetaling, som gjør at færre kan søke om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid.

Til tross for positivt avvik, så har tjenesteområdet et merforbruk knyttet til økte kostnader til barn med spesialpedagogiske tiltak (PPT-barnehage).

Avviksforklaring investeringer

Grunnskole

På grunn av vakanse i IKT-rådgiverstillingen er prosjektet for digitale klasserom utsatt. Ny medarbeider er nå på plass og arbeidet fortsetter i 2025. I 2024 har skolene rustet opp for 1,6 millioner kroner av de 2,5 millionene kommunestyret bevilget til skolekjøkken og kunst- og håndverksavdelinger. Det gjenstår arbeid på Smestad hvor prosjekteringen av nytt skolekjøkken har tatt noe lenger tid. Dette vil bli utført i løpet av 2025.

Kultur

Tjenesteområde kultur har et positivt avvik på i underkant av 1,4 millioner kroner i 2024. Mesteparten av dette avviket skyldes at innkjøp av løftescene i Kulturhuset Banken har blitt utsatt, etter at det ble påpekt feil i kravspesifikasjonene i forbindelse med anbudskonkurransen. Dette er planlagt gjennomført i 2025.

Barnehager

Tjenesten har rustet opp uteområder/lekeapparat for 1,48 mill.kroner i 2024. Deler av budsjettet ble rebudsjettet til 2025, jamfør kommunestyresak 91/2024. Årsaken til avviket er at opprustningen ble noe fremskyndet.

Planoppfølging

Oppdrag for tjenesteområdene

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Barnehager	Barnehagenes satsningsområder	3: Barnehage i Lillehammer skal jobbe med allerede igangsatte satsningsområder	Iht. plan	Det er laget en god plan for 2024 - 2025 hvor det jobbes med barns medvirkning, overganger, Stine Sofie stiftelsen, tett

Tjenesteområde Oppdrag

Beskrivelse

Dette er:

- Barns trivsel
- Voksenrollen
- Foreldresamarbeid
- Barns medvirkning
- Overgang barnehage – skole
- Stine Sofie Stiftelsen

For å oppnå dette skal administrasjonen i barnehageforvaltningen:

- Bidra med nødvendig støtte og tett lederoppfølging
- Sikre helhetlig tenkning i sektoren
- Underlette styrernes oppgaver
- Sikre ro og nok tid til arbeid med satsningsområder.

Dimensjonering av fremtidig barnehagestruktur i Lillehammer kommune ferdigstilles og tiltak følges opp.

1: Barnehagene i Lillehammer skal fremme et barnehagemiljø som skal bidra til barnas trivsel, glede, livsmestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing

- For å oppnå dette skal personalet:

- Benytte verktøyene i Stine Sofie stiftelsen
- Bidra til å trygge foreldrene i foreldrerollen.

Status Statusbeskrivelse

samarbeid med foreldre og voksen rollen i barnehagen.

Struktur saken er under utarbeidelse for å svare opp vedtak fra kommunestyret mai 2024.

Iht.
plan

Det ble i fagutvalget i oktober 2024 gitt en orientering om barnehagestruktur som skal følges opp med en politisk sak våren 2025.

Det er laget en god plan for stytermøter og plandager for 2024 -2025 hvor inkludering er hovedtema. Dette er et tett samarbeid med PPT og skole.

Iht.
plan

Barnehager

Barnehagestruktur

Barnehager

Inkluderende
barnehagemiljø

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		• Benytte handlingsplan for barnas psykososiale barnehagemiljø aktivt. • Benytte konkrete verktøy og metoder for å gjennomføre barnesamtaler • Gi barna gode vilkår for lek, vennskap og utvikling.		
2: Barnehagene i Lillehammer skal ha ansatte med høy og relevant kompetanse				
Barnehager	Kompetanseheving	• For å oppnå dette skal personalet: • Benytte veiledning for å trygge de ansatte i sin rolle. • Sikre gode rekrutteringsprosesser for å finne kompetente ansatte med stor egnethet for yrket. • Jobbe med kompetanseløftet • Reflektere rundt faglige temaer på alle møter i barnehagen • Sette av tid til faglig refleksjoner rundt relevante problemstillinger på styremøtene. • Aktiv benytte kommunens planer	Iht. plan	Det jobbes i henhold til planen, men har ikke fått landet alt vi ønsker enda i forhold til ressursbarnehager.
Barnehager	Nærvær i barnehagen	De kommunale barnehagene har gjennom flere år arbeidet med økt nærvær i sektoren. Dette arbeidet videreføres også i 2024.	Mindre avvik	Sykefraværet øker og i tett samarbeid med HR og IA ønsker vi enda å lage enda tydeligere tiltak for å redusere fravær og øke nærvær. Det jobbes godt i den enkelte barnehage, men det er utfordringer. Et av satsningsområdene for barnehagesektoren i 2025 er helsefremmende arbeidsplasser, hvor vi må analysere fraværet, tilpasset ledelse ut i fra den personalsammensetning en vi har i barnehagene, samt å jobbe godt med

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				forebyggende arbeidsmiljø for å øke nærværet
Barneverntjenesten	Barnevernstjenesten skal delta i bufdirs Tjenestetøtteprogram	Målsetting med tjenestetøtteprogrammet er å styrke barneverntjenestens systematiske arbeid med undersøkelser og hjelpetiltak. Programmet skal bidra til at tjenesten identifiserer behov for endring og utvikler forbedrende tiltak. I programmet får barneverntjenesten verktøy og prosessstøtte fra RVTS til dette arbeidet. Programmet består både av fellessamlinger for hele tjenesten og egne samlinger for ledere. Tjenesten deltar sammen med Østre Toten kommune, for gjensidig støtte og erfaringsutveksling. Fokus på å rekruttere fosterhjem i slekt og nettverk. Foreldre og nære nettverk skal støttes i sin utøvelse av omsorgsoppgaver for barn og unge. Fosterhjem skal få tilbud om oppfølging i form av råd veiledning og kurs i Trygg base. Barnevernstjenesten er positive til at saker i nemnd gjennomføres som samtaleprosess. Gjennom slik medvirkning får man et godt utgangspunkt for videre samarbeid. Det jobbes også aktivt for å få med foreldrene inn i samarbeid med fosterhjem, for sammen å kunne samarbeide rundt barn.	Ferdig	Tjenestetøtteprogrammet ble avsluttet høsten 2024.
Barneverntjenesten	Barnevernstjenesten skal jobbe for å sikre at barn under omsorg unngår utilsiktede flyttinger		Iht. plan	Dette er et kontinuerlig arbeid som noen ganger lykkes og andre ganger ikke lykkes.
Barneverntjenesten	Barnevernstjenesten skal jobbe for å styrke samarbeid mellom foreldre, fosterforeldre og barnevernstjenesten		Iht. plan	Dette er et kontinuerlig arbeid som saksbehandlere som jobber med barn under omsorg har et kontinuerlig fokus på.
Barneverntjenesten	Barnevernstjenesten skal styrke veiledning og oppfølgingen av biologiske foreldre ved omsorgsovertakelse med målsetting om tilbakeføring	Innbyggerne blir møtt av kompetente ansatte som har kunnskaper, ferdigheter, holdninger og verdier i tråd med visjonen. Gjennom	Iht. plan	Dette er et kontinuerlig arbeid som saksbehandlere og veiledere i

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Barneverntjenesten	Barneverntjenesten skal ha trygge og kompetente medarbeidere som opplever god mestring.	oppfølging og veiledning til foreldre og barn skal barnevernstjenesten regelmessig vurdere grunnlaget for tilbakeføring av barn til foreldre. Gjennom å styrke ansattes kompetanse og tilrettelegge for videreutdanning og masterløp, vil barnevernstjenesten nå nasjonal målsetting om kompetansestyrking. Dette vil gi ansatte opplevelse av mestring, og komme familiene vi møter til gode gjennom kompetent og faglig oppfølging. Flere barn og unge skal få bistand fra andre tjenester før saker henvises barnevern. Barnevernet skal kun jobbe med de familier som omfattes av barnevernloven. Alle barn og unge skal oppleve helhetlige og godt koordinerte tjenester.	Iht. plan	barnevernstjenesten holder høyt oppe. Det ble i 2024 igangsatt regelmessig myndiggjørende veiledning av alle ansatte som et ledd i ivaretagelsen av personalgruppa.
	Saksmengden i barnevernet skal ned		Store avvik	Saksmengden i barnevernet har gått opp og ikke ned i 2024.
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Ansatte skal jobbe tett sammen med foresatte på system- og individnivå og på den måten styrke foreldrekompetansen.		Iht. plan	Det er iverksatt flere tiltak i sektoren som del av oppdraget, bl.a. Parenthood rus, plan for forebygging, opplæring og veiledning av foresatte gjennom foreldremøter i barnehage og skole med mer. Sektoren ønsker å videreføre oppdraget inn i 2025. Det er gjennomført internevaluering av samarbeidsarenaer, og det planlegges en større evaluering av modell for samhandling. Plan for forebygging av
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Evaluere og utvikle samarbeidsstrukturer for samordnet innsats.		Iht. plan	

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Kartlegge hvordan bruk av digitale løsninger for kommunikasjon og informasjon kan tas mer bruk i forebyggende arbeid.		Iht. plan	atferdsvansker og omsorgssvikt er utarbeidet og vedtatt. Planen gir oversikt over tverrfaglige samarbeidsarenaer, og plasserer ansvar for forebyggende tiltak. Det er gjennomføres tverrfaglige fagdager. Det er samlet innspill fra aktuelle målgrupper, primært via ungdomsrådet. Tiltaksplattformen "Ung og trygg i Lillehammer" er etablert på kommunens hjemmeside. Det er utarbeidet ny ruspolitisk handlingsplan. Det er etablert et tverrfaglig treffpunkt ukentlig mellom kommunale aktører (som SLT-koordinator og barnevern) og eksterne samarbeidspartnere (som videregående skole og forebyggende politi).
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Oppvekstsektoren videreutvikler det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet i tråd med statlige prioriteringer.		Iht. plan	Sektor OUK har gått inn i et samarbeid med Øyer og Gausdal om å etablere et gruppetilbud til foresatte til ungdom med rusproblematikk. Tiltaket heter Parenthood rus. Det er ila. 2024 gjennomført en runde med Parenthood rus. Tilbudet videreføres i 2025, og kommunene inngår en gjensidig forpliktende avtale

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
				knyttet til Parenthood rus. Inkluderingskoordinator startet i sin stilling 1. september 2024. Inkluderingskoordinatore n bidrar til økt aktivitet overfor og samspill med frivilligheten, knyttet til inkludering av blant annet flyktninger. Inkluderingskoordinator, ass. kommunalsjef og ansatt fra kultur og fritid deltok i september på Imdis regionale konferanse om inkludering, der hovedtema var samarbeid mellom kommune og frivillighet. Kommunen deler ut IMDI-tilskudd til frivillighet, og er i den forbindelse i dialog og samarbeid med flere aktører om å utvikle tiltak for flyktninger. Inkluderingskoordinator, Kultur og fritid og Lillehammer Læringssenter samarbeider om prioritering av tilskuddet. Pedagogisk psykologisk tjeneste, barnehage og skole samarbeider i tiltak for å favne barns behov innenfor det ordinære fellesskapet i barnehagene. Barnehage og skole har de siste 7 årene jobbet tett
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Samarbeide med frivilligheten om å utvikle tiltak rettet mot flyktninger.		Iht. plan	
Fagavdeling Oppvekst, utdanning, kultur	Utarbeide kompetansetiltak for oppvekst som gjør at barn og unge opplever?inkludering innenfor et fellesskap		Iht. plan	

sammen for å utvikle struktur og systematikk i overgangarbeidet og i begynneropplæringen.

Det er over år innarbeidet et et sterkt faglig fundament og en grunntanke om at alle barn og unge har det best og lærer best i et inkluderende fellesskap. Dette fundamentet er forankret i empiri og utviklet i tett samarbeid med fagmiljøer og akademia, som f.eks. Universitetet i Innlandet. Kommunen har flere formaliserte samarbeidsavtaler med INN.

Fokus på fellesskap for barn og unge, men også på fellesskap blant de som skal jobbe med barn og unge - i barnehage, i skole, i PPT, blant helsesykepleiere og flere. Det kreves et lag rundt barna og det kreves at man jobber seg tett sammen på tvers av fagdisipliner. Familiens hus ble etablert i 2017. Familiens hus er et naturlig samlingspunkt for faglig utvikling for sektoren. Gjennom 2024 er det gjennomført flere felles fagøkter og nettverk på tvers av fagområdene.

Grunnskole

God leseforståelse
tidlig

Videreføre og videreutvikle begynneropplæringen med vekt på lekbasert læring. Elevene i Lillehammer skal ha god leseforståelse tidlig i utdanningsløpet. Dette skal blant annet skje ved samarbeid på tvers av skoler gjennom faste samlinger i begynneropplæringsnettverket (ressurslærere som arbeider i 1.-3. klasse). Det skal også gjennomføres fagsamlinger for barnehagelærere, lærere på 1.-3. trinn og ledere med aktuelle temaer fra begynneropplæringsplanen.

Iht.
plan

I Lillehammer har barnehage og skole hatt felles overordnede mål og hold fast ved de målene i mange, mange år. Tiltak evalueres og justeres, men de overordnede målsetningene holdes fast ved.

Lillehammer har jobbet systematisk med begynneropplæring og tidlig innsats. Det er gjennom flere år gjennomført nettverksmøter og samarbeid på tvers mellom skole og barnehage - og mellom skolene, som planlagt.

Årsrapportering

I løpet av 2024 har vi gjennomført tre fagsamlinger med 1.-3. klasselærere og barnehagelærere med fokus på sammenheng, språk og lesing. Vi har også gjennomført to økter med 1.-3. klasselærere for å implementere det dynamiske kartleggingsverktøyet 'God leseutvikling'. I tillegg har vi gjennomført fire begynneropplæringsnettverk med 2-4 lærere fra hver skole, med fokus på tidlig identifisering, dynamisk kartlegging og intensiv opplæring

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Grunnskole	Sikre god sammenheng i kompetanseutviklingen	Kompetanseutvikling må skje tett på praksis og oppleves relevant for de ansatte i skolen. Gjennom at de ansatte jobber med å reflektere over egen praksis og speile den mot nyeste kunnskap og forskning sikrer vi varig effekt. For å få til dette er det avgjørende at lederne har god kompetanse i å lede de ansattes arbeid, gjennom gode strukturer, verktøy og ikke minst en klar sammenheng i arbeidet. For å støtte skoleledelsen i dette arbeidet har skoleeier fire nettverkssamlinger i året for skoleledelsen. Disse arrangeres i samarbeid med Øyer og Gausdal. Disse nettverkssamlingene planlegges og gjennomføres i samarbeid med Høgskolen Innlandet, avd. Senter for Livslang Læring (SELL) her på Lillehammer. I tillegg til ledersamlingene har vi også veiledning fra SELL direkte inn på skolene gjennom det vi kaller skolebasert oppfølging. Dette samarbeidet bygger på dialog mellom skoleeier, skoleledelse og veilederne fra HINN. Det er skolenes behov som styrer innholdet i dette. Fortsette arbeidet med forankring av planen ute på skolene, samt sikre at planen tas i bruk. Dette vil skje gjennom samlinger for 4.-7. klasselærerne 2 ganger i 2024. I tillegg vil ansvarlig på skolekontoret dra på skolebesøk for å observere	Iht. plan	Det jobbes aktivt med å se ulike kompetanseutviklingstiltak i sammenheng. Dette gjelder bla for barnehage (Rekomp), PP-tjenesten (kompetanseløftet) og skole (Dekomp). Planen har vært i bruk på skolene i inneværende skoleår. Arbeidet med planen og fagsamlingene knyttet til dette er nylig evaluert. Planen er evaluert og justert og videreføres som planlagt.
Grunnskole	Starte arbeidet med å implementere "den videre lese- og skriveplanen"		Iht. plan	

Tjenesteområde Oppdrag

Beskrivelse

lese- og skriveopplæringen i praksis, samt drøfte med lærerne etterpå. Alle skolene vil få et slikt besøk. Underveisevaluering vil skje løpende i rektormøtet. Et tiltak for å øke motivasjonen hos elevene, er at kommunen, i samarbeid med Pegasus, arrangerer en leselystkampanje i april/mai. Som en del av samarbeidet med Pegasus vil det også arrangeres barnebokbad for flere av barneskolene på Litteraturhuset.

Status Statusbeskrivelse

Årsrapport 2024

I arbeidet med den videre lese- og skriveopplæringen har vi i 2024 hatt tre fagsamlinger med lærere og skoleledere på 4.-7 trinn, fra alle barneskolene i kommunen. Fokus på samlingene har vært implementering av planen for den videre lese -og skriveopplæringa. Videre har vi hatt skolebibliotek og lesekurs som tema når vi har vært samlet. Det er også gjennomført skolebesøk i klasser på mellomtrinnet, der vi har vært med på undervisningsøkter med lese- og skriveopplæring og i etterkant hatt drøftinger med lærerne om hvordan de driver lese- og skriveopplæringen.

Vi har også for andre året på rad gjennomført kurs for lærere på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i barnebokbadmetodikk, i samarbeid med Pegasus. I tillegg har vi 2024 videreutviklet samarbeidet vårt med Lillehammer bibliotek, der nettverk for skolebibliotekansvarlige

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Grunnskole	Trafikksikkerhet: Alle skolene	Utrede muligheten for hjertesone/droppsoner rundt alle skolene.	Iht. plan	<i>fra hver skole står sentralt. Vi ønsker med dette å videreutvikle alle skolebibliotekene og løfte bibliotekkompetansen på skolene, med mål om å bidra til økt leselyst for elevene våre.</i> Lillehammer kommunes trafikksikkerhetsplan (2022-2026) ble revidert og godkjent på nytt i slutten av 2022. Lillehammer ble resertifisert som trafikksikker kommune i 2023. Konkret arbeid som gjøres på skolene nå er arbeid rundt hjertesone på Jørstadmoen skole. Det samme arbeidet skal starte i løpet av høsten på Søre Ål og Røyslimoen. Dette arbeidet er noe forsinket pga uværet "Hans" i fjor, men er nå i gang igjen. På Vingar er det satt opp bom som hindrer gjennomkjøring til baneanlegget. I tillegg arbeides det med å se på løsninger for hjertesone. Trafikksikkerhetsplanen rulleres hvert år. Skolene har som en del av handlingsplanen fått tilsendt en forespørsel om det er ting de mener bør inn i rulleringen. Eventuelle tiltak derfra vil bli lagt inn søknad til

Tjenesteområde Oppdrag

Beskrivelse

Status Statusbeskrivelse

Fylkeskommunen og
Statens vegvesen.

Årsrapport

Arbeidet med å etablere
hjertesone på
Jørstadmoen og
Røyslimoen er ferdigstilt.
På Søre Ål har det
kommet opp en bom for
å sikre ferdsel inn i
skolegården ved
varelevering og
søppeltømming. Videre
er det lagt planer for
endring i kjøremønster,
og hjertesonen der er
planlagt ferdigstilt første
halvår 2025.

Det er i gang en prosess
om å søke på midler fra
Fylkeskommunen/Staten
s vegvesen til å utrede og
gjennomføre hjertesone
på Vingar skole/Vingar
barnehage. Videre til
etablering av gang- og
sykkelvei langs
Kringsjøvegen fra
Fagstadlia til
Fagabergvegen,
etablering av
forsterket krysningssted
Kringsjøvegen ved
Lundesvingen og
forsterket belysning
Sigrid Undsetsveg/Hans
Aanerudsveg og Sigrid
Undsetsveg/Lars
Jordesveg.

Det vil også bli søkt om
midler for etablering av

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Grunnskole	Utvikle rutine for felles rekruttering av ansatte i skolen	Det skal utarbeides en felles rutine for rekruttering av ansatte i Lillehammer-skolen. Rekruttering til skole skjer i all hovedsak på våren, og det er viktig å være tidlig ute for å sikre at man får tak i de best kvalifiserte søkerne. Søkere til skolene våre skal oppleve en profesjonell arbeidsgiver også i tilsettingsprosessen. Det er et mål at rutinen skal være på plass for implementering våren 2024. Det gjennomføres to nettverkssamlinger i året. Skoleeier er i tillegg med ute på skoler når teamene mleder om behov for det. Etter at Trygg Oppvekst ble etablert, jobbes det med å sikre best mulig samarbeid til det beste for elever og foreldre som trenger støtte og bistand	Ferdig	gang- og sykkelveg fra belysning for egen ved Nordre Ål skole. Det er utviklet rutine for, og gjennomført, felles rekruttering for alle skolene våren 2024. Ordningen skal evalueres, men det er allerede besluttet at dette er en praksis som skal videreføres for hovedprosessen på våren, med noen justeringer. Årsrapportering Evalueringen viste at det å kjøre en felles rekrutteringsprosess for alle skolene gjorde at vi fikk snakket med flere kandidater og at kvaliteten på vurderingene ble bedre. Vi fikk også tilbakemeldinger fra søkere om at prosessen virket ryddig og profesjonell, og at den gikk raskt. Fellesrekruttering blir derfor innført som en fast ordning fremover. Det jobbes med å utnytte kapasiteten i TOPP slik at elever med sammensatte vansker får nødvendig hjelp. Samtidig jobbes det også med å videreutvikle arbeidet i lavterskeltilbudene, samt bruk av PA (pedagogisk analyse) som metode. To av våre skoler er
Grunnskole	Videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet til det beste for elevene		Iht. plan	

Tjenesteområde Oppdrag		Beskrivelse	Status Statusbeskrivelse
Grunnskole	Øke kvaliteten i engelskopplæringen	utover det lavterskelteamene kan bidra med. Dette gjøres gjennom drøfting og evaluering i rektormøter, i lavterskelteam – samlinger, og i evalueringsmøter mellom skoleeier og Trygg Oppvekst. I Lillehammer kommune sitt arbeid i fraværssaker har vi utarbeidet en veileder der samarbeidet med Trygg Oppvekst er beskrevet. Evaluering av handlingsveilederen gjøres i rektormøter og i andre faginstansmøter.	pilotskoler i å utvikle metodikk i arbeidet med å forbedre innsatsen for denne gruppen elever. De ser spesielt på hvordan bruke LØFT-metodikk, samt supportgrupper. Resultatene for piloten ser lovende ut og det vurderes å sette i gang lignende arbeid på flere av skolene. Det er gjort et godt arbeid med å utvikle gode lese- og skriveplaner på alle skolene. Metodikken i dette arbeidet videreføres i arbeidet med å øke elevenes ferdigheter i engelsk.
		Videreutvikle kompetansen i engelskopplæringen med utgangspunkt i deling og refleksjon mellom skolene. Det er utviklet en plan med kunnskapsbaserte metoder og innhold. Det skal jobbes med å gjøre denne kjent for våre lærere. Dette vil skje blant annet i rektormøter.	I tillegg er det denne høsten igangsatt et nettverk for ungdomsskolene som skal se på engelskfaget. De vil ta utgangspunkt i resultater på de nasjonale prøvene, hvordan vi bruker disse resultatene og oppfølging og tiltak med utgangspunkt i funn. Man ser etter trender og de store trekkene i dette arbeidet.
Kultur	Bylab/framtidsverksted som faste møtepunkter med	Lillehammer kommune skal arrangere faste møtepunkter med innbyggere og næringsliv i	kjdahkasjdhkasdjh Lillehammer lufthavn ble lansert våren 2024, og ble arrangert fire ganger i

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	innbyggere og næringsliv	form av en bylab eller et framtidsverksted, og legge til rette for en dialog om Lillehammers egenart og muligheter.		løpet av året. Tiltaket blir videreført i 2025.
Kultur	Etablere en helhetlig, forutsigbar og praktisk arenautleiepraksis	Lillehammer kommune skal etablere en helhetlig, forutsigbar og praktisk utleiepraksis for de arenaene som blir ansett som særlig viktige for å styrke kulturtilbudet i kommunen. Lillehammer kommune skal kartlegge hvilke kulturbygg, scener, arenaer, uterom, produksjonslokaler, verksteder og andre relevante arenaer som finnes på kulturfeltet, hvilke behov de ivaretar og hva som vil kreves for å imøtekomme utviklingen i kulturlivet i årene som kommer.	Ikke startet	Avventes pga. ressurssituasjon (bemanning).
Kultur	Kulturarenakartlegging	Sammen med andre lokale aktører skal Lillehammer kommune jobbe målrettet for å øke kunnskapen om- og deltakelse fra innbyggergrupper som i dag er underrepresentert i kulturlivet, både som deltakere og publikum.	Ikke startet	Avventes pga. ressurssituasjon (bemanning).
Kultur	Kunnskap om kulturutenforskap	Lillehammer kommune skal legge til rette for at barn og unge i kommunen får tilbud om allsidige kulturaktiviteter. Dette gjøres både gjennom å formidle tilbudene som finnes, bidra til å utvikle det frivillige kulturlivet og gjennom å gi ulike moderasjons- og tilskuddsordninger.	Ikke startet	Avventes pga. ressurssituasjon (bemanning).
Kultur	Tilrettelegging for allsidige kulturaktiviteter til barn og unge		Ferdig	Tilrettelegging av allsidige kulturaktiviteter til barn og unge er en sentral del av aktiviteten i Tjenesteområde kultur, og har også vært det i 2024.
Kultur	Utvikle en dynamisk digital løsning med informasjon om det lokale kulturlivet	Sammen med lokale aktører skal Lillehammer kommune undersøke muligheten for å utvikle en digital løsning	Ferdig	Lillehammer kommune fikk nye nettsider i 2024, der dette behovet ble ivaretatt.

Tjenesteområde	Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
	(nettportal, app eller annet egnet verktøy) for alle som søker informasjon om det lokale kulturlivet, enten de ønsker å være publikum på arrangementer eller å delta i amatørkulturlivet.		
Lillehammer helsestasjon	To-helsestasjon må styrke den digitale utviklingen	Mindre avvik	Journalsystemet Hspro benyttes av helsestasjonen i Lillehammer, Øyer og Gausdal. Avtalen er fra 2005. Det ble gjennomført en ROS i 2023 som avdekket en rekke mangler. Disse er tatt tak i og det har vært oppe i digitaliseringsstyret hvorvidt man bør ut på anbud med tanke på nytt journalsystem. I digitaliseringsstyret ble det besluttet at det skulle gjennomføres en markedsdialog med aktuelle tilbydere før man beslutter om man skal ut på anbud. Prosessen er utført, og det er per i dag ikke andre systemer som kan svare opp våre behov. Foreløpig må vi derfor beholde Hspro som journalsystem. Vi har i løpet av høsten 2024 fått gjennomført en ny ROS av systemet. Det er i tillegg gjennomført en DPIA. Oppfølging av systemet krever mye ressurser fra helsestasjonen.

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Lillehammer helsestasjon	To-helsestasjon skal ha et forebyggende og universelt fokus, men skal også sikre og ivareta det spesielle på individnivå.	Endringer i tjenestetilbudet i kommunen og i spesialisthelsetjenesten utfordrer tilbudet i det forebyggende og helsefremmende arbeidet. Det vil fremover være et økt fokus på samhandling internt mellom de ulike teamene, med andre tjenester, utvikle samhandlingen med barnehage og skole, med spesialisthelsetjenesten og Barnekoordinator.	Iht. plan	Det er fortsatt store mangler ved systemet. Men digitalt benytter vi oss av digi helsestasjon og har etablert et godt system for å ivareta kontakt med innbyggere via Helsenorge. Det jobbes med stadig forbedringer i samhandling rundt brukere, dette for å sikre god kvalitet på oppfølging. Helsestasjonen er fast representert i fora som tverrfaglig team i barnehage, lavterskelteam skole, samordningsmøte og beslutningsmøte. Disse foraene fungerer stadig bedre og er viktig for samhandling mellom tjenestene. Tjenesteområdet ønsker å snu fokus i enda større grad over på de universelle tiltak. Dette jobbes med innenfor alle team og vi har innledet et tettere samarbeid med barnehage, skole og andre samarbeidspartnere. Helsestasjonen mangler fortsatt ressurser i jordmortjenesten. Det er ikke mulig å tilby hjemmebesøk til alle nyfødte, men det er førstegangsfødende og sårbare som prioriteres. Mangel på jordmorressurs er
Lillehammer helsestasjon	To-helsestasjon skal ivareta en forsvarlig svangerskapsomsorg jfr. statlige retningslinjer	Alle barselkvinner og nyfødte bør få tilbud om hjemmebesøk av jordmor i løpet av de første tre døgn etter hjemreise. Lillehammer kommune kan i dag kun tilby hjemmebesøk til førstegangsførelde og der det er avdekket spesielle behov,	Store avvik	

Lillehammer
helsestasjon

To-helsestasjon skal
iverksette revidert
plan for
skolehelsetjenesten (2023-28).

Plan for skolehelsetjenesten fra 2016 er revidert i samarbeid med skole og ulike samarbeidspartnere. Hovedsatsingsområdene er utarbeidet fra rapporter, innspill fra samarbeidspartnere og med erfaringer fra skolehelsetjenesten i Lillehammer. Det er utarbeidet et utfordringsbilde. Satsningsområdene for neste periode er; god psykisk helse, forebygge tobakk, alkohol og rusmidler og digitalisering. Skolehelsetjenesten ønsker i større grad å nå flere barn og unge med universelle tiltak tidlig inn, og dermed redusere behovet for individoppfølging. Tjenesten har stor pågang fra barn, unge og foreldre og ser betydningen av å samhandle med andre etter samtykke fra de dette gjelder. Revidert plan skal impelmenteres i

utfordrende med tanke på flyktningestrøm. Det er et større behov for veiledning på prevensjon og familieplanlegging i denne gruppa. Jordmortjenesten har ikke mulighet til å kunne tilby dette til enhver tid. Gravidoppfølging må prioriteres. Det var en økning av antall gravide i 2024. Ellers kan det nevnes at jordmor har fått økt antall oppgaver, da alle gravide skal tilbys kikkhostevaksine fra 2024.

Skolehelsetjenesten ønsker i større grad å nå flere barn og unge med universelle tiltak tidlig inn, og dermed redusere behovet for individoppfølging. Tjenesten har stor pågang fra barn, unge og foreldre til enhver tid. Behovet for individoppfølging tar mye ressurser. Vi jobber for å i større grad begrense individoppfølging. Noe som er svært krevende, da tjenesten er et lavterskeltilbud. Vi opplever at det er en økning i antall som har lettere psykiske utfordringer, foreldre som strever i foreldrerollen, samtidig som et er vanskeligere å få bistand fra spesialisthelsetjenesten.

Mindrer
avvik

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
		samarbeid med skolene og andre hjelpetjenester.		Mange oppgaver skyves til oss i primærhelsetjenesten.
				Vi jobber med rutiner og rammer for å kunne ha mer ressurser til de universelle tiltakene. Foreløpig har vi ikke mulighet til å innfri alle tiltak i skolehelseplanen.
		Oppdrag 4:		
Lillehammer helsestasjon	To-helsestasjon skal iverksette systematisk bruk av verktøy for tidlig kartlegging av psykososiale helse hos barn og unge 0-6 år og 6-18 år med flyktningbakgrunn i mottaksfasen	To-helsestasjon skal i regi av flyktningehelsetjenesten prøve ut verktøy for tidlig kartlegging av psykososial helse hos barn og unge 0-6 år og 6 –18 år med flyktningbakgrunn i mottaksfasen. Dette gjennomføres i samarbeid med RVTS (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging) og NKVTS (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress).	Iht. plan	Systematisk bruk av kartleggingsverktøy psykisk helse er implementert av flyktningehelsetjenesten. Dette krever et tett samarbeid med psykolog i TOPP etter behov. Det er en utfordring å kartlegge psykisk helse hos de minste barna.
Lillehammer læringssenter	Forberede, implementere og tilpasse organisasjonen for modulstrukturert opplæring fra høsten 2024 for bedre kunne tilpasse opplæringen etter de voksnes behov.	Modulstrukturert opplæring skal tilpasses deltakerens behov og ta utgangspunkt i den enkeltes kompetanse og livssituasjon. Sluttkompetansen skal være styrende, og individperspektivet skal vektlegges. Målet er å få deltakerne raskere ut i arbeid og utdanning.	Iht. plan	LLS er godt i gang med implementeringen av FOV (Forberedende opplærings for voksne). Vi har avsatt tid i personalet for felles arbeid og informasjon, gjennomført individuelle samtaler og opprettet ei prosjektgruppe som skal være med å planlegge og lede implementeringen av FOV. Prosjektgruppa vil fortsette arbeidet utover skoleåret for å opprette kontinuitet og forutsigbarhet. Arbeidet vil også fortsette neste skoleår.

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Lillehammer læringssenter	Få bosatte flyktninger raskt inn i arbeid gjennom arbeidspraksis både i kommunale og private virksomheter.	Å få bosatte flyktninger raskt inn i arbeid vil bidra til at flyktningene blir aktive deltakere i samfunnet og redusere kostnadene knyttet til økonomisk sosialhjelp.	Iht. plan	Arbeidet med å få bosatte flyktninger raskt ut i jobb er et pågående kontinuerlig arbeid. Høsten 2024 opprettet vi en egen avdeling på LLS, avdeling for arbeidsinkludering. Denne avdelingen jobber enda mer målrettet med lovendringene knyttet til et mer arbeidsrettet introduksjonsprogram. I denne forbindelse ansatte vi veiledere/kursholdere som har ansvaret for at deltakere i introduksjonsprogrammet får arbeidsrettede kurs og relevant arbeidspraksis. Arbeidspraksisen skal gjennomføres i offentlige og private bedrifter og er en viktig del i nettverksbyggingen i det lokale næringslivet. Fra 01.01.2025, ble Integreringsavdelingen og avdeling for Arbeidsinkludering slått sammen til en avdelingen. Den nye avdelingen, Inkluderingsavdelingen, jobber fortsatt med samme mål etter sammenslåingen. Arbeidsinkluderingsteam et ved LLS (opprettet fra 1. august 2024) skal jobbe enda mer målrettet med det arbeidsrettene innholdet i
Lillehammer læringssenter	Få flyktninger tidligere ut i arbeid gjennom et tettere samarbeid med NAV og Karriere Innlandet.	Å få flyktningen tidligere ut i arbeid vil være med å bidra til at flyktningene blir aktive deltakere i samfunnet og redusere kostnadene knyttet til økonomisk sosialhjelp.	Iht. plan	

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Lillehammer læringssenter	Opprettholde et tett samarbeid med frivilligheten for å få barn og unge inkludert i nærmiljøet gjennom organiserte fritidsaktiviteter	Samarbeidet med frivilligheten er et viktig ledd i arbeidet med et inkluderende og mangfoldig fellesskap. Inkludering i nærmiljøet er et bidrag som kan fremme trivsel, glede og livsmestring samt for å forebygge krenkelser og mobbing.	Iht. plan	introduksjonsprogrammet samt legge tilrette for et tettere samarbeid med NAV og Karriere Innlandet for å få Ukrainere raskere ut i jobb. Vi er i gang med å lage rutiner for et mer systematisk og systemisk arbeid for den nyopprettede arbeidsinkluderings-teamet ved LLS for å sikre en best mulig kvalitet opp mot den enkelte deltaker. En viktig del av arbeidet på LLS vil fortsatt være å opprettholde et tett samarbeid med frivilligheten som en del av inkluderingsarbeidet for barn og unge. En naturlig del av dette arbeidet blir et tett samarbeid med inkluderingskoordinatoren (Eiliv Furuli) i Lillehammer kommune. NAV prioriterer sin arbeidsgiverkontakt opp mot prioriterte brukergrupper. Det vil si at vi i vår kontakt med arbeidsgivere forsøker å finne løsninger for ungdom, ukrainske fordrevne og andre prioriterte brukergrupper. Når det gjelder ungdom og personer med nedsatt arbeidsevne jobber vi for en mer varig tilknytning til arbeidsmarkedet
NAV	Mobilisering av arbeidskraft i et arbeidsmarked under omstilling	Vår arbeidsgiverkontakt knyttes i større grad opp til prioriterte brukergrupper (nedsatt arbeidsevne, langtidsledige, unge under 30 år, fremmedspråklige/-kulturelle).	Iht. plan	

Tjenesteområde	Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
NAV	Økt brukerinvolvering i NAV	Brukerne involveres i egen sak slik at de forstår hvilke muligheter og valg de har, samt kan påvirke fremdrift i egen sak.	Iht. plan	fremover raske kortsiktige løsninger. NAV etablerer fra 1. januar 2025 eget brukerutvalg. Dette for å sikre brukermedvirkning knyttet til videreutvikling av våre tjenester. NAV styrker samarbeidet med øvrige kommunale tjenester innenfor helse og oppvekst. Dette gjøres ved å etablere samarbeidsstukturer for å sikre innbyggerne samtidige tjenester der dette er påkrevd.
NAV	Økt samarbeid mellom NAV og tjenesteområder i kommunen	Vi sikrer bedre tverrfaglig innsats ved å forsterke vårt samarbeid med andre tjenesteområder i kommunen.	Iht. plan	

Fagenheter og andre

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
060-Lillehammer Region Brannvesen	-615	-497	0	497	0,0 %
500-Kommunedirektørfunksjonen	13 058	12 145	11 489	-656	-5,7 %
505-Politisk virksomhet	10 860	9 285	8 156	-1 130	-13,8 %
520-HR og organisasjonsenheten	20 350	21 646	24 954	3 309	13,3 %
530-Dokumentasjon og service	13 210	13 129	14 531	1 402	9,6 %
540-Strategisk utvikling og kommunikasjon	11 628	13 005	12 652	-353	-2,8 %
550-Fellesenhet økonomi	2 392	2 526	2 417	-109	-4,5 %
560-Digitalisering og IT	77 979	87 134	85 744	-1 391	-1,6 %
570-Kommuneadvokat	4 811	6 106	6 825	719	10,5 %
590-Innkjøp	4 763	5 020	5 545	525	9,5 %
600-Økonomisk planlegging og analyse	5 445	6 827	6 973	146	2,1 %
610-Næringsutvikling	4 085	5 244	5 523	279	5,1 %
800-Fellesområdet	-155 511	-200 127	-211 530	-11 404	-5,4 %
Sum	12 456	-18 558	-26 723	-8 164	-30,6 %

Avviksforklaring drift

Sektor Fagenheter og andre har et negativt avvik ved utgangen av året på 7,9 mill kr. Det største avviket er knyttet til ulike elementer på fellesområdet.

Lillehammer region brannvesen har samlet et positivt budsjettavvik på 0,5 mkr i 2024. Det positive avviket kan i sin helhet knyttes til feiervirksomheten, og skyldes hovedsakelig vakanse i stillinger.

Nettoresultatet for brannvirksomhet i 3:1- samarbeidet er i tråd med budsjettet. Brannvirksomheten har overført vesentlig midler til bundne fond i 2024. Dette skyldes hovedsakelig mindre forbruk utgifter (vakanser) og høyere inntekter (fakturerings av unødige alarmer og kursinntekter) samt tilbakeførte avskrivninger fra 2023.

Kommunedirektør har et negativt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,6 mill kr. Avviket skyldes både høyere pensjonsutgifter for kommunen etter saldering, og økte utgifter knyttet til dimensjoneringsaken.

Politisk virksomhet har et negativt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,9 mill kr. Avviket kan i sin helhet knyttes til et høyere godtgjøringsnivå enn budsjettet.

HR og organisasjonsenheten har et positivt budsjettavvik på 3,3 mill kr ved utgangen av året. Avviket skyldes i hovedsak vakanse og færre læringer enn budsjettet.

Dokumentasjon og service har et positivt budsjettavvik ved utgangen av året på 1,4 mill kr. Avviket skyldes i all hovedsak overføring av utgifter fra drift til investeringsregnskapet som følge av innføring av nytt saks- og arkivsystem (Elements).

Strategisk utvikling og kommunikasjon har samlet et negativt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,4 mill kr.

Kommunikasjonsenheten har et positivt budsjettavvik på 0,9 mill kr som i stor grad skyldes overføring av utgifter fra drift til investeringsregnskapet som følge av innføring av nye nettsider.

Internkontrollrådet har et negativt budsjettavvik på 0,2 mill kr som i stor grad skyldes høyere utgifter til kvalitetssystemet og nødnett.

Overordnet planlegging og innovasjon har et negativt budsjettavvik på 1,0 mill kr. Avviket skyldes innleie av ekstraressurser som følge av økt arbeidsmengde knyttet til dimensjoneringsaken og økt volum på politiske vedtak med påfølgende utredninger.

Fellesenhet økonomi har et samlet negativt budsjettavvik på 0,1 mill kr i 2024. Avviket kan i sin helhet knyttes til et høyere nivå på bankgebyr enn budsjettet.

Digitalisering og IKT ble tilført 20 mkr i 2024, og netto utgifter viser kun et negativt budsjettavvik på 1,4 mkr ved utgangen av året. Avviket skyldes i hovedsak økt bruk av konsulentbistand og kjøp av utstyr. Fagenhet Digitalisering og IKT har gjennomført en rekke tiltak i 2024 (ref. FS-sak 35/24), og dette inkluderer arbeidet med å legge til rette for en bedre organisering av oppgaver og ansvar på digitaliseringsområdet, samt bedre økonomistyring gjennom fakturakontroll og desentralisert budsjettansvar i 2025.

Kommuneadvokaten har et positivt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,7 mill kr. Avviket skyldes både vakanse og inntekter fra salg av advokattjenester i 2023.

Innkjøpsenheten har et positivt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,5 mill pr oktober. Avviket skyldes i all hovedsak en ubesatt stilling gjennom året, og foreldrepermisjon/sykefravær som ikke er erstattet.

Økonomisk planlegging og analyse har et positivt budsjettavvik ved utgangen av året på 0,1 mill kr. Avviket skyldes salg av tjenester til andre kommuner knyttet til kapitalkontroll.

Næringsutvikling har et positivt avvik ved utgangen av året på 0,3 mill kr pr oktober. Avviket skyldes noe lavere utbetaling av tilskudd til ulike aktører enn budsjettet.

Fellesområdet inneholder budsjettet til revisjon, kontrollutvalg, omplasseringsutvalg, kommunens andel i felles funksjoner, kommunens utgifter til brannvesenet samt felleskostnader (som f.eks lønnsreserve og tilskudd). Fellesområdet har et negativt budsjettavvik ved utgangen av året på 11,4 mill kr.

Lønnsreserve

Lønnsoppgjøret for 2023 er fullstendig kompensert ut på hvert enkelt tjenesteområde med helårseffekt for 2024.

Lønnsreserven for lønnsoppgjøret 2024 var 45,7 millioner kroner i 2024. Det endelige lønnsoppgjøret ble noe høyere enn rammen og endte på nærmere 46,8 millioner kroner. I tillegg har man benyttet lønnsreserven til å kompensere for lønn og tillegg på tilsvarende 300 tusen kroner. Det vil si at Lillehammer kommune totalt sett har brukt 1,4 millioner kroner mer enn planlagt da vi budsjetterte lønnsreserven. I 2024 var det i tillegg til sentralt oppgjør for kapittel 4, også et lokalt oppgjør.

Inntekter fra ressurskrevende tjenester

Inntekter fra ressurskrevende brukere bokføres året etter i regnskapet. Det vil si at i regnskap 2023 foretok man en avsetning for inntektene, som reverseres i 2024 da inntektsføringen faktisk bokføres. For 2023 ble det besluttet å avsette en inntekt lik budsjett, det vil si på 79,45 millioner kroner. Resultatet ble en inntekt på 92,45 millioner kroner. Det vil si at inntekten var 13 millioner kroner høyere enn avsetningen, og at dette da kommer som et positivt resultat i 2024.

Justert budsjettet for 2024 er en inntekt på totalt 94,75 millioner kroner. I regnskap 2024 ble det foretatt en inntektsavsetning på samme beløp som budsjett. Budsjettet ble økt med en inntektsforventning på 8 millioner kroner i 1.tertial rapportering pga et nytt kjøp av plass. I 2.tertial økte budsjettet med 5,3 millioner kroner som følge nye ressurskrevende beboere på HDO (Hjemmetjenesten) og doble kostnader i forbindelse med avslutning av 2 kjøp og innflytting på Øyjordet omsorgsboliger. Budsjettøkningen er fordelt ut til Hjemmetjenesten (2,3 millioner kroner) og Tilrettelagte tjenester (11 millioner kroner) hvor kostnadene er bokført.

Avviksforklaring investeringer

Investeringsregnskap for enhetene

Beløp i 1000 kr

Enhet	Rad (tekst)	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik
Lillehammer Region Brannvesen	Bruk av ubundet investeringsfond	-350	-350	0
Lillehammer Region Brannvesen	Investeringer i varige driftsmidler	7 050	8 784	1 734

Enhet	Rad (tekst)	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik
Lillehammer Region Brannvesen	Salg av varige driftsmidler	-238	0	238
Lillehammer Region Brannvesen	Tilskudd fra andre	-1 976	-1 976	0
Kommunedirektørfunksjonen	Investeringer i varige driftsmidler	0	64 982	64 982
Kommunedirektørfunksjonen	Tilskudd til andres investeringer	2 909	0	-2 909
Politisk virksomhet	Investeringer i varige driftsmidler	0	371	371
Dokumentasjon og service	Investeringer i varige driftsmidler	1 202	10 514	9 312
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Investeringer i varige driftsmidler	936	390	-546
Fellesenhet økonomi	Investeringer i varige driftsmidler	1 398	721	-677
Fellesenhet økonomi	Tilskudd fra andre	-679	0	679
Digitalisering og IT	Investeringer i varige driftsmidler	13 601	13 301	-300
Digitalisering og IT	Tilskudd fra andre	-1 026	-701	325
Fellesområdet	Avdrag på lån til videreutlån	48 408	0	- 48 408
Fellesområdet	Avsetninger til bundne investeringsfond	47 406	0	- 47 406
Fellesområdet	Bruk av bundne investeringsfond	-45 243	0	45 243
Fellesområdet	Bruk av lån	-316 895	-	- 361 410 44 514
Fellesområdet	Bruk av lån til videreutlån	-87 150	-	- 144 300 57 150
Fellesområdet	Bruk av ubundet investeringsfond	-35	-35	0
Fellesområdet	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 287	6 290	3
Fellesområdet	Investeringer i varige driftsmidler	99	0	-99
Fellesområdet	Kompensasjon for merverdiavgift	-30 584	-33 677	-3 093
Fellesområdet	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 240	-1 000	240
Fellesområdet	Mottatte avdrag på videreutlån	-56 835	0	56 835

Enhet	Rad (tekst)	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik
Fellesområdet	Utlån av egne midler	35	35	0
Fellesområdet	Videreutlån	87 150	144 300	57 150
Totalsum		-325 772	293 761	- 32 011

Kommunedirektørfunksjonen

Lillehammer Region Brannvesen

Lillehammer region brannvesen har et mindreforbruk av investeringsmidler på 1,9 millioner kroner i 2024. Mindreforbruket skyldes utfordringer med å anskaffe hensiktsmessige kjøretøy innenfor rammen. Enheten ber om at ubrukte midler overføres til 2025.

Dokumentasjon og service

Digitalisering av eldre arkiver - prosjekt 125104

Prosjektet med digitalisering av eldre arkiver har blitt prioritert ned i 2024 på bekostning av innføringen av nytt saks- og arkivsystem. Prosjektet med digitalisering av byggesaksarkivet vil få prioritet i 2025. En andel av ubrukte investeringsmidler anbefales overført til 2025.

Møteromsutforming - prosjekt 116001

Nødvendig oppgradering av møterom er delvis gjennomført. Bruk av avsatte midler i 2025 vil bli avklart i løpet av 1. kvartal 2025.

Utvikling av servicetorget - prosjekt 114114

Investeringsmidlene ble opprinnelig avsatt i 2019 i tilknytning til omfattende endringer i servicetorgets arealer (betydelig redusert). Med bakgrunn i interne endringer i rådhuset vil bruk av avsatte midler avklares i løpet av 1. kvartal 2025. Behovet vil være knyttet til tilfredsstillende sikkerhet for medarbeidere i servicetorget.

Digitalisering og IT

Investeringsregnskapet viser et utgiftsnivå helt i tråd med budsjettet (12,6 mkr). Det er overgang til skyløsninger, og innføring av nytt saks- og arkivsystem som har vært de største investeringsprosjektene i 2024 med henholdsvis 6,1 mkr og 2,9 mkr.

Planoppfølging

Oppdrag for enhetene

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
HR og organisasjonsenheten	Revidere Lillehammer kommunes arbeidsgiverpolitikk	Dagens arbeidsgiverpolitikk er nedfelt som et avsnitt i personalhåndboka (TQM), og er fra tidlig 2000-tallet. I tillegg er det vedtatt en strategisk kompetanseplan, læringsstrategi, samt målsettinger i økonomi og handlingsplan knyttet til heltidskultur, mv. Omstillingen kommunen står overfor bør møtes med en revidert arbeidsgiverpolitikk, som også samler aktuelle planer i ett dokument, med tydeligere skille mellom målsettinger, strategier og rullerende handlingsplaner. Jfr også vedtatt planstrategi om å samle og redusere antall planer generelt. Arbeidet forutsettes forankret i et 3 partssamarbeid før oppstart i 2024. Oppdraget omfatter alle sektorer i kommunen, og med særlig vekt på virksomheter med stor grad av deltidsstillinger. Tiltak og resultater knyttes opp til Rapporteringsverksted.	Iht. plan	Lillehammer kommune deltar i KS Innlandets program for Arbeidsgiverstrategi. Alle sektorer er representert, samt to hovedtillitsvalgte. Arbeidet vil pågå også i første halvår 2025.
HR og organisasjonsenheten	Økt måloppnåelse i utvikling av heltidskultur	Klimagassutslippene i Innlandet skal reduseres med minst 50% innen 2030. Kommunene i Gudbrandsdalen bør gå sammen om en regional	Ferdig	Følges opp som en del av vedtaket i kommunestyresak 50/2024.
Innkjøp	Ansvarlige innkjøp: 2.1 Regional strategi for grønne anskaffelser			Det har vært gjennomført møter med både næringsliv og kommunene i Gudbrandsdalen, og arbeidsgruppa v/Trond-Erik Eriksen skal rapportere status

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		strategi for hvordan kommunene kan bidra til å redusere klimagassutslipp og samtidig skape grønne arbeidsplasser og styrke det lokale næringslivet. Noe av det kommunene i fellesskap kan få til gjennom et samarbeid på innkjøpsområdet er: • Felles «årshjul» for innkjøp • Bedre markedsdialog • Treffe de bærekraftskrav som er relevante og hensiktsmessige i Gudbrandsdalen og som kan stimulere lokalt næringsliv • Framtidsrettet utforming av anbud – herunder i hvilken grad det er mulig å dele opp anskaffelser for å fremme lokale leverandører og mulighet for å benytte samspillsentrepriser Den regionale anskaffelsesstrategien bør forankres politisk og utvikles i tett samarbeid med næringslivet i regionen. Det er viktig at det legges opp til en inkluderende prosess. I tillegg til den ekspertisen på offentlige innkjøp som kommunene besitter, vil det i arbeidet med den regionale strategien for grønne anskaffelser være naturlig å spille på ressursmiljøer i virkemiddelapparatet, Kommunalt innkjøpsforum for Innlandet og Levereandørutviklingsprogrammet (LUP).		i Gudbrandsdalstinget 03.10.24. Arbeidsgruppa jobber mot at forslag til felles strategi kan legges frem for Gudbrandsdalstinget våren 2025.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		Fylkeskommunen har et mål om fossilfri fylkeskommunal virksomhet innen 2025. For å nå denne ambisiøse målsettingen, legger fylket spesielt vekt på energibruk i egne bygg, utslippsfrie byggeplasser og egne kjøretøy. En regional strategi for grønne anskaffelser i Gudbrandsdalen vil kunne føre til betydelige utslippsreduksjoner fra kommunal virksomhet, samtidig som den vil kunne styrke næringslivet i regionen og bidra til å etablere grønne arbeidsplasser.		
Næringsutvikling	Gjennomføre en kunnskapsturné til idrettsmiljøene i regionen for opplæring i bruk av Utviklingshjulet og innføring andre sentrale temaer innenfor idrett og helse		Iht. plan	Det har vært avholdt en rekke samlinger for trenere, foreldre, ledere og studenter ila våren i tråd med annonserte planer. Camilla Mæhland ved OLT er prosjektleder for kunnskapsturneen og Ingvild Riise Midtun er overordnet prosjektledere for videre utvikling av Utviklingshjulet, herunder digitaliseringen som støttes av Sparebankstiftelsen. Heidi Tjugum er ansatt som ny daglig leder for Olympiatoppen innlandet. Det legges opp til statusrapportering for i IPR i september, når ny daglig leder er på plass. Fritidsboligkonferansen ble gjennomført 16.-17. april med rekordhøy deltagelse. 150 deltagere var til stede da
Næringsutvikling	Gjennomføre Fritidsboligkonferansen 2024		Ferdig	

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
				arrangørene bak Fritidsboligkonferansen inviterte til debatt rundt hvordan hyttebygging kan hensynta både miljø- og kommersielle interesser. Konferansen satte viktige temaer på dagsorden og bidro til kunnskap, debatt og engasjement om et viktig tema for næringslivet i Lillehammer-regionen. Du kan lese mer om konferansen her: Fritidsboligkonferansen 2024 (www.lillehammer.no) Arbeidet her følger en markedsplan bestemt på starten av året. Arbeidet vurderes som vellykket for å profilere bolyst, altså at regionen er et attraktivt sted å bo og leve. Samtidig ikke så vellykket når det gjelder å kommunisere næringsattraktivitet, og derfor er det egne handlingsplaner knyttet til kommunikasjon både i oppdraget vekst i næringslivet og bedriftsakkvisisjon. Det er ikke vesentlige endringer knyttet til sykehussaken for Lillehammerregionen i 2024. Det har vært usikkerhet knyttet til kostnadsutviklingen og prosjektet er bearbeidet. Det har kommet avklaringer fra foretaksmøtet (helsedepartementet) om at den vedtatte strukturen fortsatt skal være gjeldende,
Næringsutvikling	Gjennomføre profesjonell markedskommunikasjon gjennom konseptet Den lille forskjellen		Iht. plan	
Næringsutvikling	Ivareta regionens interesser i sykehussaken		Iht. plan	

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
Næringsutvikling	Kartlegge og vurdere resultatene av filmtilskuddsordningen, og ved behov evt justere innretningen av ordningen		Ferdig	herunder innholdet i sykehuset på Lillehammer. Det er ventet at styret i Sykehuset Innlandet og Helse Sør Øst skal vedta lånesøknad i løpet av våren 2025 Erfaringene med ordningen ble redegjort for og lagt fram i en politisk sak i IPR 14. juni. Denne konkluderte med at erfaringene med ordningen jevnt over er gode, og at ordningen er viktig for å understøtte utviklingen av en viktig næring i regionen. Det ble foreslått å gjøre noen mindre justeringer av tildelingskriteriene for å gjøre ordningen enda mer treffsikker og relevant. Rådet vedtok å videreføre ordningen og justere denne i tråd med forslaget. Disse vil implementeres i utlysningen av midler høsten 2024. Ordningen er lyst ut på nytt med søknadsfrist 15. september, som tidligere signalisert. Det har vært jobbet med å nå bedre ut med informasjon om ordningen til aktuelle søkere. Følgende tiltak har vært gjennomført:
Næringsutvikling	Lyse ut ny tilskuddsordning for utvikling av inkluderende, lavterskel fritidsaktiviteter for ungdom i tråd med politisk vedtak		Iht. plan	• Oppdatert av landingsside på www.lillehammer.no • Annonse i GD i juni og august • Laget film om ordningen, sponset spredning i sosiale medier • E-post sendt til alle lag og foreninger med målgruppe ungdom i de tre kommunene • Informasjon om ordningen delt på kommunenes hjemmesider, sosiale medier, nyhetsbrev mm.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
Næringsutvikling	Oppnå at minimum ett internasjonalt idrettsarrangement vedtas lokalisert til regionen i løpet av 2024		Ferdig	Regionen har blitt tildelt VM i bob og skeleton i 2027. Det jobbes videre med en rekke andre arrangementer, og det er tro på at noen av disse landes i 2025.
Næringsutvikling	Samarbeide med HINN om nødvendige tiltak for å utvikle Campus Lillehammer i tråd med styrets vedtak		Mindre avvik	Universitetet har fått beskjed av departementet om å ytterligere utrede en ombygging av lokalene på Storhove. Arbeidet overfor Universitetet i Innlandet, Lillehammer følger i kjølvannet av det pågående reguleringsplanarbeid for skysstasjonen, og etter hvert for Lurhaugen. Universitetet er en av flere aktører som kan lokalisere deler av sin aktivitet i de planlagte lokalene.
Næringsutvikling	Sikre prioritet til delstrekninger på Dovrebanen mellom Lillehammer og Hamar i Nasjonal Transportplan		Iht. plan	Innen jernbane har arbeidet vært rettet inn mot behandlingen av NTP i Stortinget. Det er nødvendig i fortsettelsen å prioritere innsats som gjør at det bygges forbipasseringsspor som sikrer mulighet for redusert reisetid og hyppigere avganger for både person- og godstransport mellom Lillehammer og Hamar. Det er initiert oppstart av nødvendig planarbeid for to forbipasseringsspor i Ringsaker kommune og ved Dallerud i Lillehammer kommune. Dette er i tråd med vedtatt NTP
Næringsutvikling	Skolestruktur i videregående opplæring i tråd med regionens interesser		Ferdig	IPR har vært involvert i prosess og medvirkning for å ivareta regionens interesser knyttet til videregående skole. Framtidig tilbuds- og

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
				skolestruktur ble vedtatt i fylkestinget i oktober. Skolestrukturen i regionen videreføres. I Lillehammerregionen er det ikke lagt opp til vesentlige endringer i tilbudsstrukturen. Endelig tilbudsstruktur neste skoleår vedtas våren 2025. Det er gjennomført en runde med "Den lille dytten", som har som målsetning å rekruttere deltagere til etablererkursene, som arrangeres av Skåppå Kunnskapspark. Det var over 70 deltakere, og tilbakemeldingen fra de som deltok var gode. Skåppå melder også at det av deltagerne på kurset var mange som kom via arrangementet.
Næringsutvikling	Styrket mobilisering av gründere		Iht. plan	23. september arrangeres Næringsdriv-konferansen av Lillehammer-regionen Vekst med partnere. Det forventes over 100 deltakere, og hensikten med arrangementet er å gi en felles forståelse av hvor vi står i dag, hvilke suksessfaktorer vi har for å bli bedre på næringsutvikling i vår region og hvordan vi sammen lykkes med dette.
Næringsutvikling	Systematisk evaluering og oppfølging av dialogen med næringsaktører		Iht. plan	Det konkrete arbeidet med dette settes i gang fjerde kvartal 2024. Oppdraget handler om at vi skal bli en enda bedre vertskommune for næringslivet.
Næringsutvikling	Tilrettelegge for flere arbeidsplasser og økt aktivitet i og		Iht. plan	Cyberforsvaret er vedtatt videreført med hovedlokasjon

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
	ved forsvaret på Jørstadmoen			på Jørstadmoen. Dette er avklart gjennom behandlingen av langtidsplanen for forsvarssektoren. Framover blir regionens interesser blant annet rettet mot investeringer og utvikling av eba på Jørstadmoen, som grunnlag for framtidig vekst. For å sikre at mangler som avdekkes i bærekraftkartleggingen faktisk blir utbedret er følgende rutiner utarbeidet: - Arrangører som søker arrangementsstøtteordningen må legge ved en utfylt statusrapport for arrangørens bærekraft arbeid, der prioriterte oppgaver/fokusområder er løftet frem. Det er presistert i bærekraftkriteriene at søknader ikke vil bli behandlet uten at rapporten er lagt ved søknaden. - Arrangement som mottar arrangementsstøtte må levere en sluttrapport med utgangspunkt i statusrapport. 50% av arrangementsstøtten vil først utbetales etter at sluttrapporten er levert. - Lillehammer-regionen Vekst tar det helhetlige ansvaret ansvar for at rutinene følges, inkludert bærekraftsgjennomgangen med arrangører, som gjøres i samarbeid med Visit Lillehammer. - i tråd med regionens arrangementsstrategi, er møteplasser for arrangører etablert, i form av
Næringsutvikling	Utarbeide rutiner for oppfølging av bærekraftkartleggingen ifm tildeling av arrangementstilskudd		Ferdig	

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
Næringsutvikling	Utforme og gjennomføre et utviklingsprosjekt med forankring i rekreasjonsklyngen		På vent	frokostmøter og arrangørdag. Rutinene i forbindelse med tildeling av arrangementsstøtte vil bli tatt opp her ved jevnlige annledninger. I tillegg er regionens bærekraftkriterier oppdatert i løpet av oppdragsperioden. Målet har blant annet vært å: - forenkle ordlyden i teksten. - motivere arrangører og vise at bærekraftsarbeid er verdifullt. - utvikle sjekklisten for bærekraftskriterier, slik at disse fungerer som relevante tips og råd for alle arrangement, uavhengig av størrelse, selv om målgruppa for rådets arrangementsstøtteordning fortsatt er nasjonale og internasjonale arrangement av en viss størrelse. Oppdraget la til grunn at IPR ville motta en søknad fra rekreasjonsklyngen om prosjektstøtte til oppfølging av et konkret tiltak i handlingsplanen for klyngen. Det ble kommunisert at denne var forventet i første kvartal. Man har imidlertid enda ikke mottatt noen søknad og behovet for prosjektstøtte er derfor ikke konkretisert. Det er opp til klyngen å definere sitt behov og der er ikke aktuelt for LRV å initiere et arbeid som ikke er forankret i denne. Arbeidet stilles derfor i bero til en IPR mottar en konkret og

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
Næringsutvikling	Utvikle kommunikasjonsbudskap for attraktive næringsarealer langs ny E6-trasé		På vent	forankret prosjektsøknad. Søknad ble mottatt i januar 2025 og er nå behandlet i IPR. Næringsarealene er per nå ikke kommet så langt i prosess at de er klare for å presenteres i et marked. I Lillehammer nærmer det seg oppstart av arbeidet med en områderegulering og i Øyer har Statens vegvesen levert innsigelser som gjør det usikkert hvordan det blir med næringsarealene.
Næringsutvikling	Videreutvikle Langsua Nasjonalpark			Det har med utgangspunkt i dette ikke vært jobbet videre med kommunikasjonsbudskapet.
Næringsutvikling	Øke kunnskapen om utfordringer og muligheter knyttet til kraft i Lillehammerregionen		Iht. plan	Fylkestinget har vedtatt at det skal utarbeides en regional plan for hovednettet for strøm. Kommunene i Lillehammerregionen vil delta i dette arbeidet for å ivareta regionens interesser.
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Evalueringsprosjekt av Lillehammer kommunes eierengasjement	Det skal gjennomføres en evaluering av alle eierskapene til Lillehammer kommune med vekt på begrunnelsen for eierskapet og hvordan oppfølgingen har vært siste kommunestyreperiode. Evalueringen skal også omfatte anbefalinger for	Mindre avvik	I 2024 er det forberedt grunnlag for oppstart av arbeid med en felles plan for kommunene i Lillehammerregionen om klima, energi og miljø. Inngikk i sak KS 77/2024 om revisjon av Lillehammer kommunes eierskapspolitikk samt følges opp videre i den kommende saken om Lillehammer kommunes eierskapsstrategier slik vedtatt i sak 89/2024. Kommunedirektøren orienterte formannskapet

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Klimaanalyse for Lillehammer	videre eierskapsengasjement. Evalueringen skal inngå som en del av eierskapsmeldingen 2024-2027 som kommunestyret skal behandle i periodens første år. En reduksjons av klimagassutslippene i Lillehammer-samfunnet og Lillehammer kommune som organisasjon, krever strukturelle grep med varige effekter. Det utarbeides og legges frem for kommunestyret en klimaanalyse som inkluderer alternative strukturelle tiltak med virkning både for utslippene fra Lillehammer-samfunnet og fra Lillehammer kommune som organisasjon. Kommunen skal i henhold til plan- og bygningsloven revidere sin planstrategi i første året av kommunestyreperioden. Revidering av planstrategien bør brukes til en betydelig rydding både i planfilosofi og planporteføljen. Det er registrert 1756 fritidsboliger i Lillehammer kommune. Kommunen får tidvis forespørsler om muligheten for bruksendring midlertidig eller permanent, fra fritidsbolig til fastbolig. Bruksendring har potensielle konsekvenser	04.03.2025 om at saken av tekniske grunner ventes til behandling innen første halvår 2025.	
		Iht. plan	Pågående arbeid. Det føres drøftelser med tjenesteområder som inngår i analysearbeidet samt potensielle leverandører av analyseløsninger.	
		Ferdig	Kommunestyret behandlet revidert planstrategi for perioden 2024-2027 i sak 71/2024.	
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Sak om bruksendring fra fritidsbolig til fastbolig		på vent	Nødvendige utredningsressurser er dedikert oppfølging av og arbeid med dimensjonering av tjenestene. Pågangen av denne typen saker er svært begrenset og kommunedirektøren tilrår derfor at denne saken ikke prioriteres på bekostning av

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		både for miljø, lokalsamfunn og etterspørselen etter kommunale tjenester. Det legges frem en prinsippsak om midlertidig og permanent bruksendring fra fritidsbolig til fastbolig. Det er store likheter mellom kommunene i Gudbrandsdalen, og det kan være mye å hente på å samarbeide om kommunale planprosesser. Kan kommunene i Gudbrandsdalen for eksempel legge opp til en harmonisering av når kommunale planer rulleres i de ulike kommunene? Dette vil mest sannsynlig være tid- og kostnadsbesparende for kommunene og samtidig kunne bidra til bedre planprosesser og planer.		utredningsarbeidet for oppfølging av dimensjoneringssaken.
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Sektorovergripende tiltak: 7.1 Samarbeid om klimaregnskap og kommunale planer	Kan det være noe å hente på å samarbeide om beredskapsplaner og knytte disse opp imot felles utfordringer knyttet til for eksempel fjellredning og flomvarsling? Som nevnt under punkt 6.1 «Bærekraftig steds- sentrums- og møteplassutvikling», kan kommunene også samarbeide om hvordan innbyggerne kan involveres på best mulig måte i kommunale planprosesser. Det er viktig å forankre denne type samordningsprosesser på	På vent	Klimarådgiverstillingen er i vakans.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		øverste administrative nivå i kommunene. Kommunedirektørene vil derfor spille en sentral rolle med tanke på å kartlegge mulighetene for plansamarbeid og koordinere eventuelle initiativ.		
		Klimaregnskap for Gudbrandsdalen De 12 kommunene bør gå sammen om å utarbeide klimaregnskap for hele Gudbrandsdalen. Dette vil gi en grundig oversikt over klimagassutslippene i regionen og tjene som nødvendig faktagrunnlag for å kunne sette i gang aktiviteter og prosjekter innenfor flere av satsingsområdene i Gudbrandsdalen 2030. Klimapartnere Innlandet ønsker å samle de virksomhetene som vil være spydspisser innen grønn omstilling og samfunns- og næringsutvikling. Kommunene i Gudbrandsdalen bør gå foran og delta i nettverket med sikte på å utvikle et felles klimaregnskap for Gudbrandsdalen. På denne måten kan også kommunene inspirere bedrifter i Gudbrandsdalen til å delta i nettverket, noe som vil bidra til å styrke		

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		faktagrunnlaget og lette arbeidet med å utvikle klimaregnskapet. I samråd med Innlandet fylkeskommunen og Statsforvalteren Innlandet, kan kommunene i fellesskap komme fram til best mulig måte å organisere arbeidet på. Dersom det ikke lar seg gjøre å utarbeide et felles klimaregnskap for alle kommunene, vil det være naturlig å samarbeide om å utvikle et rammeverk som kommunene kan benytte, slik at vi kan dele på ressurser, utveksle erfaringer og samtidig sikre at hver enkelt kommunes klimaregnskap er likt utformet. Dette vil være avgjørende for at klimaregnskapet skal fungere som et effektivt verktøy for å identifisere nødvendige tiltak og måle effekten av disse på sikt. Kommunene i Gudbrandsdalen kan hente inspirasjon fra det arbeidet som gjøres i Nord-Østerdalen, der seks kommuner har gått sammen for å utvikle sine klimaregnskap i samarbeid med Klimapartnere Innlandet.		
Strategisk utvikling og kommunikasjon	Smart, grønn og fleksibel mobilitet: 1.1 Grønn mobilitetsplan	Et godt samferdselstilbud har høy bærekraftverdi for Gudbrandsdalen. God	På vent	Lillehammer kommune har et pågående arbeid med mobilitetsstrategi.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		samordning mellom tog- og bussforbindelser, slik at distriktsområdene kobles sammen i et effektivt og miljøvennlig transportnettverk er viktig. Kommunene i Gudbrandsdalen bør sammen med blant andre Innlandstrafikk lage en mobilitetsplan for Gudbrandsdalen for å samordne kollektive og private løsninger og benytte smartteknologi og delingsøkonomi til å redusere utslippene fra vegtrafikken og samtidig gjøre det enklere å la bilen stå. Som et første steg i arbeidet med en grønn mobilitetsplan, må det gjøres grundige kartlegginger innenfor de områdene som den nye strategien skal omfatte: • Reiseliv, hyttefolk og arrangementsdeltakere er en stor kundegruppe i Gudbrandsdalen. Hvordan kan vi få til bedre koordinering av transporttilbud, tilrettelegge for bestilling av en sømløs, sammenhengende reise med insentiver for å benytte energieffektive transportmidler? • Gjennomgående tungtransport • Optimal ladeinfrastruktur for tunge og lette kjøretøy • Næringskjøring og pendlertrafikk • Transportløsninger i den enkelte kommune som inkluderer virkemidler for å		Kommunedirektøren tilrår at dette arbeidet slutføres først slik at det kan danne grunnlag for en evt. felles grønne mobilitetsløsninger i Gudbrandsdalen som eksempelvis Entre Øyer.

Org.navn	Oppdrag	Beskrivelse (økonomiplan)	Status	Statusbeskrivelse
		reducere transportbehovet og legge til rette for gange og sykkel • Mulighet for lavutslippssoner på enkelte vegstrekninger og sentrumsområder på sikt • Kan det gjøres noe med prispolitikk og anbud for å sikre at utslippsnivå reflekteres i billettprisen og at miljøvennlige transportløsninger blir de mest attraktive også prismessig? Det vil være behov for å knytte mobilitetsstrategien opp imot flere kommunale, fylkeskommunale og nasjonale planer på transportområdet. Her er det naturlig å trekke fram Regional plan for mobilitet (tidligere Oppland fylkeskommune). Planen må også koordineres opp imot regjeringens ladestrategi – særlig når det gjelder ladeinfrastruktur for tunge kjøretøy, siden batterielektrisk tungtransport gjennom Gudbrandsdalen vil føre til store utslippskutt i kommunene våre		